

Bcheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar bij alle dagblad-verkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr 11 — 15 maart 1969.

DE "NIEUWE KONSTELLATIE" KOMPLOT DER REAKTIE

Twee weken geleden schreven we op deze bladzijde een artikel onder de titel « Is er een putsch op til? ». De vraag is niet lang zonder antwoord gebleven : sinds de redevoering die Van den Boeynants verleden week te Leuven hield, is opnieuw — en ditmaal een grotere — tip opgelicht van de trikolore sluier waarachter een luguber gezelschap van reaktionairen, bussinesmen, mislukkelingen en unitaristen hun slag tegen de democratie voorbereiden.

De sluier is nog niet helemaal weggetrokken en de volle omvang van de samenzwering dus nog niet herkenbaar. Dat de samenzwering bestaat, betwijfelt nu wel niemand meer. Wie er bij betrokken is, welke plannen zij juist koestert en wat de omvang er van zal zijn blijven voorlopig nog open vragen. Het is overigens zelfs niet helemaal zeker, dat de samenzweerders zelf al die vragen reeds kunnen beantwoorden. Zij wachten hun ogenblik af, maar dat ogenblik wordt niet alleen door hen bepaald. Ze rekenen op politieke figuren, maar of die ook werkelijk zullen meemarsjeren hangt af van een aantal onvoorspelbare factoren.

Eén ding is zeker : de verklaringen van Van den Boeynants te Leuven waren méér dan een proefbalonnetje. De brusselse kandidaat-de Gaulle is gehaaid genoeg om niet te doen wat een deel der kristen-demokratische pers hem toeschrijft : te veel zeggen of te weinig zeggen.

Hij moet volkomen beseffen dat wat hij zegde, hem belet nog langer dé gezaghebbende figuur te zijn in C.V.P.-P.S.C. Hij heeft tans reeds bruggen opgeblazen, die niet meer te herstellen zijn. Als gewiekste demagoog heeft hij waarschijnlijk bewust « te weinig » gezegd : zodoende kan hij, behoudens dan de weg terug, nog alle kanten op. De zin voor suspense is hem niet vreemd en het opdrijven van deze suspense naar het ogenblik dat hij geschikt acht om de hele sluier weg te trekken, ligt in de lijn van heel zijn op publiciteit bedachte personage.

Inmiddels gaat hij zijn gang, het ene oog op de gemeentelijke en het andere op de nationale politiek gericht. Zijn brusselse vertrouwensman laat hij zeggen dat er gestreefd wordt naar « een hergroepering van de brusselse politici uit de drie partijen, om van Brussel de derde macht te maken van waaruit België kan worden hersmeed ». De lidmaatschapskaarten die hij in zijn kiesarrondissement laat aanbieden, zijn geen C.V.P.-P.S.C.-dokumenten, maar V.d.B.-kaarten. Het blad dat zijn voorkeur en zijn inlichtingen geniet, de « Libre », laat doorschemeren dat er alleen nog gezocht wordt naar « enkele vlaamse katholieken van waarde », om te kunnen starten met het grote avontuur. Nietwaar, meneer Lefèvre ? De P.V.V. heeft, bij monde van haar voorzitter, reeds haar steun toegezegd. En de plot-

se toenadering tussen V.d.B. en de P.S.C. heeft ook nog andere grond dan die van de randgemeenten.

Het smerig avontuur begint temidden van de smeerlapperij. Het is niet aan ons (verre van daar !) om de regering Eyskens te beklagen, het is nog minder aan ons om de C.V.P.-ers te bewenen. Maar ergens is het inderdaad een ongehoorde smeerlapperij dat Van den Boeynants tans spekuelt op het uitsluiten van de krizis, die hijzelf in de allereerste plaats heeft veroorzaakt. Hij is de man geweest van de « frigo », die

regelrecht gevolgd werd door de leuvense revolutie. Hij is de vader van het huidige regeringsprogramma dat hij opstelde, om nadien achter de schermen de dolk te gaan slijpen waarmee hij de uitvoerders van dat programma ruzegings te lijf wil.

Deze mislukkeling en de avonturiers die hij rond zich verzameld heeft — de clan van degenen voor wie tussen politiek en zaken geen grens blijkt te bestaan — zijn gevaarlijk, niet alleen voor Vlaanderen maar ook en vooral voor de democratie.

Eens te meer is er één politieke groep bij machte, het avontuur ofwel in de kiem te smoren ofwel vroegtijdig — en dus slecht — te doen starten : de vlaamse C.V.P. De vlaamse C.V.P.-ers kunnen kiezen, nu, of zij hun gewezen voorzitter en premier ongestoord de putsch laten opzetten dan wel of zij de banden breken en een einde stellen aan een dubbelzinnigheid die alleen de nieuwe rexisten ten goede kan komen.

Maar de tijd dringt ten zeerste !

V.D.B. : « PORTEURS ! »

België is bij uitstek het land van de « horribles simplificateurs ». Grote politieke problemen en brandende kwesties worden er te lijf gegaan met toverwoorden en bezweringsformules, waarvan men de resultaten verwacht die niet binnen het bereik lagen van het al te beperkte gezond verstand en de al te kleine politieke moed.

Van den Boeynants — het prototype van de belgische « horrible simplificateur » heeft het toverwoord « cultuurpakt » in de politieke arena geslingerd. We zijn er van overtuigd dat, toen hij het deed, hij zelf niet in staat was er bij benadering een omschrijving en een inhoud aan te geven. Het is zelfs niet helemaal onmogelijk, dat hij het woord opgepikt heeft bij een vluchtige krantenlektuur over de V.V.B.-activiteiten waarin het woord « cultuurpakt » — maar dan in een totaal andere zin dan gebruikt door de gewezen C.V.P.-voorzitter — inderdaad zijn plaats heeft.

Het toverwoord « cultuurpakt » werd als een fraai geworpen bal op de neus genomen door alle zeehonden-van-dienst in de kranten die waarde hechten aan het begrip « bezadigd ». De bezadigden — die eigenlijk verzadigden zijn — voelden zich onmiddellijk op vertrouwd terrein : de mogelijkheid om, buiten de controle van het parlement en in het halfduister van de traditionele partij-hoofdkwartieren, het zoveelste belgisch kompromis te sluiten.

Het voorbeeld van het schoolpakt wordt geciteerd. Zonder de waanzinnige prijs te vermelden die ons dit soort schoolvrede heeft gekost. En zonder te zeggen dat hoe langer hoe meer verstandige stemmen opgaan om te eisen, dat de hele materie van het schoolpakt moet losgemaakt worden van de partijenakels en teruggevoerd naar het parlement.

De antecedenten van Van den Boeynants kennende kan men, ook zonder iets te weten over de inhoud van het fameuze cultuurpakt, er alvast twee kenmerken van aanstippen : het is een terugkeer naar de frigo-politiek die zo katastrofaal is spaak gelopen op Leuven en het is een verdere stap op de weg van de ontarding en de ontwaarding van onze parlementaire democratie.

In het allerbeste geval (maar het allerbeste geval is in dit zieke land ondenkbaar geworden) blijft het een « kurieren am Symptom ». De kwaal zelve mag inmiddels voortwoekeren. Want dat schijnt de allerkleinste zorg te zijn van onze traditionelen : « het zal wel zijn tijd duren en in ieder geval zolang als wijzelf » is de opperste wijsheid geworden van gans het onbeschaamd profietariaat.

Wij en gij

Vlaams nationaal

ONVERKWIKKELIJK

Op dinsdag, 4 maart, kende de provinciale raad van Brabant misschien de meest woelige zitting uit zijn geschiedenis.

Aanleiding hiertoe was een vraag om inlichtingen vanwege de oppositie in verband met zekere persberichten volgens dewelke een lid van de bestendige deputatie (in casu M. Rowie, P.V.V.-verkozene van Tienen) het voorwerp zou uitmaken van een gerechtelijk onderzoek ingevolge zware onregelmatigheden die hij als provinciaal mandataris zou hebben begaan.

De fractieleider van de P.V.V. is dadelijk komen verklaren dat zijn groep reeds sedert 18 januari haar vertrouwen had onttrokken aan de bestendige afgevaardigde in kwestie en hem had verzocht, vrijwillig uit zijn functie ontslag te nemen. De gouverneur van Brabant was hiervan onmiddellijk in kennis gesteld.

De woordvoerder van de P.V.V. heeft echter moeten bekennen dat de betrokkene weigert op het verzoek in te gaan en dat hij verder ongestoord zijn ambt blijft uitoefenen (hij was echter op de buitengewone zitting van de P.R. afwezig wegens ziekte...).

Persoonlijk menen wij dat op dit ogenblik niemand in de oppositie de ware toedracht van de zaak voldoende kent, zodat wij de mening zijn toegedaan dat men de uitslag van het gerechtelijk onderzoek moet afwachten. Zeker is echter dat inmiddels maatregelen moeten getroffen worden om te beletten dat de man doorgaat, de provincie Brabant te vertegenwoordigen en in haar naam op te treden in een groot aantal instellingen en bestuurslichamen.

F.v.D., Liedekerke.

TOERISME

Op het vast sekretariaat van de V.U.-afdeling Antwerpen-stad stellen leden en simpatizanten ons geregeld — en hoofdzakelijk tijdens het toeristisch seizoen — de volgende vraag: « Ik ben daar of daar aan de kust met vakantie geweest en heb er geen Vlaams huis gevonden ».

Of: « Ik kom juist van vakantie in verschillende steden waar ik kort verbleef in Vlaanderen kende ik geen instelling die ons goed gezind is. Misschien waren die er wel, maar ik kende geen benaming of wist er geen adres van ».

En dan steeds bij allen de weerkerende vraag: « Waarom toch adverteren de ons goedgezinde zakenlui niet in het blad van de Volksunie? Al was het maar met een zeer kleine aankondiging, opdat toch elke toerist zou weten waarheen! »

Een kleine inspanning vanwege de handelaars in de toeristische centra — en dan vooral vanwege de lokaalhouders — zou vruchten afwerpen. Slechts een zeer klein aantal adverteert. Ik begrijp werkelijk niet wat tientallen handelaars weerhoudt hetzelfde te doen.

C.M., Antwerpen.

T.V. EN « WIJ »

Enkele nieuwe lezers van « WIJ » hebben mij de opmerking gemaakt dat in het overzicht van het tv-programma slechts de vlaamse tv voorkomt.

Graag zouden die mensen ook de interessante programma's van Brussel Frans, N.T.S. en Duitsland opgenomen zien.

Vroeger gebeurde dit wel op een goede manier.

Deze lezers hebben nu geen dagblad meer en zouden desnoods verplicht zijn nog een ander blad bij te nemen.

J.V., Erps-Kwerps.

MAGESIEN

Ik zag ook het programma « Magesien » en vond het goed. Zouden zij die er zo tegen te keer gaan ook zo recht springen als het ging om één of andere anti-vlaamse wet? Als het gaat om amnestie? Of de grensdel? Kultuur moet er zijn, dat bindt een volk. Dat we van onze liederen houden bewijzen we ieder jaar op ons zangfeest. Zijn wij dan echter maar zo sterk dat we niet meer kunnen lachen om onszelf?

C.R., Ieper.

V.D.B.-BLAADJE

Onlangs bekwam ik een blaadje in mijn brievenbus, uitgegeven door V.d.B. Ik zou daarover niet schrijven, indien het niet zo tipisch overeenstemde met de mentaliteit van de man die ik de woordvoerder acht van al de Brusselaars.

Afgezien van een samenvatting, dat de vlaamse lezer onder de titel « digest » te verduren wordt gegeven, is de voorpagina ééntalig Frans. De laatste bladzijde is weliswaar geheel Diets, kwestie van evenwicht natuurlijk.

De artikels zijn overwegend in de taal van Molière opgesteld, maar toch werd moeite gedaan om ook onze mensen wat kost te geven. We krijgen zelfs een extra-lesje over taalfelijkheid, dat niet in het Frans werd vertaald! Daarin lees ik dat « vrienden uit de provincie » die het ernstig menen met hun taal, « een maag-

zweer bij zichzelf fokken ». En van « vlaamse vrienden die goed Frans spreken, maar het in Brussel nooit doen »!

Ja, dat is erg jammer, want door de schuld van die flaminganten met maagzweren is V.d.B. nu nog verplicht extra-vertalingen voor zijn prulblad te betalen, en zijn de brusselse firma's en warenhuizen hoe langer hoe meer geneigd om tweetalig personeel aan te werven!

H.V., Brussel.

GRONDSPEKULANTEN

Onze democratische opgang wordt niet enkel met grendels in de grondwet bedreigd; er is nog een andere en misschien veel gevaarlijker vijand. Geruisloos en snel, maar zeer duidelijk voor iedereen die ogen heeft, wordt Vlaams-Brabant het slachtoffer van een razende brusselse grondspeculatie. In de beruchte driehoek Leuven-Waver-Woluwe zijn praktisch alle gemeenten met honderden hektaren aangetast. Er zijn gemeenten als Kraainem, Overijse, Everberg, Hoeilaart, Nosssegem, Sint Stevens-Woluwe e.a., waar bijna alle beschikbare terreinen (meestal land-

bouwgrond) verkocht zijn aan brusselse grondspeculanten.

Dat betekent in bepaalde gevallen 50 à 60 % van de totale oppervlakte! Wij weten, naar het nefaste voorbeeld uit de vlaamse randgemeenten, wat dat betekent. In gemeenten als Kraainem en Zaventem zijn zopas nieuwe wijken voor hoog- en laagbouw opgericht en die richten zich hoofdzakelijk tot franstaligen. In Sint Stevens-Woluwe bouwt momenteel Etrimo met een groot-scheepse kampanie onder de franstalige Brusselaars. En ondertussen versterken de franskiljons en de kapitalisten hun posities. De vlaamse parlementsleden verknoeien bewust of onbewust hun tijd met stervende partijtwisten. Slechts senator Van Haegendoren haamt regelmatig op deze wansmakelijke zaak: « Regeringen kunnen vallen, politieke beslissingen kunnen afgedwongen worden, maar gebouwen blijven staan ». En dat is de bedoeling: heel Vlaams-Brabant met brusselse huizen bezaaien om nadien in te lijven.

B.V.A., Overijse.

TAAL

Op de brief van de heer R. V.A. te Amsterdam, gewijd aan het niet perfecte Nederlands van de redacteuren van « WIJ », zou ik het volgende willen aanmerken:

Als men iemand de les spelt op gebied van taal, moet men beginnen met zelf onberispelijk Nederlands te schrijven, ook wat het geslacht betreft. Het mannelijk « hij » voor lijst wordt niet aangenomen door de « groene bijbel »; deze woordenlijst der nederlandse taal geldt, en heeft kracht van wet, in de driehoek Delfzijl, Adinkerke en Kerkrade voor alle

nederlands-schrijvende. We weten wel dat de « hij » nog wordt getolereerd boven de « grote rivieren ». Er zijn echter reeds grenzen genoeg in het nederlandse taalgebied zonder de « moerdijkse ».

In een uitgave van een boekenklub troffen we de volgende hijs aan: de deur « hij », de fles « hij », de jurk « hij », de zon « hij » en... de vrouwenborst « hij ». Drie maal foei voor deze laatste « hij »!

J.C.A., Heerlen.

NIET GENODIGD

« Il faut que la Flandre se sente aimée » is een slagzin die wij reeds meer dan eens gehoord hebben. Maar hoe knoopt men dit aan met de eeuwige miskenning der Vlamingen door de burgemeesters van de brusselse gemeenten met de vlaamse namen. Die heren geven regelmatig bals waar nogal wat tamtam wordt rond gemaakt. De reuzegrote uithangborden voor die bals zijn altijd enkel in het Frans.

De Vlamingen die hier nochtans op hun eigen grond staan, worden niet genodigd.

Nu geeft Koekelberg de toon: laat al de vlaamse automobilisten maar eens genieten van die plakaten aan de Simonis-, Bazilik- en Bastenakenpleinen.

Zo was het gisteren, zo is het nu, zo zal het morgen zijn.

J.B., Koekelberg.

De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud der gepubliceerde lezersbrieven. Ze behoudt zich het recht van keuze en inkorting voor. Over de lezersbrieven wordt geen briefwisseling gevoerd.

van de redactie

Brussel, 13 maart 1969.

Betr.: de Belgen.

We zullen wel niemand verbazen wanneer we zeggen dat we nog nooit heel hard "belgisch" hebben gevoeld. We houden het maar bij Destrée en Paardemaker die de dingen hebben gezegd zoals ze nou eenmaal gestaan en gelegen zijn.

Inmiddels staat op al onze officiële documenten toch maar lekker dat we "Belg" zijn en af en toe betrappen we onszelf warempel op héél belgische bedenkingen.

Zo ook deze week, op de oude steenweg tussen Asse en Brussel. We reden naar de hoofdstad en we kruisten een grote vrachtwagen die uit Andenne afkomstig bleek te zijn. De chauffeur ervan had — ondanks de koude — zijn raampje naar omlaag en maakte met de hand in onze richting gebaren, die er ons onmiskenbaar toe aanzetten onze snelheid te matigen. De bestuurders van een paar personenwagens en een autobus — we weten niet of ze van boven of beneden de taalgrens waren — deden hetzelfde.

We remden dus voorzichtig af, in de veronderstelling dat er ergens een ongeluk gebeurd was verderop. Onze veronderstelling bleek slechts gedeeltelijk juist: te Zellik stonden rijkswachters te controleren, of we ons hielden aan een snelheidsbeperking van 60 km.

Ergens heeft die man uit Andenne een gemeenschappelijke "fond" met ons: tegendraads voor al wat overheid betreft. Een erfenis van een voor een deel gemeenschappelijke geschiedenis.

Maar genoeg om samen één natie te bouwen? Als het over afbreken ging, zouden we zeggen van ja...

Wij

GEVRAAGD

IN DRUKKERIJ VOOR KRANTEN TE BRUSSEL

- Bekwame TYPOGRAAF - INVORMER
- Goede LINOTIPIST

Vijfdagenweek - aangename werksfeer - goed loon.

Zich aanbieden ROTATYP
Silvain Dupuislaan 110, Brussel 7 of
schrijven op dit adres.

● DE MILJARDENFUZIE

schaduw over sidmar

(ACO) De aanstaande fusie tussen Cockerill-Ougrée-Providence en Espérance-Longdoz is een perspectief dat ons hoegenaamd niet toelacht.

We vrezen dat ze slechts kan verwezenlijkt worden met behulp van enorme kapitalen van overheidswege. Men spreekt nu al over 15 miljard fr. Het zal denkelijk nog veel duurder uitvallen.

Alvorens het nieuwe versmolten bedrijf technisch en commercieel op dreef is, zullen nog harde noten moeten gekraakt worden door bedrijfsleiders die stuk voor stuk gouden bergen beloofd hadden aan de aandeelhouders van hun vroegere maatschappijen, maar die niet in staat geweest zijn hun beloften waar te maken.

We zijn de tijd niet vergeten dat zowel bij Espérance-Longdoz als bij Cockerill de bezoekers onthaald werden in een sfeer van grote verwachtingen en van schitterende suksessen. Dat is nu ongeveer 5 jaar geleden. De directies pakten uit met splinternieuwe technische complexen. Maar ten slotte kwamen er alleen maar nieuwe verliezen uit de bus.

We staan op de vooravond van een lange reeks financiële insputingen aan een nieuw waals superbedrijf, op onze kosten en ten nadele van de vlaamse economie.

Als een fopspeen heeft de regering ons de (zwaar en moeilijk bevochten) kleine uitbreiding van Allegheny-Longdoz voorgehouden. Hoe onbeduidend is het limburgse project als men het vergelijkt met wat er in het Luikse gaat gebeuren!

We vrezen voor de toekomst van Sidmar. Nadat er miljarden aan Cockerill-Espérance zullen besteed zijn blijft er vermoedelijk niets meer voor Sidmar over. Een paar jaar zullen we over dit bedrijf niet veel meer horen. Ondertussen zal het door verwaarlozing en gebrek aan middelen in zijn opgang geremd worden en technisch achterop geraken. Dan komt onvermijdelijk het moment van de klachten en van de pleidooien om een einde te maken «aan dat ongelukkig experiment in Vlaanderen».

De volgende stap is dan de opslorping van Sidmar door de kunstmatig opgefokte luikse reus — vanzelfsprekend

met de belofte dat bij Sidmar de tewerkstelling zal gehandhaafd blijven. Enkele maanden later gaat de verdere afbraak van Sidmar dan geruisloos verder.

Indien de Vlamingen tans, zonder een tegenprestatie in de staalsektor in Vlaanderen te eisen, bereid zijn miljarden op te brengen voor Cockerill-Espérance, geven ze een bewijs van onverantwoordelijkheid inzake economische politiek.

We weten natuurlijk ook wel tegen welke grote machten we zullen botsen met die eis, tegen de superkapitalistische grootmachten die dit land beheersen. Maar als wij dat konflikt niet aandurven bereiken we ons doel nooit.

Indien Vlaanderen geen inspraak heeft in economische beslissingen die de toekomst voor vele jaren bepalen, blijft het vastzitten in een kolonialistische straatje zonder einde.

Indien een regering 15 miljard fr. (en meer) reserveerde voor één vlaams bedrijf, zou ze 24 uur na het bekendmaken van die beslissing onder een waals trommelvuur liggen. Waar blijft de vlaamse tegenzet?

● JAARVERSLAG «SOCIÉTÉ GÉNÉRALE»

niets voor vlaanderen

(ACO) In haar jongste jaarverslag spreekt de Société Générale zich uit tegen een ruimtelijk gepland economisch beleid. De belgische super-trust kan wel aanvaarden dat gewestelijke economische organismen zo wat propaganda maken voor mogelijkheden in eigen streek, maar «niet elk kanton kan zijn eigen groeipool hebben».

Men zou er nogal wat kunnen op antwoorden. Onder meer dat de Société Générale de zaken opzettelijk eenzijdig voorstelt als ze de indruk geeft dat de verdedigers van een streek-gebonden economisch beleid een onredelijke vernieuwingsdrang der groeipolen wensen. Het is al te gemakkelijk de opvattingen van de tegenstrevende eerst te vereenvoudigen en te misvormen om ze vervolgens te weerleggen.

Maar daarover willen we nu niet handelen. Wat ons ergert, is de schoolmeesterachtige en belerende toon van de Société Générale, die doet alsof ze inzake streekontwikkeling lessen te geven heeft aan dit land.

De Générale is de grootste economi-

sche machtsconcentratie in België, maar ze heeft niets gedaan om de expansie van zwakkere gebieden in de hand te werken op een wijze die overeenstemt met haar enorme middelen. De Générale heeft niet bijgedragen tot de vernieuwing van de economische structuren, omdat ze te vast zat geklonken aan de nijverheidstakken waarin ze traditioneel belangen heeft.

Gedeeltelijk waren dat kolenmijnen en de teleurgang van dat patrimonium heeft de Générale passief meegemaakt, zich beperkend tot het opstrijken van enorme overheids subsidies.

Ofwel waren het staalbelangen — en in die tak heeft de Générale zich niet kunnen loswerken uit de groeikrisis en dan ook maar uit de staatsruif gegeten.

Ofwel was het de scheikundige nijverheid of de elektronische nijverheid — twee expansieve takken bij uitstek — die echter juist in België niet expansief waren, terwijl ze in andere landen aan de spits stonden van de vernieuwing.

Ofwel waren het belangen in Kongo en daar kon de Générale vanzelfspre-

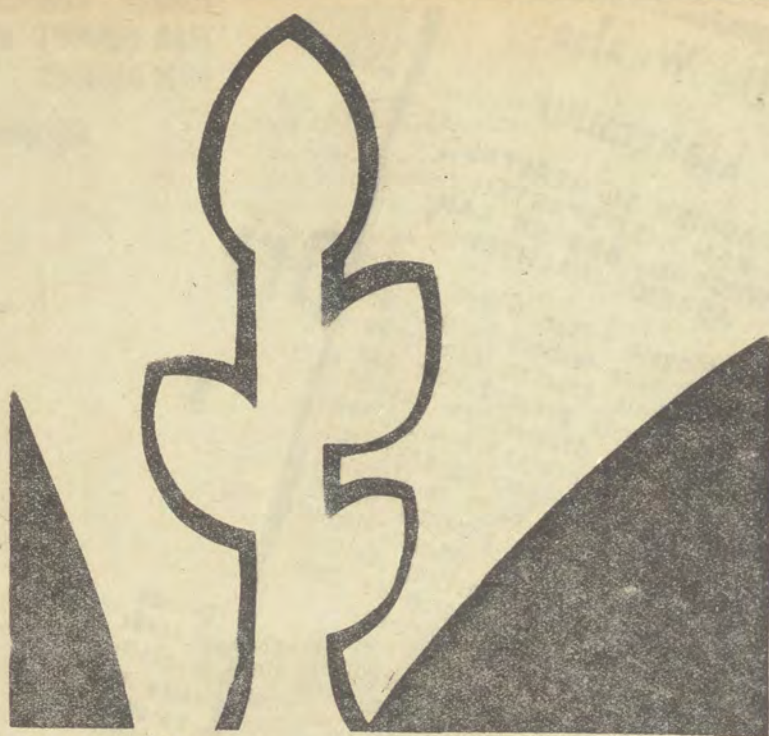
kend ook alleen maar defensief te werk gaan.

Wegens redenen die we niet beoordeelen, maar die we als werkelijkheden constateren, heeft de Société Générale geen noemenswaardig aandeel gehad in de vernieuwing van de vlaamse economie.

Wat er in Vlaanderen aan nieuwe zeer grote nijverheidsvestigingen te sinjaleren is, werd tot stand gebracht door buitenlandse groepen.

Wat zou er van de industrialisatie in het Antwerpse geworden zijn, indien er geen buitenlandse bedrijven gekomen waren? Welke investeringen in Vlaanderen kan de Générale aanwijzen die vergelijkbaar zijn met wat de Amerikanen en de Duitsers er tot stand gebracht hebben?

Om al die redenen voelen we ons tegenover de Générale met geen enkel dankbaarheidskompleks bezwaard. We hebben aan die mensen niets te danken. We zijn nog steeds een volk dat niet vertegenwoordigd is daar waar de écht belangrijke economische beslissingen genomen worden.

volksunie kongres brussel 19 en 20 april

beroeptHALVE bekeken

BTW UND KEIN ENDE

Het voornemen de Belasting op de Toegevoegde Waarde van meet af ook op de detailhandel toe te passen (wat men eerst niet zinnens was), heeft de discussie over de BTW uiteraard nog aangescherpt. Het stelsel is inderdaad nieuw en ingewikkeld van toepassing, vergt een grondige fiscale en boekhoudkundige herstructurering en zal tevens de aanwerving van technisch en uitvoerend personeel noodzakelijk maken.

Het is vanzelfsprekend de politieke partijen niet ontgaan dat de privé-sektor zich reeds voorbereidt op het nieuwe stelsel en dat daarbij, mede door de onzekerheid die in hogere kringen heerst, een psichose is ontstaan waarin sommigen de altijd bestaande tendens tot prijsstijging bij voorbaat in een werkelijke stijging willen omzetten.

Politiek gezien hebben we reeds vastgesteld dat vooral de P.V.V. en de B.S.P. de BTW als strijdros niet versmaden. De P.V.V. trekt van leer tegen de maximale tarieven, die de regering wenst toe te passen, de B.S.P. vreest een te sterke en te vlugge stijging van de kosten van levensonderhoud na een quasi-integrale toepassing van de

BTW. Vermits 1970 een verkiezingsjaar is en men in oktober van dat jaar al heel duidelijk de gevolgen van de inwerkingtreding van het BTW-stelsel zal kunnen nagaan, ligt het voor de hand dat de regeringspartijen hun voorzorgen nemen of toch pogingen in die zin ondernemen. De partijraad van de B.S.P. heeft dan ook het probleem van de BTW onderzocht en heeft kennis genomen van zekere voorstellen, die bedoeld zijn om de nadelen van de BTW op te vangen. Er werd vooral nadruk gelegd op een nieuw prijzenbeleid, het eeuwige zorgkind van alle belgische regeringen, om de eenvoudige reden dat tot op heden geen enkele van die regeringen er in geslaagd is, een prijzenbeleid die naam waardig te voeren. Het is steeds 'ij een blokkering van prijzen gebleven, geïnspireerd door een indekspolitiek; men heeft nooit aan de oorzaken van de prijsstijgingen durven raken. De regering Van den Boeynants heeft bovendien nog een politiek gevoerd, die de prijsstijgingen in de hand werkte, namelijk door de verhoging van een sliert tarieven en onrechtstreekse belastingen.

Premier Eyskens bekommert zich als man met de reputatie van een orthodox financieer — wat in de politiek zeer betrekkelijk is —

minder om de elektorale weerslag van de BTW in 1970, ook omdat men zijn huidige premierschap als zijn laatste kans beschouwt. Maar dat maakt de rekening niet uit van zijn socialistische regeringspartners. Het deficit van de vorige regeringen, waarover destijds tonnen inkt zijn gevloeid zonder dat men tot op vandaag precies kan zeggen hoeveel het nu eigenlijk bedraagt, moet wel iedere regering in de verleiding brengen, van de BTW gebruik te maken.

Er wordt dan ook voorgesteld tot een soort prijzenprogramma over te gaan, gepaard gaande met een strengere controle op de belastingsonduiking.

Het beginsel zelf van een hervorming van het prijzenbeleid is goed. Het betrekken van de verbruikers is eveneens een goede zaak, het zijn ten slotte toch de verbruikers die betalen. De vraag is maar te weten of men voldoende tijd zal hebben om deze reorganisatie door te voeren in zulk een korte tijd. Het is toch zo dat de B.S.P. de regering tot september tijd geeft om op haar voorstellen te reageren. Wat rest er dan nog om tegen 1 januari 1970 klaar te staan? Gedachtig de belgische slordigheid waar het organisatie betreft betwijfelen we ten eerste enig resultaat. Precies omdat men zulk een betrekkelijk lange termijn voor een definitieve beslissing neemt en de korte termijn voor de uitwerking, die daarop volgt, is de skepsis groot.

Het probleem beperkt zich trouwens niet alleen tot de eigenlijke prijsvorming en prijsbeheersing, behalve een eventuele aanpassing van de belastingen op de gewone inkomens zou men ook nog maatregelen moeten instuderen om de weerslag van de BTW op de gemeentebegrotingen binnen redelijke perken te houden...

HAVENPLANNING

De commissie Verschaeve studeert en vergadert doch van enige mentaliteitsverandering op Openbare Werken valt nog steeds niets te bespeuren. De buitenlandse voorbeelden van rezolute en niet-temin realistische aanpak ontbreken nochtans niet. We verwezen reeds naar het nederlandse project 2001, dat een planning omvat op lange termijn voor alle nederlandse havens en de daarmee nauw verbonden industrialisatie van hele gewesten, mitsgaders de stichting van satellietsteden (terloops het zoveelste voorbeeld van een efficiënte oplossing voor het probleem Brussel). In Le Havre wordt actief gewerkt aan een project voor de bouw van een haven op 27 km. van de franse kust, toegankelijk voor 1 miljoen-tonners, terwijl van volgend jaar af deze haven 300.000-tonners zal kunnen meren. Dit zijn voorbereidingen op de snelle schaalvergroting in het olie- en in het ertsvervoer ter zee.

Bij ons studeert men, vergadert men, kibbelt men, legt men met een tijdsverschil van nauwelijks enkele weken of maanden als verantwoordelijk mandataris tegenstrijdige verklaringen af en blijft de hoogste gezagdrager in deze zo belangrijke sektor van mening, dat we geen behoefte hebben aan een nationaal gecoördineerde havenpolitiek, terwijl aanpassingen tot 100.000 ton (nog niet verwezenlijkt nota bene) als groot-scheepse verwezenlijkingen in uitzicht worden gesteld. Grotesk en bizantijns land, omringd door buren voor wie de maritieme faktor geen spelletje is van middeleeuwse twisten en hyperpersoonlijke frustraties.

De Waalse klaagmuur

FABRIEK TE HERSTAL
KAN NIET STARTEN
WEGENS... GEBREK AAN
ARBEIDSKRACHTEN

De jongste weken wordt in de Zuidhimborgse technische scholen en in lokale kranten een intensieve propaganda gevoerd voor aanwerving van draaiers en paswerkers ten behoeve van een fabriek met Engelse benaming gevestigd in het Parc des Hauts Sarts te Herstal. Op dit overigens prachtig industrieel terrein in de onmiddellijke omgeving van de snelweg Antwerpen-Aken, kwamen zich de jongste jaren een 30-tal fabrieken vestigen.

Terwijl Limburg schreeuwt om enige werkgelegenheden, kan de genoemde fabriek te Herstal niet op gang komen wegens personeelsgebrek.

De werkloosheid in Zuid-Limburg, waar talrijke technische scholen zijn gevestigd, is bijzonder groot onder de jongeren en degenen die een plaatsje vinden komen niet aan een werk waarvoor ze zijn opgeleid.

Ondertussen staan de Walen in dit land aan de klaagmuur...

ZONDER KOMMEN-
TAAR GEKNIPT UIT
MIJN DAGBLAD.

dio genes

gen gewijd onder meer aan het onbeschoft optreden van de brusselse «Soir»-afgevaardigden, die meenden met hun strandspelen ergens in «la France» aan het werk te zijn.

«Le Soir» heeft gemeend (met enige vertraging) op ons artikel te moeten reageren en schijnt niet te kunnen begrijpen «dat men in sommige kringen zo ver gaat te eisen, dat de mededelingen via radiowagens in het Nederlands zouden geschieden, zelfs indien de richters van die strandspelen frankofonen zijn». Dat sommige plaatselijke autoriteiten overwegen desgevallend het gebruik van radiowagens te verbieden, noemt het blad het werk van enkele ekstremisten.

En zie, 1969 is pas aangevangen of daar begint het weer. Meer dan een maand geleden kon men in «Le Soir» al lezen, dat dit jaar de Vlaamse Volksbeweging zich op het oorlogspad gaat begeven en voornemens is, dit seizoen haar aktie te concentreren op de kust. En het blad zucht: «De werking zal vooral gericht zijn tegen sommige strandspelen, tijdens welke de mededelingen uitsluitend in het Frans worden gedaan».

«Le Soir» heeft niet helemaal ongelijk zich nu al ongerust te maken. Indien onze inlichtingen juist zijn, zou de gelukkige tijd van de franséentaligheid bij de organisatie van strandspelen en andere vakantievermakelijkheden definitief tot het verleden behoren. Het zou wel eens kunnen worden: op zijn minst tweetaligheid, met het Nederlands op de eerste plaats, of anders in het geheel niet. En dat de feestkommissies van verschillende badplaatsen, gerugsteund door de gemeentebesturen, daaraan de hand zullen houden, ligt in de lijn van de ontwikkeling.

Het weze hier nogmaals gezegd dat ook de frankofonen steeds als vrienden worden onthaald aan de kust, wanneer zij daar komen voor hun gezondheid of voor hun vakantiegenoege. Maar hun aanwezigheid aldaar mag geen aanlei-

ding zijn voor ekstremistische imperialisten als die van «Le Soir», om de plaatselijke bevolking en de vlaamse vakantiegangers te beledigen en uit te dagen!

• HOE ZIJ HET «DOEN» (1)

de taal van officiële stukken

(h. ballet) In «WIJ» van 8 maart werd in het verslag over de werkzaamheden van de Senaat in het kort het lot verhaald, dat aan mijn wetsvoorstel over de rangorde der talen in de officiële stukken werd beschoren.

Ik meen dat het de moeite waard is daar nog even op terug te komen, enerzijds om aan te tonen hoe de zgg. flaminganten uit de drie kleurpartijen «het doen» en anderzijds om ons en u te behoeden voor begoochelingen over hun standhouden in de toekomst.

In onze memorie van toelichting stelden wij dat sinds 1830 het Frans lange tijd als enige officiële taal gold, daarna het Frans met een nederlandse vertaling en nog later het Frans en het Nederlands naast elkaar. Maar steeds bleef het Frans op de eerste plaats.

Wij waren van mening dat in de huidige toestand zulks niet langer aanvaardbaar is. In deze staat, die vijf en half miljoen nederlandssprekenden telt tegenover drie en half miljoen franssprekenden, worden alle officiële stukken, die in de twee talen verschijnen, nog steeds uitgegeven met het Frans op de ereplaats: bvb. alle ontwerpen van wet uitgaande van de ministers (ook de vlaamse), alle begrotingen, alle koninklijke en ministeriële besluiten, enz.

Die toestand is vernederend voor de Vlamingen, in hun eigen ogen en ook tegenover het buitenland. Wij hadden met alle recht kunnen eisen dat nu het Nederlands op zijn beurt gedurende 140 jaar de eerste plaats zou bekleden. Maar om geen schijn van overdrijving op ons te laden stelden wij voor, aan het Nederlands en het Frans om de beurt gedurende twee jaar de eerste plaats in alle officiële publikaties te verlenen.

• HOE ZIJ HET «DOEN» (2)

de walen waren nog soepeler!

(h. ballet) Ik heb gedurende een 40-jarige politieke ervaring reeds de meeste illusies verloren over de zgg. flaminganten van de kleurpartijen. Toch had ik voor dit zo vanzelfsprekende voorstel, zonder enige partijpolitieke inhoud, nog enige hoop bewaard. He-las! Bij het voorbereidende onderzoek van het voorstel in de Commissie van Justitie schenen de Walen wel geneigd ermee in te stemmen, maar het offensief ging uit van de aanwezige vlaamse C.V.P.-juristen. Met de gekste opwerpingen gingen zij mij te lijf. Het was mij niet moeilijk dat alles volledig te weerleggen, maar het kon niet baten: alle vlaamse leden van de drie kleurpartijen stemden tegen en de franssprekenden volgden dan natuurlijk hun voorbeeld.

Op dinsdag 4 maart werd in de openbare vergadering van de Senaat over mijn voorstel gestemd. De Volksunie-groep vroeg de hoofdelijke stemming, om de verantwoordelijkheden vast te leggen en dan kwam de onthutsende onbegrijpelijke uitslag.

Stemden tegen: alle C.V.P.-ers, behalve de heer De Bondt die ja-stemde en de heren Van den Daele en Van de Wiele, die zich onthielden maar het principe goedkeurden; stemden ook tegen alle B.S.P.-ers, behalve de heer De Queecker, die zich eveneens met het principe akkoord verklaarde; stemden nog tegen alle P.V.V.-ers, de F.D.F.-R.W.-mannen en de twee kommunisten.

Stemden voor: de Volksunie en zoals reeds gezegd, de heer De Bondt. Daarmee weten we nog eens des te beter, wat we van al die «doeners» verwachten mogen in de strijd die bezig is rond de grondwetsherziening.

• GRENDELS: BRUSSELSE UITVINDING

antwoord aan v.d.b. en vlaamse c.v.p.

(red) In de «Gazet van Antwerpen» schreef mr F. Lambrechts, ondervoorzitter van de algemene raad van de V.V.B., deze week een Vrije Tribune over de grendels. Na het V.V.B.-kongres te St Niklaas is het wel overbodig, aan te stippen dat de heer Lambrechts de grendels krachtig afwijst.

We citeren het artikel even, waar het handelt over de grendel en over de alarmbel: «Beide stelsels zijn louter negatief en op immobilisme gericht. Ze strekken ertoe, de verdere groei naar nieuwe structuren te belemmeren. Ze dreigen de ganse wetgevende arbeid te ontredde en de parlementaire instellingen in zwaar diskrediet te brengen. Vlaanderen, dat nog steeds eisende partij is, moet worden tegengehouden in het streven naar zijn rechtmatige verzuchtingen! Het ontwerp draagt de stempel van zijn ontwerper, die kennelijk niet het normaal samenleven tussen de gemeenschappen op het oog heeft gehad, maar wel een eng brussels belang».

Daarmee kunnen, zo menen we, V.d.B. en de vlaamse C.V.P. het weer eens stellen!

• «LE SOIR» MAAKT ZICH KWAAD

onze kust geen klein brussel

(mvdb) Het zomerseizoen 1968 was aan de kust gekenmerkt door herhaalde incidenten, uitgelokt door het laatdunkende optreden van bepaalde ééntalige frankofonen. Wij zelf hebben in ons blad verleden jaar enkele beschouwin-

HET MONSTERVERBOND

Enkele weken geleden huilden de vlaamse C.V.P.-ers zich de kelen schor over het «monsterverbond» tussen Volksunie en P.V.V. Het «monsterverbond» bestaat. Niet tussen Volksunie en P.V.V., maar tussen vlaamse C.V.P. en Pest Voor Vlaanderen. Dat het nooit opgehouden heeft te bestaan, blijkt onder meer uit de broederlijke samenwerking van de studiebureaus der drie traditionelen en uit het al even broederlijk driepartijenakkoord betreffende de antwerpse universiteit.

Verleden week donderdag in de Kamer heeft het monsterverbond zijn werkelijke wezen onthuld: dat van een brutale anti-vlaamse vechtmachine. We willen u het verhaal vertellen, maar daarvoor moeten we even teruggaan in de tijd.

Ingevolge de wet op het gebruik van de talen in bestuurszaken — wet van 2 augustus 1963 — werd een «Vaste Commissie voor Taaltoezicht» opgericht. Deze commissie (de enige povere waarborg die de Vlamingen bij de op zichzelf reeds beschamende taalwetten kregen) heeft van in den beginne een martelgang gekend. Ze beschikte nooit over de nodige infrastructuur en middelen. Daarenboven werd ze sinds oktober 1965 zo goed als lam gelegd door de moedwillige afwezigheid van twee franstalige leden, Victor Michel en Fernand Magerotte, allebei van P.S.C.-strekking. Deze doelbewuste sabotage werd grinnikend bijgevallen door gans frankofoon België; de vlaamse kleurpolitiekers zaten er onverschillig tegenaan te kijken.

Sinds 31 maart 1968 bezat de Commissie zelfs geen leden meer. Ons kamerlid Vic Anciaux diende einde vorig jaar een verzoek tot interpellatie over deze ongehoorde toestand in; de interpellatie ging door op 4 februari. Inmiddels had dit initiatief de minister wakker geschud: vier dagen na het indienen van het interpellatieverzoek wees hij er de Kamervoorzitter op, dat moest worden overgegaan tot de verkiezing van nieuwe commissieleden. De waalse volksvertegenwoordiging voelde daar niets voor, maar door een nieuwe tussenkomst van Vic Anciaux op 20 februari moest zij haar sabotage-spelletje opgeven en werd de Kamer verplicht, de verkiezing op de dagorde van 6 maart te zetten.

Zes maart, dat was verleden week donderdag. En meteen zijn we terug aan het monsterverbond toe.

Volgens normale democratische verhoudingen zou de Volksunie stemmen genoeg gehad hebben om een eigen — vanuit vlaams standpunt in ieder geval dus betrouwbare — kandidaat in de Taalkommissie te krijgen. Eens te meer hebben de normale democratische verhoudingen echter niet gespeeld: de drie traditionele partijen — inklusief de vlaamse C.V.P. — sloten een monsterverbond om hun kandidaten gezamenlijk op één lijst aan te duiden. Zo kreeg de P.V.V. — die in de Kamer slechts 19 leden heeft tegenover de twintig van de Volksunie — een kandidaat er door voor de vlaamse sekte van de Taalkommissie. Tussen haakjes: deze kandidaat is een specialist in het houden van franstalige voordrachten in vlaamse steden.

Zo ook kreeg de waalse P.S.C. — met slechts 17 leden in de Kamer — twee kandidaten er door. En nu komt de klap op de vuurpijl: deze twee kandidaten heten... Victor Michel en Fernand Magerotte. De stemmen van de vlaamse C.V.P.-ers — van de zo luidruchtige heren Verroken enzoverder — hebben gewoonweg gediend om deze twee saboteurs, deze beide waalse wetsverkrachters aan een nieuw sabotage-mandaat in de Taalkommissie te helpen!

Vic Anciaux is bij deze stemming op de tribune gekomen en heeft nog eens duidelijk gezegd hoe de zaken stonden. Een paar vlaamse C.V.P.-ers — brave jongens, maar zonder ruggespraak — trokken een gezicht van «zie je wel; we hebben het aan de grote bonzen ook gezegd, maar die wilden niet luisteren». De overgrote meerderheid echter deed het zoals de C.V.P. het altijd «doet»: zonder protest, zonder reactie, zonder zelfs een poging om de eer en het gezicht te redden.

De P.V.V.-frankiljons uit Vlaanderen en de waalse P.S.C.-saboteurs hadden eens te meer juist gerekend. Op hun knechten uit de vlaamse C.V.P.

dio Genes.

WIJ nazijn

vlaams nationaal

BEKENTENIS

Tindemans (de man van de eerste — of, naar keuze, de tweede T in de afkorting T.N.T.) heeft verleden zondag te Oostende bekend dat er waarschijnlijk geen tweederde-meerderheid voor de grondwetsherziening zal worden bereikt en dat het «nieuwe België», ontworpen naar een V.d.B.-blauwdruk, waarschijnlijk wel in de plannen zal blijven steken.

We zullen er niet om treuren! De grendels lusten we in geen geval. En wat ons aangeboden wordt als kulturele autonomie, is een fopspeen van formaat. Dat is nog eens duidelijk gebleken uit het antwoord dat minister Vermeylen verleden dinsdag in de Kamer verstrekke op de vragen van Maurits Coppieters.

Dat de grendels-met-fopspeen er waarschijnlijk niet komen, is het enige goede nieuws dat we sinds maanden uit de mond van Tindemans hebben gehoord...

DORPELINGEN

De achterlijkste dorpsmentaliteit vindt men te Brussel, «carrefour de l'Europe». De burgemeestertjes en notabelen van de negentien gemeenten zijn bijna stuk voor stuk figuren uit een stokoude dorpsklucht.

Het zoveelste voorbeeld? Voor het eerst werd dit jaar op de Heizel een Bouwsalon gehouden. Vroeger werd deze beurs ingericht in het Rogiercentrum dat op het grondgebied van St Joost-ten-Node en dus binnen het machtsbereik van Cudell ligt; het Bouwsalon was echter voor het Rogiercentrum te groot geworden.

De Heizel ligt binnen het

machtsbereik van de brusselse burgemeester Cooremans, die dus vanaf dit jaar gastheer moest spelen. Men stelde hem voor, de vroegere gastheer Cudell op de Heizel uit te nodigen en hem een paar afscheidswoordjes te laten zeggen.

Cooremans stelde zijn veto en bleef overigens zelf weg op het Bouwsalon.

Een onbelangrijke gebeurtenis? Inderdaad! Maar tekenend voor de «grandeur» van de dorpspotentaatjes.

TEN PALEIZE

De koning, die enkele maanden geleden mr. F. Van der Elst tot een audiëntie op het paleis uitnodigde, wenst zich blijkbaar verder te informeren over de Volksunie en haar standpunten. Verleden woensdag werd mr. Hugo Schiltz ten paleize ontvangen.

Zoals gebruikelijk wordt daarover noch door de uitnodigende noch door de uitgenodigde commentaar verstrekt.

NAPOLEON-JAAR

Het jaar 1969 is een Napoleon-jaar: 200 jaar geleden werd «l'empereur» geboren. In Frankrijk wordt daar heel veel koude drukte over gemaakt; de O.R.T.F. wijdt bijvoorbeeld niet minder dan veertig tv-uitzendingen aan de korsikaanse Italiaan, die de franse «grootheid» belichaamt.

Onze franstalige kranten en vooral weekbladen doen daar druk aan mee en de Napoleon-kultus tiert welig te Brussel en beneden de taalgrens.

Dit keizerlijk snobisme van de frankofonen bewijst nog maar eens, hoe brutaal ver-

schillend het denkpatroon van Vlamingen en Walen is. Want, alle historische objectiviteit in acht genomen: in Vlaanderen blijft men toch maar Napoleon situeren waar hij thuishoort, in de rij nl. van de grote onmenssen. Ondanks zijn schitterende facetten.

HANENGEVECHT

Alhoewel hanengevechten in ons land verboden zijn (zeer tot ongenoegen van Hilaire Lahaye), worden ze toch geregeld gehouden.

Er is er weer eentje aan de gang. De «Libre»-redakteur en blaaskaak eerste klas Jo Gérard had na het verschijnen van «Le divorce belge», dit boek van de F.D.F.-R.W.-man Outers «de taal van een inciviek» genoemd.

Outers heeft het daarbij niet gelaten en spande een geding in tegen Gérard die, na een aantal andere ultra-rechtse joernalistieke eskapades, op de Warmoesberg terecht kwam. De pluimen zullen vliegen in de gerechtszaal...

DE SPITSBROEDERS

Vanaudenhove heeft de eerste de beste gelegenheid — een P.V.V.-vergadering te Diest — aangegrepen om zijn instemming te betuigen met de plannen van V.d.B. De brusselse superman kan dus rekenen op zijn spitsbroeder uit Diest.

Dat is eigenlijk niets nieuws. Reeds na de val van de regering V.d.B. overwoog de gewezen premier, met Vanaudenhove scheep te gaan in een trikolore verkiezingschuit. Het is er toen niet van gekomen, maar uitgesteld hoeft niet verloren te zijn...

Aan Vanaudenhove zou V.d.B. alleszins eens kunnen vragen, hoe het afloopt met verkiezingskampanjes in het teken van de «sterke man».

Ook de schoenlapper heeft er ooit — en nog niet eens zo lang geleden — van gedroomd, de volstrekte meerderheid te zullen halen.

(jeeveedee) Enkele dagen geleden hebben we dan het met zoveel gerucht omgeven twaalfde kongres gehad van de op één na grootste politieke groepering in Nederland, de Partij van de Arbeid. Drie dagen waren de ergebnamen van wat dertig jaar geleden de Sociaal-Demokratische Arbeiders-Partij heette, bijeen in het nog niet officieel geopende nederlands kongres-gebouw in Den Haag. Een aangelegenheid die niet minder dan honderdduizend gulden (een kleine anderhalf miljoen franken) kostte, en die — als we de eerste krantencommentaren en de beoordelingen van de leiders van andere partijen moeten geloven — daar tegenover de PvdA weinig baten hebben opgeleverd.

Het hangt er natuurlijk maar van af, hoe men zich ten opzichte van de PvdA opstelt. De groepen die een heilig ontzag hebben voor orde en tucht, hebben weinig goede woorden voor het dikwijls rommelige, ja chaotische karakter van de bijeenkomst. Anderen bekijken de zaak meer inhoudelijk en menen dat de PvdA op een hellend vlak terecht is gekomen door zich duidelijk linkser op te stellen dan tot voorheen het geval is geweest. Nog anderen juichen omdat ze het izolement waarnemen waarin de «socialistische» partij terecht zou zijn gekomen.

WIJ

Hoe dan ook, het kongres stond sterker in het teken van de tegenspraak dan welke na-oorlogse politieke bijeenkomst in Nederland ook. Met opzet hebben we hierboven het woord socialistische tussen aanhalingstekens geplaatst. Want spijs de bundels rode vlaggen in de zaal en de aanwezigheid van BSP-ondervoorzitter Jos Vaneynde, als vertegenwoordiger van de belgische zusterpartij, was het socialistische karakter van partij en kongres herhaaldelijk nogal dubieus. Of liever gezegd, het ene ogenblik leek het eerder op een zeer konformistische volkspartij, een moment later vlogen de rode brokken er af als in de dagen van Troelstra, Wibaut of Wijnkoop. Er viel aan de reacties van de kongresgangers geen touw vast te knopen, en het is wellicht dit onbestendige dat de bijeenkomst zo lastig te beoordelen maakte.

Neemt men een weinig afstand van de emoties die in Den Haag tot uiting kwamen, dan dient gezegd dat de Partij van de Arbeid meer dan ooit tevoren tot een duidelijke plaatsbepaling is gekomen. Ze is gewoonweg iets meer socialistisch geworden dan ze voorheen was, meer links dus — hoe lastig de begrippen links en rechts in de pluriforme politieke situaties van de laatste tijd ook te plaatsen zijn. Geven we een voorbeeld: de erkenning van de DDR (onderwerp waarover ook op vorige kongressen uitvoerig werd gedebateerd) kwam nu tot stand bij eenvoudige stemming. Dat gebeurde in aanwezigheid van enkele afvaardigden van de westduitse SPD, die maar moeilijk de redeneertrant van de nederlandse zusterpartij konden volgen. Er was ook flinke kritiek op de extra gelden die in het najaar aan de NATO toevielen, en de voorzitter van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer kreeg te horen dat hij scherper oppositie diende te voeren. Allemaal zaken die passen in het linkse straatje.

IN NEDERLAND

Maar tegelijk was er een royale meerderheid te vinden voor het voorstel om Nederland niet uit de NATO te laten treden, en kreeg de linkse favoriet Marcel van Dam, voor wie het baantje van politiek sekretaris gekreëerd was, bij de stemming over dit plan geen been aan de grond. Tegenspraak was het grote teken waarin dit kongres stond, de tegenspraak ook tussen de jongeren van Nieuw Links die een duidelijker socialisme beogen, en de oudere generatie die in een kleine kwart eeuw na-oorlogse geschiedenis ongemerkt was gaan behoren tot de «gouvernementelen», de meer bezadigden.

Toch kan men de totale oogst niet anders zien dan als een zege voor de meer linksen. Hadden in het aftredende bestuur van 24 man zeven aanhangers van Nieuw Links zitting, in het nieuw gekozen bestuur van slechts 21 leden zitten niet minder dan negen NL-vertegenwoordigers. Onder hen de twee joernalisten-gangmakers Laurens ten Cate («Friesche Koerier») en Han Lammers («De Groene») en de VARA-medewerker, tevens redakteur van het jongerenblad «Hitweek», André van der Louw. Zij genieten alle drie een zekere populariteit, Lammers en Van der Louw vanwege een zekere ontwapenende oprechtheid, de man uit Friesland omdat hij bezadigheid weet te paren aan een duidelijk uitgesproken mening. Het was dan ook vanwege die populariteit dat alleen de «rechters» in de vergadering in opstand kwamen toen Van der Louw samen met zijn geestverwant in het bestuur, prof. G. Klein, na een eerder mager sukses voor Nieuw Links in de eerste ronde van de bestuursverkiezing een nogal ongebruikelijke poging deed om meer stemmen te werven in de tweede ronde. Zij lieten namelijk een oproep samenstellen die op het kongres verspreid zou moeten worden en waarin min of meer gedreigd werd met ontslagname van het tweetal Van der Louw-Klein wanneer niet voldoende aanhangers van Nieuw Links in het bestuur zouden worden gekozen. Vooral door tussenkomst van Ten Cate, die een dergelijke mededeelingswijze onfatsoenlijk vond, werd de oproep niet uitgereikt. Natuurlijk lekte het geval wel uit en zo zagen de twee «samenzweerders» zich genoodzaakt in het publiek hun ekskuzes aan te bieden... Een nogal pittig aksentje aan dit kongres dat duidelijk de sporen droeg van de verdeeldheid waaronder de PvdA te lijden heeft. We hebben u daarover vorige maand in den brede verteld.

Kan het met die verdeeldheid wellicht de eerste tijd meevallen, zeker heeft de PvdA zich na haar kongres in een zeker izolement geplaatst. De partij sprak zich namelijk uit voor het breken van alle banden met de grootste nederlandse partij, de Katholieke Volks-Partij, ook bij de volgende verkiezingen (1971). Waar D'66 al eerder afstand nam van de PvdA en de KVP duidelijk haar heil zoekt in een soort federatie met de twee grootste protestantse partijen, rest voor de «socialisten» weinig meer dan een samengaan met enkele splintergroepen. Dat betekent dan wel dat zij alle hoop op een verkiezingszege over twee jaar uit het hoofd kunnen zetten. Een harde les uit dit kongres. Een nieuw voedsel voor de vraag of het socialisme nog wel aansluiting heeft met de moderne welvaartmaatschappij.

Te Leuven zijn de franstalige studenten gestart met een actie voor waarborgen, helemaal in de geest van de P.S.C.-eisen. De herrie begon eigenlijk al verleden week, toen na de beruchte toespraak van Van den Boeynants een groep heetgebakerde haantjes naar het huis van Eyskens trok. En wat V.d.B. betreft: heeft Leuven niet — sinds Lefèvre — de reputatie van «stad der politieke dolkstoten in de rug»?

WJ nazijn

vlaams nationaal

ANDERMANS VEREN

In «De Standaard» van 6 maart heeft Jan Verroken een schitterende uitvinding gedaan, namelijk dat een gezond openbaar leven in België slechts mogelijk is indien de vlaamse meerderheid geen misbruik maakt van haar meerderheid in het land en de franstalige meerderheid dat ook niet doet te Brussel. Voor zover het na te gaan is, was het senator Van Haegendoren die deze idee het eerst poneerde in zijn vlaamse pockets. Van daar uit werd deze vaststelling «gemeengoed».

Ook bij andere gelegenheden trachtte Verroken, «origineel» te doen met andermans teksten.

Ze is het nu terug voor een tijdje...

Op een paar dagen afstand van mekaar vormden het glashelder betoog van Van der Elst en de verwarde prietpraat van Verroken een contrast, dat stellig geen enkele «Standaard»-lezer is ontgaan.

VUIL «VOLK»

«Het Volk» heeft nooit uitgeblonden door fairplay tegenover de Volksunie: de jongste jaren zijn in dat blad ontelbare geniepige halve waarheden en

hele leugens over de vlaams-nationale partij verschenen.

Verleden week heeft het kristen-demokratisch blad een poging gedaan, om al zijn vorige rekords inzake vuilspuiterij te overtreffen: het beweerde dat V.U.-senator Baert «gebruikelijk door zich te onthouden» zinnens was, het P.S.C.-amendement betreffend de franstalige voogdij over de randgemeenten mogelijk te maken.

Dat daarvan het eerste woord niet waar was, zal al onze lezers wel duidelijk zijn. Frans Baert is juist de man, die een paar weken geleden een wetsvoorstel indiende om de faciliteiten in de randgemeenten te doen afschaffen.

Onze senator heeft een klinische logenstraffing naar «Het Volk» gestuurd.

Moest men van zijn eerste leugens sterven, de Forelstraat te Gent ware al lang één reusachtig kerkhof!

GEEN GRENDELS

Op 11 december 1964 schreef Schildwacht — de heer K. Van Cauwelaert — in «Het Volk» een wrekende, zij het ietwat verwarde tekst tegen de grendeels:

«Een grondwetsherziening met afzonderlijke of tweederde meerderheid zou dan federalisme zijn. En het zou het slechtste federalisme zijn, dat ooit kan worden uitgedacht. Want het zou een federalisme zijn zonder het daaraan eigen beslissingsrecht voor Vlamingen en Walen. Het zou een federalisme zijn van de dubbele machteloosheid».

Deze «dubbele machteloosheid» wordt ons vandaag — vier jaar na het verschijnen van het Schildwacht-artikel — door Van Cauwelaert en zijn geestesgenoten aangeprezen als een vlaamse «overwinning»!

NIER EN TANDEN

De taaloestanden in de brusselse ziekenhuizen zijn van die aard, dat enkele tijd geleden een nieroperatie werd ver-

richt op een vlaamse patiënte die zich had aangemeld om haar tanden te laten verzorgen. De zaak heeft destijds enige ophef (in Vlaanderen dan toch...) gemaakt, maar de taalverhoudingen zijn er niet beter om geworden.

Zelfs de nederlandssprekende studenten van de brusselse universiteit, die hun opleiding krijgen in de brusselse K.O.O.-klinieken, worden verplicht hun dossiers in het Frans op te stellen en het Frans te gebruiken voor hun contacten met eentalige dienstverleners. Wie aan het Nederlands vasthoudt, wordt op allerlei manieren getergd en achteruit gestoken.

Op een medisch dossier van een vlaamse patiënt vond een nederlandstalig student onlangs volgende ongelooflijke nota: «Ménapien, donc ininterrogeable» (Menapiër, kan dus niet ondervraagd worden).

DINASTIEFMOEDERLIJK

Te Brussel aan de Brederodestraat sluimert een bescheiden «Museum van de Dynastie».

Indien met de wederzijdse «liefde» van dynastie en Vlamingen uit cijfers zou kunnen aflezen, dan zijn volgende taalverhoudingen kenschetsend: bij de leden van de raad van beheer en bij het hoger personeel zijn er tien franstaligen en twee Vlamingen.

AFWIJKINGEN

In hetzelfde artikel gleed Verroken uit over de zogenaamde «fascistische» afwijkingen van het vlaams-nationalisme. Dat het fascisme een europees verschijnsel was, verzwijgt hij. Dat de vooroorlogse klerikalen er volop mee geflirt hebben, verzwijgt hij eveneens...

Zeer elegant is dat allemaal niet vanwege iemand die zoveel verschuldigd is aan de geestelijke erfenis van een Vindevogel: zich opwerpen als ketterjager op grond van een niet nader omschreven «fascisme», getuigt noch van veel verbeelding noch van zin voor objectiviteit.

EINDELIJK

Eindelijk dan toch is er in «De Standaard» nog eens een Vrije Tribune van de hand van mr. F. Van der Elst verschenen. We hadden reeds het boze vermoeden gekregen, dat die Tribune allesbehalve «vrij» was.

In het kasteel van Male werd zondag de cursus «Spreken in het openbaar», gegeven aan cursisten van Oost- en West-Vlaanderen, besloten. Morgen eindigt de sectie Antwerpen-Limburg-Brabant haar cursus te Averbode. Onze foto: de cursisten te Male, met de voorzitter van het Instituut Maurits Coppieters en de cursusleidster mevrouw Nelly Maes.

MENSELIJKE VERHOUDINGEN BINNEN DE VOLKSUNIE

van vlaamse gemeenschap naar menselijke gemeenschap

Hoewel de mens tijdens de tweede helft van de twintigste eeuw erin geslaagd is op een verbluffende manier de wereld naar zijn wil te plooiën, de hem omringende natuur aan zich dienstbaar te maken en zelfs het heelal te veroveren, blijkt het meer en meer dat hij geen gelijke tred kan houden met dit alles, daar waar het zijn menselijke relaties betreft. We stellen vast dat de verhoudingen tussen mensen — hoewel ze door iedereen van jongsaf opgebouwd en beleefd worden — toch ook nog voor volwassenen dikwijls op een onbevredigende manier verlopen en een bron kunnen zijn van misverstanden, wrijvingen, conflicten, spanningen, ruzies en soms jarenlange vijandschap. In hun meest ekstreme vorm monden deze slechte menselijke relaties uit op fysisch geweld, oorlog, vernietiging. We vliegen naar de maan en morgen veroveren we de kosmos, maar we slagen er niet in, hier evenwichtige menselijke betrekkingen op te bouwen die leiden naar vrede en geluk.

Hoewel onze partij als gemeenschap veelal gedragen wordt door een idealistische inzet en veel goede wil, zal ieder van ons wel reeds ervaren hebben dat ook binnen de partij de menselijke relaties niet altijd zijn wat ze zouden moeten zijn. Er ontstaan — bij ons zoals elders — spanningen, wrijvingen, conflicten. En soms kunnen deze conflicten zich jaren lang muurvast zetten en

de oorzaak zijn van veel energieverlies. Dat dit voor de partij ook een enorm verlies aan werkkraft en dynamisme meebrengt, ligt voor de hand. Bovendien betekent conflict en ruzie — wanneer die openbaar gemaakt worden en daarvan maken tegenstanders maar al te graag gebruik — een ernstig prestige-verlies voor de partij naar buiten uit.

Hoe kunnen nu zo'n spanningen en conflicten binnen een partij ontstaan? Allereerst zijn er de meningsverschillen betreffende ideologie en tactiek van de partij. Iedereen heeft reeds ervaren, dat niet iedereen het steeds over alles eens kan zijn. Soms kunnen meningsverschillen zich sterk gaan aksentueren en krijgt men conflicten.

Ook kan men persoonlijke wrijvingen gehad hebben met een iemand, waaruit dan ook persoonlijke conflicten binnen de partij-gemeenschap kunnen ontstaan.

Een en ander zal wel samenhangen met het licht ontvlambaar gemoed van een vurige politiker en met het feit dat mensen zeer dikwijls sterk emotioneel gaan reageren. We verdragen mischien veel te weinig dan goed voor ons is, kritiek of verschil van standpunt. En we zijn er niet toe opgevoed om daarover op een «koel», rationele manier van gedachten te wisselen.

Hoe deze spanningen en conflicten vermijden? Dit is geen gemakkelijke opgave. In de bedrijven lost men dit voor een deel op door groepspsychotera-

pie d.i. via openlijk contact met de konfliktpartijen door groepspsychotera-

pie, d.i. via openlijk contact met de konfliktpartijen worden spanningen en wrijvingen veruiterlijkt, afgereageerd en uitgepraat. Deze methode is een dure en tijdrovende manier om menselijke relaties te verbeteren.

Binnen de partijgemeenschap is ze vooralsnog onmogelijk. In het navolgende willen we een en ander meedelen over de voornaamste basisprincipes die nodig zijn voor het verbeteren van menselijke relaties.

Veel moeilijkheden tussen mensen ontstaan in de eerste plaats omdat men niet werkelijk heeft geleerd de andere te aanvaarden zoals hij is, hem open te ontmoeten, naar hem te willen luisteren. We moeten de andere leren ontmoeten, echt de wil hebben om zijn standpunten te begrijpen, luisterend op hem afgestemd te geraken. «We zitten op een andere golfrequentie te luisteren» is een volkse uitdrukking die zeer goed weergeeft dat men niet communiceert met elkaar. Het is een van de fundamentele voorwaarden om conflicten op te lossen, dat men ze open en «echt» tegemoet kan treden en ze vrij kan uiten, dat bij de betrokken partijen de wil voorziet om de andere te begrijpen en hem en zijn standpunt zo veel mogelijk in te voelend te begrijpen. Pas dan kan er in een konfliktituatie iets loskomen of kunnen spanningen vermeden worden, juist omdat de tegenpartij voelt dat er goede wil is om haar moeilijkheden te verstaan, haar kijk op de zaak te begrijpen enz. Deze goede wil kan en moet opgebracht worden vanuit hetgeen ons bindt en vanuit het besef, dat er best meningsverschillen kunnen bestaan tussen mensen van een gemeen-

schap en dat een gemeenschap van mensen met hun gebreken nooit volmaakt kan zijn.

Pas wanneer een partij een menselijke gemeenschap wordt in de echte zin van het woord, zal ze kunnen aantrekken en afstralen door de samenhang van haar leden, door hun dynamisme en door «het gelukkig zijn in de menselijke relaties» van haar leden en leiders.

Niet alleen binnen de partij, maar binnen de ganse volksgemeenschap zouden er betere menselijke relaties moeten komen. In de eerste plaats in de kantoren, de ateliers en fabrieken. Niet alleen tussen werkgevers en werknemers maar ook tussen de werknemers onderling, tussen overheid en volk, tussen partijleden en mandatarissen.

Ook tussen de Vlamingen onderling, van verschillende filosofische en politieke overtuiging, zou er een samenleven moeten kunnen groeien op een harmonisch-menselijke basis. Het aanvaarden van een pluralistische gemeenschap lijkt ons hiervoor een voorwaarde.

Naargelang meer en meer aan onze materiële behoeften is voldaan, zal het probleem van goede menselijke verhoudingen zich meer en meer aankondigen als een belangrijke voorwaarde voor ons uiteindelijk menselijk evenwicht en menselijk geluk. In de federale staat Vlaanderen moeten we — als partijgemeenschap — ook op dat vlak een gedurde visie ontwikkelen en individueel en als gemeenschap een optie durven nemen op een «menselijk» Vlaanderen van de een-en-twintigste eeuw.

W. AUGUSTIJNEN
Sekretaris Dosfel Instituut

RING DOOR ZIJN NEUS

De brusselse P.V.V.-imperialist Snyers d'Attenhove heeft, ondanks het feit dat hij in de oppositie zit, de begroting van Openbare Werken goedgekeurd. Zoals hij zelf zegde: «uit dank omdat de minister zijn voorstel tot wijziging van het zuidwestelijk tracé van de autoring rond Brussel gedeeltelijk had aanvaard».

Uit onverdacht-frankofone bron kreeg De Saeger aldus nog maar eens een brevet van vlaamse onbetrouwbaarheid. Het gewijzigd tracé moet de frankofonen toelaten, de vlaamse gebieden tussen de hoofdstad en de taalgrens te wurgen binnen het tracé: een omgekeerde «carcan» die de hoofdstedelijke imperialisten zonder slag of stoot in de mogelijkheid stelt om terug op verovering uit te trekken.

Dat De Saeger zich de ring door de neus liet steken, is zijn zaak. Dat Vlaanderen daardoor geringeloorde wordt, is echter de zaak van heel de vlaamse gemeenschap die — zo blijkt het opnieuw — van deze Hertoginnedaler niets goeds te verwachten heeft.

GEBIEDSROOF

De bedreiging die van het nieuwe tracé van de autoring uitgaat voor een groot stuk van Vlaams-Brabant, zal wel weer door De Saeger en de vlaamse C.V.P. «een uitvinding van de Volksunie-ekstremisten» worden genoemd. En daarmee is voor die heren de kous dan af...

Gelukkig zijn de volgelingen niet zo stekeblind als de leiders. De C.V.P.-afdeling Buizingen heeft een gepeperde brief gestuurd aan minister De Saeger, waarin het tracé Snyers een urbanistische nonsens wordt genoemd. In de brief staat verder nog te lezen: «Bovendien staan wij huiverachtig bij de gedachte dat onze gemeente met haar uitgesproken vlaamse geaardheid,

GEEN GRENDELS

Juist vier jaar geleden, einde maart 1965, zegde Van den Boeynants op een perskonferentie:

«Het is duidelijk dat de grote kracht van de C.V.P. zich in Vlaanderen bevindt. Meer dan 70 t.h. van haar kiezers zijn Vlamingen. Maar in de schoot van de bestuursorganen van de partij is er volledige pariteit tussen Vlamingen en Walen: elk 50 t.h. De Vlamingen aanvaarden dat. Denk in dat verband aan het recente akkoord over de grondwetsherziening. Het is vooral van vlaamse zijde dat offers moesten gebracht worden. Indien de grondwetsherziening morgen mogelijk is, is het dank zij het feit dat de C.V.P. een unitaire partij is waarin de Vlamingen aanvaard hebben, offers te brengen om de nationale eenheid te handhaven».

Wie kan het beter weten dan Van den Boeynants, jarenlange C.V.P.-voorzitter, nadien eerste-minister van een C.V.P.-P.V.V.-regering en uiteindelijk opsteller van de huidige grendelteksten?

door het bedoelde tracé metertijd in de agglomeratie Brussel zou worden geïntegreerd».

Met een hautaine verachting heeft De Saeger de belangen en de eisen van de vlaamse C.V.P.-kiezers binnen het tracé aan zijn laarzen gelapt; hij geeft de voorkeur aan de belangen en de eisen van de brusselse imperialisten.

Voor de zoveelste maal: de C.V.P. «doet» het!

OPEN BRIEF

In een open brief aan de regering is senator Van Haegendoren teruggekomen op de zaak van de vlaamse achterstand in het wetenschappelijk onderzoek. Na zijn «Zwartboek» en zijn interpellatie blijft onze senator zeer terecht op dezelfde nagel kloppen: de publieke opinie moet worden wakker geschud.

Uit deze open brief citeren we: «Een nieuwe aanpak eist veel durf en idealisme en maakt het noodzakelijk, dat Vlaanderen een volstrekt poli-

tiek autonoom cultureel beleid zou voeren. Onze aanpak zal fundamenteel wellicht niet anders zijn dan elders in Europa, maar intensiever. De belgische achterstand in wetenschappelijk opzicht, statistisch gekalkuleerd een vlaamse achterstand zijnde, is ons ongeduld een vlaamse, een belgische en een Europese plicht».

PLUIM VOOR SEGERS

Op een bijeenkomst van de waalse vereniging «De Luxemburgers van Brussel» werd het woord gevoerd door enkele franssprekende militairen, onder meer door generaal Mommart.

Mommart beantwoordde onder meer de vraag van een aanwezige, die er zijn ongenoeven had over uitgedrukt dat bij de Transmissietroepen drie Vlamingen en slechts één Waal waren bevorderd tot kolonel, alhoewel er negen franstalige en slechts drie vlaamse kandidaten waren.

Generaal Mommart troostte de interpellant: «Er zijn veel meer franstalige dan nederlandstalige kolonels en de minister kan de gelijkheid die hij wenst nog altijd niet invoeren. Ik moet er overigens op wijzen dat de minister zich schikt naar de adviezen die hem door de wapenkomitees worden verstrekt. Er is in dit alles méér wijsheid dan de kranten zeggen».

Wanneer een vlaamse minister van de Walen een brevet van «wijsheid» krijgt, dan is dat meteen een brevet van vlaamse onbetrouwbaarheid.

Nietwaar, Segers de Vivario?

Vele maanden geleden verscheen in deze reeks kroonkjes een stukje met de titel «Schoothondjes». Dit naar aanleiding van een toestand die toen, heel kortstondig, in onze dagbladders enige aandacht kreeg: de rol namelijk van de «plaatsbezorgers», die zo sterk bijdragen tot de corruptie, tot het verderf van de gemeenschap waarin wij leven. Ook «Schoothondjes» kon gelezen worden, en werd ook wel gelezen, als een louter politiek stukje. En toch was het dit allerm minst: alles wat hier verschijnt wordt, zoals dat vooral van een echte en grote pseudonieme schrijver als Kierkegaard mag gezegd worden, met de linker hand geschreven. Duidelijker: deze woorden zijn slechts onrechtstreekse mededeling. En als het niet zo verwaand was zou Nemrod, net als Kierkegaard, zijn enige, of zijn zeldzame lezers willen smeken om een aandacht die inderdaad niet meer van deze tijd is. Het marktgeschreeuw is te luid en te leeg geworden. Daarom was het wel niet overbodig deze inleiding te fluisteren voor wie nog oren heeft voor het onderscheid tussen geschreeuw en spreken, voor wie nog in waarheid een zoekende is.

Omdat het zo mooi, fijn, schelms en menselijk is wordt hier een eigentijds russisch sprookje vertaald dat in 1947 in Berlijn verscheen. Dat sprookje vertelt over «de tsarengeneraal en de slimme boer»: «Ik vertel u een sprookje uit de oude, voorbijge tsarentijd. Wie er mee lacht, krijgt honderd stokslagen, wie er om weent — het dubbele. Mijn verhaal gaat niet over u en niet over mijzelf, maar over een tsarengeneraal en een slimme boer. De boer maakte een gracht en vond daarbij een dik stuk goud. En dan denkt hij: «Waar moet ik daarmee naartoe? Hou ik het — dan neemt mijn heer het mij af, en als hij het niet afneemt, dan doet het de rentmeester, en doet het de rentmeester niet, dan neemt het de dorpsoudste. Dan breng ik nog liever het goud naar de tsaar. De tsaar zal mij zeker belonen, en het loon van de tsaar zal mij toch niemand durven afnemen».

«De boer trok zijn schoenen van boomschors aan en ging naar de tsaar. Als hij voor het kasteel van de tsaar komt staat daar voor de poort een generaal die zegt: «Boerenlummel, wat zoekt gij hier?» — «Ik heb een

TSARENGUNST

dik stuk goud gevonden, en dat wilde ik aan de tsaar ten geschenke geven». De ogen van de generaal begonnen te schitteren. «Wel», sprak hij, «geef mij de helft van wat de tsaar u geeft, en dan laat ik u door. Wilt gij dat niet doen, pak u dan weg». — «Het is goed, heer, ik geef u de helft». De generaal kondigde de boer aan en de tsaar kwam buiten. — «Wel, manneke, wat verlangt gij?» — «Helemaal niets, vadertje tsaar, ik heb u alleen maar een geschenk gebracht». En hij overhandigde hem het goud. «Wat moet ik u daarvoor geven, manneke?» — «Vadertje tsaar, geef mij honderd stokslagen». — «Wat nu? Honderd stokslagen? Gij hebt mij toch goud gebracht!» — «Ik wil geen ander loon, geef mij honderd stokslagen». Daarop werden de stokken gebracht en men maakte zich gereed om de boer te tuchtigen. Toen riep hij: «Wacht, vadertje tsaar, ik heb een partner!» — «Wat voor een partner?» — «Toen ik naar u kwam, heeft de generaal aan de poort mij niet willen doorlaten: 'Geef mij de helft van wat de tsaar u geeft, en dan laat ik u door'. Geef hem dan eerst vijftig stokslagen en dan mij». Men haalde de generaal erbij. Hij sidderde over gans z'n lichaam. «Oh, Majesteit...» — «Heb geen schrik», zei de boer. «Ik zal u niet bedriegen, heer, gij krijgt uw deel helemaal». Toen lei men de generaal neer en tuchtigde hem — maar hoe! De boer zei echter: «Vadertje tsaar, hij dient u goed en trouw, men zou hem moeten belonen. Geef hem ook mijn helft!».

«En zo kreeg de generaal nog eens vijftig stokslagen, samen dus honderd. De boer pakte echter zijn muts en liep weg. Het is toch beter, ver weg te zijn van de gunst van de tsaar en van de vriendelijkheid van de heren! Van geen van beiden heeft de boer iets goeds te verwachten».

Wie meent dat er geen tsaren en geen generaals meer zijn, is hopeloos naïef! Is er wel een gemeenschap waar zij ontbreken? Slimme boeren zijn inderdaad wel zeldzaam, ten minste in vergelijking met de boer uit het sprookje. Maar gelukkig is er naast de generaal altijd wel een tsaar die voor de stokslagen zorgt, en bij «schoothondjes» komen die hard aan. En de tsaar? Wat heeft hij aan een stuk goud als hij zijn generaal stokslagen moet geven?

NEMROD.

CONGRES DE LA FRANCOPHONIE
KLUCHT VAN ZWARTE EN WITTE BEULEMANS

Te Niamey in Afrika werd onlangs het «kongres van de franssprekende wereld» gehouden. De franse belastingbetaler heeft voor deze grap diep in zijn geldbeugel mogen tasten: alleen al voor de plaatselijke organisatie te Niamey kwamen er veertien miljoen fr. uit Frankrijk. Het kongres werd voorgezeten door een man, die beruchtheid verwierf toen hij enkele maanden geleden als frans agent uit Kanada werd gewezen: Philippe Rossillon. Deze barbouze is — zoals we reeds vroeger hebben geschreven — ook in ons land geen onbekende: hij verrichtte anti-vlaams molenwerk in de Voerstreek en de brusselse randgemeenten; zijn naam moet terug te vinden zijn op de aanwezigheidslijst van heel wat vergaderingen van brusselse imperialisten genre F.D.F. Het kongres was een tipische uiting van franse

bluf: het beweert te spreken in naam van 140 miljoen frankofonen. Daar worden voor het gemak dan maar alle inwoners van officieel-franstalige afrikaanse landen bijgeteld. Daar worden onder meer bijgeteld de 75 duizend inwoners van de gaststad Niamey; slechts vijfduizend daarvan echter spreken Frans. En waarschijnlijk zitten in die 140 miljoen gemakshalve ook 5 miljoen Vlamingen. Ons land was vertegenwoordigd door de onvermijdelijke senator Thiry. Een der hoogtepunten van het kongres was de redevoering van de vertegenwoordiger van Haïti: zijn Frans was van dergelijk kaliber, dat hij de enige was om het te begrijpen. Dat hoeft ons niet te verbazen: ontelbare brusselse Beulemans zouden het op ongeveer dezelfde wijze doen...

We twijfelen niet aan de goede bedoelingen van de inrichters, maar eens te meer is de AA-marsj verleden zondag te Brussel overspoeld geworden door eenzijdig uiterst-linkse propaganda. De betoging groepeerde overigens veel minder mensen dan in vroegere jaren: de noyautering uiterst-links is daaraan stellig niet vreemd...

PARLEMENTAIRE KRABBELS

IN DE KAMER

Verleden dinsdag is het haast tot een lawientje van interpellaties gekomen. Haast, want één interpellatie van de 4, werd verschoven. Bertrand een nieuw-gekozen van het Rassemblement Wal-lon, schilderde in donkere kleuren het beklagenswaardig lot, van de luttel, in de Voer ingeweken Walen, en van een stelletje Voerenaars, die in strijd met de wet, verstoken blijven van de zegeningen van de franse kultuur. In een krampachtige poging tot bovenaardse humor, zei hij dat de mens reeds lang op de maan zal zijn geland, vóór de Voerkwestie zal zijn opgelost. Evrard Raskin haakte gevat in en zei in te stemmen met de interpellant, waar hij sprak over de wetsovertredingen. Echter aan de andere kant... en het is aan de interpellant te bewijzen dat het de Vlamingen zijn die zich te beklagen hebben. Minister Terwagne antwoordde met vage beloften en mistige algemeenheden, die het aan beide kanten zouden moeten doen.

Maurits Coppieters nam minister Vermeylen op de korrel. De excellentie van nationale opvoeding had zich, wat te ongeneerd, ruime vrijheden veroorloofd omtrent de regeringsverklaring inzake onderwijspolitiek. Hij had zich onder allerlei smoesjes verzet tegen de volledige splitsing van zijn departement. De interpellant stelde stekelige, preciese vragen en besloot dat belangrijke onderwijskijli buiten het terrein van de kultuurautonomie vallen.

De interpellatie van de P.V.V.-er Mundeleer had in de pers belangstelling gewekt doordat hij de eerste-minister zou ondervragen, over het statuut van de randgemeenten. De walse P.S.C. had op een onbeschaamde manier ook nog kulturele faciliteiten geëist voor de randgemeenten. Dat was zelfs de volgende jongens van de vlaamse C.V.P. te gortig geworden. «Dát niet» hadden de vlaamse C.V.P.-senatoren fors gezegd en de vlaamse C.V.P.-kamerleden hadden als één echo de stoere uitspraak gereproduceerd. Het algemeen vlaams

standpunt luidt: de randgemeenten zijn vlaams gebied, bijgevolg vallen zij onder de uitsluitende bevoegdheid van de nederlandstalige raad van senatoren. Een ander standpunt is in strijd met de essentie zelf van de kulturele autonomie. Hierdoor kwam de vraag naar de horigheid van de randgemeenten centraal te liggen.

Mundeleer die uit het beruchte Else-ne, de «oasis francophone» stamt, is een lastige vrijbouter, die zijn partij al heel wat kopzorgen heeft bezorgd. Hij voelt zich echter gesteund, samen met de F.D.F.-heethoofden, door een kudde kiezers, die door Marnix Gijsen, zelf inwoner van de Oasis, «wat stompzinnige frankofonen» worden genoemd, die Brussel «bezetten». Mundeleer heeft het destijds bestaan, de regering waarvan zijn partij deel uitmaakte, zijn vertrouwen te weigeren. En het vertrouwen van de brusselse kiezer in Mundeleer is gestegen... Hij is een onverschrokken demagoog, die het met het reglement en de sportiviteit niet te nauw neemt. Hij heeft eens, jaren geleden, een minister geïnterpelleerd over een onderwerp dat volledig buiten de

reglementair vooraf ingediende nota viel. De minister in kwestie dweilde met hem de vloer, onder het spottend gelach van de vergadering. De voorzitter waste hem publiek de bol, nadat de eigen P.V.V.-partijgenoten, uit afkeuring voor de gehaide vrijshutter de zaal hadden verlaten. Maar Mundeleer, die niet onaardig is in de omgang en zelfs herhaaldelijk (mislukte) pogingen ondernam, om een gesprek in het Nederlands te voeren, heeft een gelooide opperhuid. Ditmaal sprak hij ook weer in persoonlijke naam, de frakkie, huiverig als zij is voor de onberekenbare slippers van de elsen doordraver, had het niet aangedurfd vooraf haar zegen te geven. Mundeleer had het nog maar eens over het middeleeuws «jus soli» (het recht van de grond) daarbij zedig verzwijgend dat het hof van Straatsburg, tot wie zich een kliekje opgewonden franstaligen had gewend, zich met dit beginsel in feite akkoord had verklaard. Tot besluit betokkelde hij zwaar de vaderlandse snaar, nadat hij er Van den Boeynants, de democratie, de peerdefamilie had aan te pas gebracht. Saint Remy, een Brusselaar stel-

de namens de 19 P.S.C.-ers de regering voor een brutaal ultimatum: komen de zes vlaamse randgemeenten (voor de schijn is er ook nog sprake van de taalgrensgemeenten) niet mede onder controle van de raad der franstalige senatoren, dan zullen deze dames en heren de regering kelderen.

Eerste-minister Eyskens voelde blijkbaar de behoefte, duidelijk te demonstreren dat de bedreigingen hem olympisch onverschillig waren. Met zijn hand in zijn zak, zijn hoofd laatdunkend achterover, zijn rug achteloos tegen het prezidentiële gestoelte, gaf hij een verzameling gemeenplaatsen en vaagheden ten beste. Op een onderbreking, waarbij werd opgemerkt dat de vleugels van zijn partij, aardig tegen mekaar opvliegen zei hij, niet zonder wat gering-schatting, dat het allemaal maar schijn was.

Hektor Goemans hekelde het kronisch deficit van de spoorwegen. Hij wees er op, dat nu ook de buurtspoorwegen en het interkommunaal verkeer deficitair worden. Hij bracht de krisis en de malaise van de scheepvaart ter sprake en oefende kritiek uit op de bevoordeling van Brussel inzake metro en subsidiëring van het interkommunaal vervoer. Tot slot kwam hij op voor een volwaardige luchthaven te Deurne.

IN DE SENAAT

Ook in de senaatskringen lopen de gesprekken over de plannen die de bankiers, de brusselse konservatieven en reaktionairen hebben met Van den Boeynants; plannen waartoe deze zegedronken oud-eerste-minister, die het voorbeeld van De Gaulle graag zou volgen, zich gewillig schijnt toe te lenen.

De koalitie waarover men reeds lang fluisterde: Van den Boeynants-Van Of-felen-Simonet schijnt op te schieten. Ook Spaak en zelfs de «demokraat» Theo Lefèvre schijnen er niet ongevoelig voor.

De trap die V.D.B. aan Eyskens gaf te Leuven door de studenten tegen hem op te hitsen heeft minder verbazing verwekt. Eyskens, die reeds iets soort-

gelijks van Lefèvre mocht in ontvangst nemen, is natuurlijk minder geestdriftig.

De steeds agressievere P.S.C. schijnt met V.D.B. helemaal onder één hoedje te spelen. Zij moet de C.V.P. zodanig afdreigen tot de regering moet vallen. Dan kan de grote patriottische koalitie V.D.B.-P.V.V., gebeurlijk gesteund door Spaak, weer optreden, het land in nood verklaren en met volmachten beginnen om het democratisch weerstandsvermogen van B.S.P. en V.U. te testen.

Het F.D.F. zou de wind uit de zeilen genomen worden door de tweetaligheid van de randgemeenten door te zetten en door de sabotage van de taalwetten te Brussel openlijk toe te laten, onder het klassieke voorwendsel dat ze onuitvoerbaar zijn.

Van de brusselse C.V.P.-ers Van El-lande, Lindemans, Van Acker en Chabert, die aan de verkiezingszegewagen van V.D.B. gekluisterd werden, verwacht men geen verzet. Eerder zullen zij dienen om een wig in de vlaamse C.V.P. te drijven. Hun zetel die zij aan V.D.B. danken zou wel waard zijn, redeneert V.D.B. en mogelijk niet ten onrechte. Ook de vlaamse P.V.V. zou Van Offelen willoos moeten volgen. Of de Rode Leeuwen opnieuw zullen opgeslorpt worden staat nog niet vast. Het verzet zal alleszins niet van Piet Vermeylen komen en Fayat is wel een gentleman maar geen karakter.

De pogingen van de bankiers — geregeld vullen zij de bankrekening van de V.D.B.-partij aan — om tans de kaart V.D.B. te spelen gaan uit van de stelling dat de beloftevolle sprong van de P.V.V. in '65 zich niet herhaalde en zich ook niet meer zal herhalen. Het samengaan van P.V.V. met V.D.B. onder diens leiderschap zou een nieuwe stap zijn. Indien de grondwetsgrendel mislukt zou zo de vlaamse democratische ontvoogding toch nog kunnen afgegrendeld worden meent het brussels establishment en de voorrechten van Brussel en de leidende belgische kringen zouden door V.D.B. veilig gesteld worden.

De medewerking van Wallonië zou gekocht worden door vele miljarden voor hun industrie, door de randgemeenten en de Voer en door de magische kracht van de frankofonie. De oprukkende Vlamingen zouden zo schaakmat gezet worden.

De vlaamse C.V.P. zit dan ook in nauwe schoentjes op het ogenblik en de naam V.D.B., die wel taboe schijnt, bezorgt ze kwade rillingen.

De vlaamse reflexen van de C.V.P. schijnen trouwens helemaal afgestompt. Buiten een Van den Daele en een De Bondt wil geen van hen ook maar van een gelegenheidssamengaan met de V.U. horen. Vorige week durfde De Bondt Van de Weghe toejuichen en met

de V.U. meestemmen voor de beurte-lingse voorrang van officiële nederlandse en franse teksten. De Bondt durft zijn geestelijke vrijheid behouden.

Zo ook Van den Daele, die tijdens het debat Openbare Werken weer indruk maakte door zijn bonkige houding en zijn bonkige woorden. Hij laat zich door De Saeger niet uit het veld slaan. Door niemand trouwens. Hij zegt zijn mening en blijft dan ook zo wat de me-laatste in de C.V.P.-gelederen.

Senator Blancaert, die zijn draai gevonden heeft, kwam eveneens opnieuw tussenbeide.

Minister De Saeger blijkt echter zijn anti-Zeebrugse kompleks en zelfs zijn anti-diepzeekanaal-kompleks onder de domper te hebben gezet. Dát is hem klaarblijkelijk niet gemakkelijk gevallen, want hij is een aartsoppiggard. Zijn ministerkarrière zou echter gevaar gelopen hebben en daarvoor wijkt zelfs zijn aangeboren koppigheid. Nu hij echter de titel van wegenbouwer voor Wal-lonië en van de brusselse ring voor de Frankofonen heeft, kan hij ook aan Vlaanderen denken.

In het debat over de havens probeerde hij zich te redden door de vooruitgang in '68 van Antwerpen en van Zeebrugge (!) naar voor te schuiven maar het antwoord op de diepzeehavens voor mastodonten Rotterdam, Helgoland en Duinkerken gaf hij nog niet, al sloot hij de mogelijkheden ter zake voor Zeebrugge niet meer uit. Uit zijn antwoord op de rede van senator Jorissen blijkt duidelijk zijn gewijzigde houding. Vorig jaar nog sprak hij gans anders. Een diepzeehaven te Zeebrugge was toen te duur en overigens overbodig en het diepzeekanaal was iets krankzinnigs.

In het debat over de Volksgezondheid oogstte senator Elaut, die een geboren causeur is, weer heel wat sukses met zijn geestige zinnen. Hij imponeert echter ook altijd door zijn originaliteit en zijn gedurfd en juist denken en zijn even gedurfd verwoorden.

De jonge redakteur van «De Gazet van Antwerpen», even knappe pen als anti-V.U. ingesteld, deelde voorbarig mee dat Elaut de enige V.U.-spreker was in het debat. De tweede dag echter kwamen er nog vier op het podium: Roosens, Jorissen, Ballet en Diependaele en de derde dag verdedigden Elaut en Jorissen elk hun amendement, de twee enige die voor deze begroting werden ingediend.

Woensdag startte dan de bespreking van Sociale Voorzorg, de begroting van de welbespraakte Placied De Pape. In de late namiddag werd de bespreking onderbroken door de interpellatie van Bouwens over de vlaamse achterstelling inzake economische expansie. Daarover volgende week.

Walse studentenbetoging te Leuven, voor het huis van Eyskens. Er wordt de premier letterlijk niets bespaard...

OPINIEPEILING

BEVESTIGT HET

- *Opiniepeiling in januari 1969 bevestigde Volksunie-voortgang.*
- *Een V.U.-winst van minstens 50.000 stemmen sinds de verkiezingen.*
- *Meer dan de helft van ons kiezerspubliek jonger dan 35 jaar.*
- *V.U. geen «mannenpartij» meer : de vrouwen treden mee aan.*
- *C.V.P. en B.S.P. stagneerden; P.V.V. ging nog verder achteruit.*
- *Onze veronderstelling : sinds januari V.U.-voortgang nog groter door geharrewar rond grondwetsherziening en aftakeling der regeringspartijen.*

V.U.-VOORTGANG

Tijdens de maand januari 1969 ver-richtte International Research Associates — Europe een politieke opiniepeiling, waarvan de resultaten verschenen in « Het Laatste Nieuws » van vrijdag 7 maart. Uit deze peiling blijkt dat de politieke verhoudingen sinds de verkiezingen van 31 maart als volgt gewijzigd waren : de Volksunie haalde tans 10 t.h. van de stemmen tegen 9,1 t.h. bij de verkiezingen. De B.S.P. stagneerde op 26,2. De C.V.P.-P.S.C. zakte van 29,6 naar 28,3 en de P.V.V. van 19,4 naar 18,9. Het F.D.F.-R.W. steeg lichtjes van 5,5 naar 6, terwijl de kommunistische partij omlaag ging van 3,2 naar 2,7 t.h.

De verschuivingen zijn niet groot ; de belangrijkste verschuiving is echter ten voordele van de Volksunie. De procentuele voortgang van de Volksunie komt er op neer dat wij, bij verkiezingen in januari jongstleden, ongeveer 50.500 kiezers zouden gewonnen hebben en ongeveer 557 duizend stemmen haalden.

Wat het tijdperk van de opiniepeiling betreft weze opgemerkt dat de regeringspartijen in januari nog van het volle voordeel van hun hervormingsplannen genoten omdat de anti-grendel-

kampanje van de Volksunie nog niet was begonnen, omdat de C.V.P.-B.S.P.-propaganda over het «monsterakkoord» P.V.V.-V.U. toen nog enig effect kon sorteren en omdat de aftakeling van de meerderheid en de ruzie tussen vlaamse en waalse C.V.P.-ers nog in een beginstadium verkeerden. De politieke evolutie van de jongste weken heeft — zo vermoeden we sterk — de Volksunie-voortgang zeker nog aanzienlijk ver-groot.

V.U. : JONGE PARTIJ

Duidelijker nog dan bij vorige opiniepeilingen en uit de verkiezingsuitslagen is opnieuw gebleken dat de Volksunie een partij van jonge mensen is. Meer dan de helft van onze kiezers blijken minder dan 35 jaar te zijn ; drievierden ervan zijn jonger dan 45 jaar. De C.V.P. heeft slechts één-derde kiezers beneden de 35 en de P.V.V. 41 t.h. ; het F.D.F.-R.W. komt tot 41 t.h. De « oudste » partijen zijn B.S.P. (de helft ouder dan 45 en één-derde zelfs ouder dan 55 jaar) en P.S.C. (55 t.h. ouder dan 45 en 41 t.h. zelfs ouder dan 55 jaar).

Dit is dan ook wellicht de meest ver-heugende vaststelling die uit de rezul-

taten van de opiniepeiling af te lezen valt : de Volksunie heeft, méér dan enige andere partij, de toekomst voor zich. De P.S.C. en haar eisenprogramma — grendels en « waarborgen » — vertegenwoordigt het België van gisteren ; de B.S.P. staat er nauwelijks beter voor.

VROUWEN TREDEN AAN

Een verontrustend verschijnsel bij vorige opiniepeilingen was de geringe belangstelling van de vrouwen voor de Volksunie. Aan onze partij scheen nog het imago van geweld en avontuur te kleven, dat het vrouwelijk kiezerskorps afschrikte. Bij een opiniepeiling twee jaar geleden bleek het V.U.-kiezerskorps te bestaan uit 70 t.h. mannen en 30 t.h. vrouwen ; tans is de verhouding 55 en 45 t.h. De voortgang bij de vorige verkiezingen is dan ook waar-schijnlijk mede bepaald geworden door deze verschuiving naar normaler verhoudingen. De C.V.P. blijft nog altijd meer vrouwen (53 t.h.) dan mannen trekken : in de P.S.C. loopt het t.h. vrouwen zelfs op tot 59. In de B.S.P. en het F.D.F.-R.W. liggen de verhoudingen ongeveer zoals bij de Volksunie. De kommunisten moeten het stellen met 33 t.h. vrouwen. De P.V.V. vertoont een-zelfde beeld als de C.V.P.

PER PROVINCIE

Wat V.U., C.V.P., P.S.C. en F.D.F. be-treft is het duidelijk dat ze ongeveer « eentalig » zijn ; het opinieonderzoek heeft zich dan ook niet beziggehouden met een ontleding volgens de taalgroep binnen deze partijen. De B.S.P. blijkt 51 t.h. vlaamssprekende kiezers te heb-ben, de P.V.V. slechts 45 en de K.P. 37.

Even een enkel woord over de V.U.-stand per provincie. De grootste voor-uitgang tegenover de verkiezingsuitsla-gen van 1968 ligt in Limburg (peiling tans 12 t.h. tegenover 9 t.h. bij de ver-kiezingen) en in Antwerpen (35 tegen-over 31 t.h.). In Brabant is de voortuit-gang lichter ; voor deze provincie geldt echter het korrektief dat zij ook bij vo-rige opiniepeilingen ondergewaardeerd werd wat betreft de Volksunie. Oost-Vlaanderen maakt, wat de Volksunie betreft, de minst goede beurt. West-Vlaanderen doet het beter.

Grosso modo, en na het aanbrengen van enkele correcties op de opiniepeiling (correcties die voortvloeien uit de verkiezingsuitslagen van 1968) kan de stemmenwinst voor de Volksunie als volgt geschat worden : Antwerpen plus 17 duizend, Oost-Vlaanderen plus 5 duizend, West-Vlaanderen plus 12 duizend, Brabant plus 6 duizend, Limburg plus 11 duizend.

SOCIALE GROEPEN

De ontleding van de resultaten der opiniepeiling volgens sociale groepen le-vert voor de Volksunie enerzijds een

bedenkkelijk en anderzijds een zeer ver-heugend aspect op.

In wat de opiniepeiling de « lagere klasse » noemt, haalt de V.U. 2 t.h. van haar stemmen. Voor de C.V.P. is dat 9, voor de P.S.C. 7, voor de B.S.P. 9, voor de P.V.V. 6, voor het F.D.F.-R.W. 3 en voor de K.P. 21 t.h. Alhoewel het in de opiniepeiling gehanteerde begrip « la-gere klasse » zich blijkbaar slechts uit-strekt over een kleine groep van de maatschappij, is het duidelijk dat voor de V.U. nog altijd een probleem gesteld wordt. In de lagere middenklasse is de toestand voor de Volksunie vrij nor-maal : 46 t.h. Enkele partijen halen meer in deze groep : de C.V.P. 54, de P.S.C. 51, de B.S.P. 63 t.h. De andere partijen halen minder : P.V.V. 36, F.D.F.-R.W. 34 en K.P. 42 t.h.

In de hogere middenklasse slaat F.D.F.-R.W. alle rekords met 57 t.h. Voor de P.V.V. wordt dat 52, voor de Volksunie 45, voor de P.S.C. 39, voor de C.V.P. en de K.P. 33 t.h.

Voor wie deze bejaarde dame stemde, weten we niet. Statistisch bekeken kwamen P.S.C. en B.S.P. — tipische ouderen-partijen — het meest in aan-merking.

In de hogere klasse tenslotte haalt de V.U. het hoogste cijfer met 7 t.h. De C.V.P. krijgt in deze groep 4, de P.S.C. 3, de B.S.P. 1, de P.V.V. 6, het F.D.F.-R.W. eveneens 6 en de K.P. 4 t.h. Daar-bij valt op te merken dat, wat betreft de Volksunie, deze toestand nieuw is : bij vorige opiniepeilingen haalden C.V.P. en P.V.V. een hoger percentage dan de V.U.

Het is niet al te gewaagd, uit deze cij-fers het besluit te trekken dat de ver-tegenwoordiging van de zgn. intelli-gentsia het sterkst is in de Volksunie.

In haar geheel, zelfs rekening gehou-den met het laag percentage voor de lagere klasse, is de sociale structuur van de Volksunie gezond-democratisch.

Er weze hier nogmaals nadrukkelijk herhaald dat de opiniepeiling in januari plaatgevonden heeft en dat er — door de snelle en grondige evolutie van de politieke toestand — vandaag naar wij menen reeds een ander en voor de Volksunie nog gunstiger beeld is ont-staan.

Hoe dan ook, het algemeen besluit is dat bij verkiezingen in januari de Volksunie de grote overwinnaar zou ge-weest zijn. En dat de bewering « de Volksunie heeft in 1968 uit de Leuven-krisis het maximum gehaald van wat ooit binnen haar bereik kan liggen » door de cijfers wordt weerlegd : de on-waartse tendenz blijft bestaan, de jonge Volksunie is in volle expansie.

...zeker
en
vast!

VOLKSUNIE

de
cyp
doet
het

de
cyp
doet
het

De Volksunie blijft, meer nog dan vroeger, de partij van de jonge kiezers. Meer dan de helft van onze kiezers zijn minder dan 35 jaar.

de **Wij** de wereld

vlaams nationaal

STEE DS INGEWIKKELDER

Er stijgen opnieuw dikke rookwolken op en er weerklinkt opnieuw wapenkletter boven het Midden-Oosten en Zuid-Vietnam, twee gebieden die later in de geschiedenisboeken hun twintig- of dertigjarige oorlog zullen vermeld krijgen zoals wij in Europa over de Honderdjarige of Dertigjarige Oorlog spreken.

Ook de breuk tussen Moskou en Peking vertoont na de zware en bloedige incidenten aan de noordoostelijke chinese grens een nieuwe verwijding, wat gepaard gaat met massademonstraties en verbale krachtpatserij over en weer.

Op het ogenblik dat mevrouw Golda Meir in Israël zich opmaakte om de regeringsleiding op zich te nemen, bulderden de kanonnen aan het Suezkanaal en is de inwendige machtsstrijd in Israël zelf voor slechts enkele maanden opgeschort. De parlementsverkiezingen hebben nl. in oktober 1969 plaats.

N. het topgesprek Washington-Moskou in het stadium van de actieve voorbereiding is gekomen — na het «luisteren» van Nixon in West-Europa — neemt men aan dat beide partijen in het Midden-Oosten de Grote Twee willen beïnvloeden door onder andere het opdrijven van het geweld in een reeds zeer lange reeks van oorlogsdaden waarbij niemand zich stoort aan de UNO-resoluties ter zake.

Golda Meir heeft een lange staat van dienst. Ze wordt algemeen beschouwd als een overgangsfiguur. Ze zal opnieuw een regering van nationale unie vormen. Het is merkwaardig dat de generatie der vijftigers, die de macht van de vorige generatie in Israël wenst over te nemen, precies een beroep heeft gedaan op mevrouw Meir of zich bij deze keuze neerlegt. De dood van Esjkol heeft echter een domper gezet op het generatieconflict in Israël en heeft meteen ook de rivalen onder de «jonge Turken» voorlopig het zwijgen opgelegd. De toestand aan de grenzen is er niet naar om het anders te doen.

De voornaamste rivalen zijn Mosje Dajan (52), Igal Alon (50) en Pinchas Sapir (62). Algemeen noemt men de twee eerstgenoemden als de grootste kanshebbers, hoewel het niet de eerste

keer zou zijn dat twee honden om een been vechten en de derde er mee heen loopt. Er is tussen de twee jongste en de oudste rivaal ook een grondig verschil van opvatting wat de toekomst van Israël betreft: zowel Alon — naar wie het bekende plan van de versterkte nederzettingen genoemd is — als Dajan zijn voorstanders van een annexatiepolitiek, terwijl Pinchas Sapir weliswaar Israël als voornaamste staat van het Midden-Oosten ziet doch deze positie door morele en kulturele uitstraling wil bewerken, veeleer dan door louter militaire kracht. Als voornaamste argument voor zijn opvattingen legt Sapir grote nadruk op de mogelijkheid, zoniet de waarschijnlijkheid, dat bij verdere en snelle expansie van het grondgebied het joodse element in de staat «in de arabische zee zal verdinken».

Uit recente opiniepeilingen blijkt dat indien de aanduiding van een regeringsleider of van een leider zonder meer direkt zou gebeuren, Dajan het pleit zou winnen. Deze «public relations-generaal» zoals sommigen zijner tegenstanders hem niet helemaal zonder reden noemen, zou 45 % der stemmen behalen tegen Alon slechts 32 % (altans volgens een opiniepeiling onmiddellijk na Esjkols dood). Sapir ben-

gelde in deze peiling helemaal achteraan. De premier wordt echter geleverd door de sterkste fractie in het parlement en daar liggen de verhoudingen wel anders. Vermits in feite de socialistische Knesset over de meerderheid beschikken, antwoordden in dezelfde opiniepeiling 53 % der ondervraagden op de vraag wie het parlement zou aanduiden, met de naam van Alon, terwijl slechts 13 % het voor mogelijk hielden dat Dajan zou aangeduid worden. Ten slotte meenden 10 % dat Sapir het zou halen, Sapir in wie wijlen Esjkol zijn «natuurlijke opvolger» zag.

De aanduiding van Golda Meir heeft nu voor een goed half jaar een «wapenbestand» opgelegd, hoofdzakelijk om volgende reden: een inwendige verdeeldheid is nefast op een ogenblik dat de grote mogendheden pogingen voorbereiden, om de belligerenten in het Midden-Oosten een vredesplan op te dringen. Ook de onmiddellijke realiteit aan zijn grenzen noopt Israël tot eenheid (de artillerieduels vlak na de aanvaarding door Meir van het haar aangeboden premierschap onderstrepen de waarde van dit argument). En ten slotte zou het voortbestaan van de huidige nationale coalitie in gevaar gebracht worden door spanningen in de schoot van de socialistische partij. Men ziet inderdaad moeilijk het nationalistische Gachelblok in een kabinet onder Sapir blijven, of nog de uiterst linkse Mapam-fractie onder Dajan in het gelid lopen. Nu is dit gevaar bezworen. Er blijkt volgens sommigen nog een belangrijk element bij te komen: men kan, aldus deze kringen, bezwaarlijk van een overgangsregering de bekrachtiging (laat staan de uitvoering) van een akkoord op lange termijn verwachten. In dit perspectief zou een regering Meir dus vooral neerkomen op een zet om zoveel mogelijk tijd te winnen.

Dat de kans van Dajan groter wordt naarmate de militaire spanning stijgt bij het uitblijven of een langzaam tot stand komen van een initiatief van de grote mogendheden, schijnt voor de hand te liggen. Het is inderdaad zo dat Igal Alon bij Golda Meir de voorkeur geniet. De arabische zetten op het schaakbord in het Midden-Oosten zouden echter deze plannen wel eens kunnen doorkruisen.

Slagzinnen zijn een vergif voor de menselijke geest. Wie er zich aan overgeeft, verblindt zichzelf. Zo denkt wie over slavernij hoort spreken, tegenwoordig bijna vanzelf, en bovendien uitsluitend, aan de slavernij van de zwarte Afrikanen in Noord- en Zuid-Amerika. En die slavernij heeft inderdaad gruwelijke gevolgen gehad, heeft die nog. Dat het eerste slavenvervoer naar die nieuwe wereld gebeurde met schepen van de toen al zeer bedrijvige zeevarende nederlandse maatschappijen, vergeet men vandaag in Amsterdam tijdens de betogingen voor rassengelijkheid, natuurlijk wel. Maar eeuwen lang hebben de blanken ook elkaar onderling als slaven verhandeld. Overwonnenen die het er levend afbrachten wachtte geen beter lot. Trouwens ook de kleurvolkeren hebben elkaar onderling als slaven behandeld en verhandeld!

Een andere slagzin luidt dat de koloniale machten, weer volledig en uitsluitend, verantwoordelijk zouden zijn voor de technische achterstand van Afrika en andere oud-koloniale gebieden. En dan verwaarloost men zonder meer dat het koloniseren van ganse gebieden in Afrika bijna nergens veel meer dan honderd jaar heeft geduurd; en wat betekenen honderd jaar vergeleken met de duizenden jaren die er aan voorafgingen? En in de beide Amerika's was in elk geval de politieke koloniatie in de negentiende eeuw al ten einde!

Er is in Afrika echter een gebied, een staat die een gerespecteerd lid is van de Verenigde Naties en behoort tot de grote familie van de goede democratieën, waar nooit kolonizatoren hebben geheerst. Deze staat heeft zijn «vrijheid» in zijn naam geschreven: Liberia.

AFRIKA'S

TOEKOMST?

LIBERIA

Het gebied is niet groot, iets meer dan driemaal de oppervlakte van België. De bevolking is er niet talrijk, slechts weinig meer dan één miljoen, wat ongeveer 22 inwoners per vierkante kilometer betekent. Deze vrije republiek ligt aan de westkust, de peperkust van Afrika, tussen Sierra Leone, Guinea en Ivoorkust. Het lange kustgebied (53 km) stijgt over een heuvelgebied dat met oerwoud bedekt is, naar een sterk doorsneden hoogland (330 m.) en naar de beruggen en afzonderlijke bergen aan de grens met Guinea (1000 m. hoog). Deze korte aardrijkskundige aanduidingen zijn politiek en menselijk niet onbelangrijk! De bevolking bestaat immers overwegend uit Soedannegers (een van de voornaamste stammen is de Madingo-stam!) die in het heuvelgebied en in het hoogland leven, en geheel deze bevolking wordt al sinds heel lang volledig beheerst door de twaalf tot twintigduizend Amerikaanse-Liberianen, die afstammen van negerslaven die vrijgelaten werden en naar Afrika terugkeerden.

Van de gehele Westkust van Afrika werden slaven «uitgevoerd», maar er was geen politieke koloniatie tot in het begin van de negentiende eeuw. Zo was het mogelijk dat een Amerikaanse maatschappij eerst in Sierra Leone en daarna in het huidige Liberia vestigingsgebied zocht en kocht. De nederzetting daar kreeg in 1824 deze naam en de hoofdstad werd genoemd naar de Amerikaanse president Monroe en heet Monrovia. Werd dit het «teruggevonden paradijs» in het eens «verloren paradijs»? Oordeel zelf: de grondwet van 1847 werd door de Harvard-universiteit opgesteld, maar stemrecht hebben alleen grondbezitters en pas sinds 1947 ook de vrouwen, rassenscheiding (nee, u vergist zich niet!) is sinds 1958 strafbaar. Het economische leven zit (natuurlijk) helemaal in handen van Amerikaanse maatschappijen die het wel goed kunnen stellen met president (of is het koning?) Tubman die al sinds 1944 regeert. Maar dat is ten slotte nog niet zo uitzonderlijk. Veel erger is dat de statistieken voor het onderwijs bewijzen dat het in Liberia slechter ging dan in de meeste gekolonizeerde landen: nauwelijks een derde van de kinderen gaan naar de lagere school en daarvan blijven nog de tweederden na drie jaar weg. Er zijn niet veel meer dan 6.000 leerlingen in het middelbaar onderwijs en iets meer dan 500 in het hoger onderwijs. En voor dat onderwijs zorgen dan nog hoofdzakelijk de kristelijke missionarissen.

Rubber en ijzererts brengen misschien wat meer welvaart, maar voor wie? Alleen voor de zwarte kolonizatoren? Is dat de toekomst van Afrika?

De pas verkozen westduitse president Heinemann moet zijn nieuwe stiel nog leren. In een interview met een Duits blad herinnerde hij aan zijn meningsverschil met Adenauer, wiens politiek hij een belemmering voor de Duitse eenmaking noemde. Ook had hij het over de rol van de Bundeswehr, wat een scherpe reactie van minister Strauss uitlokte. Kiesinger zou hem tijdens een persoonlijk onderhoud nog eens extra duidelijk maken, dat de regering de politieke lijn bepaalt. Heinemann beloofde beterschap.

DEZE WEEK IN DE WERELD

- Schweickart, een der drie astronauten van Apollo-9 maakt ruimtewandeling tussen de kapsule en het maanlandingstuij. Daarna voeren de astronauten een fiktieve maanlanding uit.
- Heftige en massale anti-russische betogingen in China na de grensincidenten ten zuiden van Vladivostok. In Rusland zijn de anti-chinese betogingen aan de beurt. China stuurt versterkingen naar zijn noordergrens.
- Over een 120 km. lange strook aan het Suez-kanaal bestoken Egyptenaren en Israëliërs elkaar met artillerievuur. Drie Egyptische petroleumraffinaderijen door brand zwaar geteisterd. De UNO-kontrolecommissie besluit in een rapport, dat Egypte het eerst het vuur opende.
- Generaal Riad, stafchef van het Egyptische leger, tijdens Egyptisch-Israëliërs artillerieduel gedood en onder overweldigende belangstelling te Kaïro ten grave gedragen.
- Tweede geslaagde proefvlucht te Toulouse van het supersonische verkeersvliegtuig Concorde.
- Landen van het Warschaupakt negeren 9de kongres van de zuidslavische kommunistische partij.
- De Verenigde Staten dringen bij Noord-Vietnam op geheime besprekingen aan, ten einde de Parijse Vietnam-konferentie uit het slop te halen. Noord-Vietnam wijst dit voorstel af omdat de Vietkong er niet bij betrokken wordt.
- Massale stakingen in Frankrijk omwille van looneisen. In een radio- en tv-rede trekt de Gaulle van leer tegen de stakingsorganisatoren «ondermijners van Frankrijks economisch en monetair herstel» en licht hij de decentralisatie en hervorming van de Franse senaat toe, waarover op 27 april een referendum wordt gehouden.
- Scherpe kritiek op veroordeling van Earl Ray wegens moord op Martin Luther King, omdat de rechtbank te Memphis naliet na te gaan of Ray al dan niet in een complot betrokken was. Het ministerie van Justitie verklaart dat het onderzoek evenwel zou voortgezet worden.

WEL KOPEN

De grote baas van Fiat, Giovanni Agnelli had een gesprek met de Amerikaanse president Nixon tijdens diens bezoek aan Rome. Daarna heeft hij op een misschien niet zeer diplomatische, maar des te duidelijker manier zijn oordeel over de «nieuwe» Nixon uitgesproken. Tijdens de verkiezingsstrijd, acht jaar geleden, had Kennedy tegen Nixon een argument gebruikt dat blijkbaar als een mokerslag is aangekomen: «Wie zou van deze man een tweede-handswagen kopen?» Agnelli formuleerde zijn oordeel nu zo: «Hij is gerezeveerd en bescheiden, maar geeft tegelijkertijd een indruk van kracht. Als hij nu een verkoper was van tweede-handswagens, dan zou ik er heel zeker een bij hem kopen.»

Van auto's weet Agnelli best iets af. Hopelijk is zijn mensenkennis ook wat waard.

Gedekolonialiseerd Afrika: een kurieuze mengeling van inlandse traditie en gek europees gedoe. Wanneer vindt het zwart kontinent zijn eigen weg?

GOEDE INDRUK

Zonder enige uitzondering wordt in alle hoofdsteden die Nixon bezocht, met veel lof over hem gesproken. Dit oordeel is helemaal verschillend

van de eerder ongunstige beschouwingen die in de Europese pers over hem verschenen, voordat hij verkozen werd. Het

aandeel van gewone diplomatie en vleierij in dit nieuwe oordeel is moeilijk te schatten. Het is echter heel waarschijn-

lijk oprecht en daar is dan een heel eenvoudige reden voor: Nixon heeft zelf weinig of niets gezegd; hij heeft blijkbaar voornamelijk geluisterd. Het is een volkswijsheid dat in een gesprek een goede luisteraar, door hen die zelf graag praten en menen iets te zeggen te hebben, als een goede gesprekspartner wordt beschouwd.

Wat de luisterende Nixon over al dat gepraat heeft gedacht, weten wij niet; zijn gesprekspartners ook niet. Of zijn oordeel even gunstig is, zal pas in de volgende maanden en jaren duidelijk worden.

VERKIEZINGSSTUNT

Los Angeles heeft ongeveer evenveel inwoners als er in dit land Walen zijn: twee miljoen en half. Daar tracht de actuele burgemeester Yorty voor een derde ambtstermijn verkozen te worden. Zoiets is uitzonderlijk,

maar Yorty beschouwt zichzelf als de «beste burgemeester van Amerika». Dat is natuurlijk een respectabele overtuiging, maar toch moet Yorty er alles opzetten om stemmen te halen. Daarom was hij vorige week de enige burgemeester in de westerse wereld die de vlag van het vrije Estland boven zijn stad deed wapperen, dit te: gelegenheid van de eenen-vijftigste verjaardag van de onafhankelijkheid van dit nu geknechte volk. Al was het maar een verkiezingsstunt, verheugend is het voor een volksnationalist in elk geval.

STILLE DOOD

In het Kavoori-hotel dichtbij Atene overleed de gewezen koning van Saoedi-Arabië, Saoed ibn. Abdoel Aziz al Faisal al Saoed. Hij heeft slechts elf van zijn zevenenzestig jaren geregeerd en stierf in ballingschap, zoals hij in ballingschap — in Koeweit — geboren was. De weelde waarin deze man leefde sinds onder het zand van zijn land aardolie werd aangeboord, is onbeschrijfelijk en walgelijk. Maar zijn leven is niet zonder zorgen geweest: zijn zonen waren blijkbaar nietsnutten die hij het autorijden moest verbieden en die hij bij gelegenheid er mee bedreigde, hen alleen nog kamelelen ter beschikking te zullen stellen. Ook in de politiek was hij niet gelukkig: in 1966 trachtte hij terug aan de macht te komen; daarom trok hij naar Kaïro om met Nasser samen te werken. Hij zag echter spoedig in dat het resultaat vrijwel nul zou zijn.

Na jarenlange ziekte is hij gestorven in een van de zestig kamers die hij in het hotel huurde voor zevenenzestig duizend dollars per maand. Zijn strenge, ascetische broer die nu regeert, heeft toegelaten dat hij in zijn vroegere hoofdstad Riyath werd begraven: het lijkt werd in de nationale vlag gewikkeld en begraven volgens de traditie, zonder enige grafsteen.

SACHAROW

De dokumentatiedienst van «Der Spiegel» beschikt over dertig medewerkers in volle dienst, verscheidene van hen hebben een dokterstitel. We herinneren ons niet dat er ooit uitvoerig over het geval Sacharow werd geschreven. En het naslaan van een aantal nummers uit de tijd die in aanmerking komt heeft ons geen dokumentatie opgeleverd.

Het internationale weekblad «Time» vermeldt niet hoeveel medewerkers zijn archief heeft, maar het aantal is heel waarschijnlijk nog groter!

Het resultaat van dezelfde opzoeken is echter niet groter. Het naslaan van «Der Spiegel» leidde echter wel tot de enigszins (maar dan ook maar enigszins) verrassende vaststelling dat dit blad maar heel zelden iets brengt over de Sovjetunie, dat wil zeggen over de innerlijke toestand en spanningen en over personen die aandacht verdienen.

Heel waarschijnlijk hebben beide bladen wel hier of daar in een paar zinnen ooit het «dokument» Sacharow vermeld, iets wat trouwens ook onze pers wel even heeft gedaan. Maar de volledige tekst hebben we enkel kunnen ontdekken in een Frans tijdschrift «Est et Ouest» en in een uitgave van het «Vlaams Aktiecomité voor Oost-Europa» waartoe trouwens Gerard Walschap behoort. Dit alles bewijst dat ook voor vrije journalisten in het Westen de produktie van auto's en het schieten met kanonnen belangrijker is dan het heldhaftig (en dat woord past hier!) opkomen voor een gedachte, en dat verklaart ook waarom we geen zekerheid hebben over de volledige naam en over de juiste ouderdom van Sacharow. Volgens «Est et Ouest» is zijn volledige naam Alexander Dmitrijevitsj, volgens onze andere bron Andrej Dmitrijevitsj en volgens deze laatste bron werd hij geboren in 1927, terwijl hij volgens het Franse tijdschrift 47 jaar oud is. De laatste ouderdom lijkt wel de meest waarschijnlijke want er is overeenstemming over het feit dat Sacharow reeds in 1945 zijn werkzaamheden begon in het Lebedev-instituut voor fysika. In dit instituut, dat aangesloten is bij de centrale Akademie voor Wetenschappen, zat toen de leiding voor alle onderzoekcentra voor kernfysika. Reeds in 1953 werd Sacharow verkozen tot lid van de Akademie, iets totaal uitzonderijks voor zo'n jonge man!

Sacharow kreeg zo maar even driemaal de staatsprijs als «held van het socialistisch werk», hij kreeg ook nog andere staats-

prijzen en onder andere de Leninprijs. En daar was, in dit geval dan toch, alle reden toe want hij was de briljante medewerker van de geleerde Igor Tamm, de beroemde specialist in de quanten-mechanika en zijn vroegere leermeester. Samen ontdekten zij de weg (geleerd is dat «de methode») om de kernsplijting te controleren en de waterstofbom bruikbaar te maken voor vreedzame doeleinden als het voortbrengen van elektriciteit. Maar Sacharow heeft niet alleen een schitterend verstand, doch wat heel zeldzaam is, hij is ook een moedig man. Reeds in 1966 schreef hij samen met de academici Artzimovitsj, Kapitza (de leerling en medewerker van Rutherford die in 1934 na een bezoek aan de Sovjetunie, hoe dan ook, niet terugkwam!), Leontovitsj en Tamm, een brief aan Brezjnef tegen de gevolgen van een re-stalinizatie. In februari 1967 zette Sacharow zich in voor de verdediging van de gearresteerde intellectuelen Galanskow en Ginsburg, die wij ook al vergeten hebben.

In juni 1968 verscheen van zijn hand een artikel met als titel: «Gedachten over vooruitgang, vreedzame koëxistentie en intellectuele vrijheid» bij «Samizdat». Jubel niet, stille gelovigen en bewonderaars! Samizdat betekent «uitgave door eigen hand» en werkt door het eigenhandig overschrijven of op een klein aantal vermenigvuldigen van verboden teksten! Dit artikel draagt als motto een uitspraak van Goethe: «Slechts hij verdient de vrijheid en het leven, die ze elke dag veroveren». Sacharow aanvaardt de grondslagen van de hedendaagse sovjetmaatschappij, maar hij is een moedig man. Hij aanvaardt niet dat ongestraft blijven zij die tussen 1936 en 1939 de helft van de een miljoen tweehonderdduizend partijleden hebben aangehouden, hebben doodgemarteld bij verhoren, hebben doodgeschoten of er hebben aan meegewerkt dat zij in de kampen omkwamen: slechts 50.000 keerden terug. Sacharow is een hoopvol man: zijn tijdschema voor de oplossing van de wereldspanning lijkt nogal utopisch. Maar Sacharow is ook een ernstig man: hij vraagt 20 t. h. van het wereldinkomen voor de hulp aan de armen! Wij komen niet tot 1 t. h. En hoewel het best niet verraden wordt: in de Sovjetunie ligt die hulp nog veel, veel lager!

Sacharow preekt niet de vernietiging van deze wereld en dus verdient hij te worden doodgezwegen.

N.

Lenin die de wereld een schoonmaakbeurt geeft en popen, tsaren of kapitalisten er uit keert: in het licht van de sovjet-werkelijkheid vandaag doet deze affiche anno 1920 bijna «romantisch» aan...

IN DE SCHADUW VAN DE RUSSISCHE MACHT

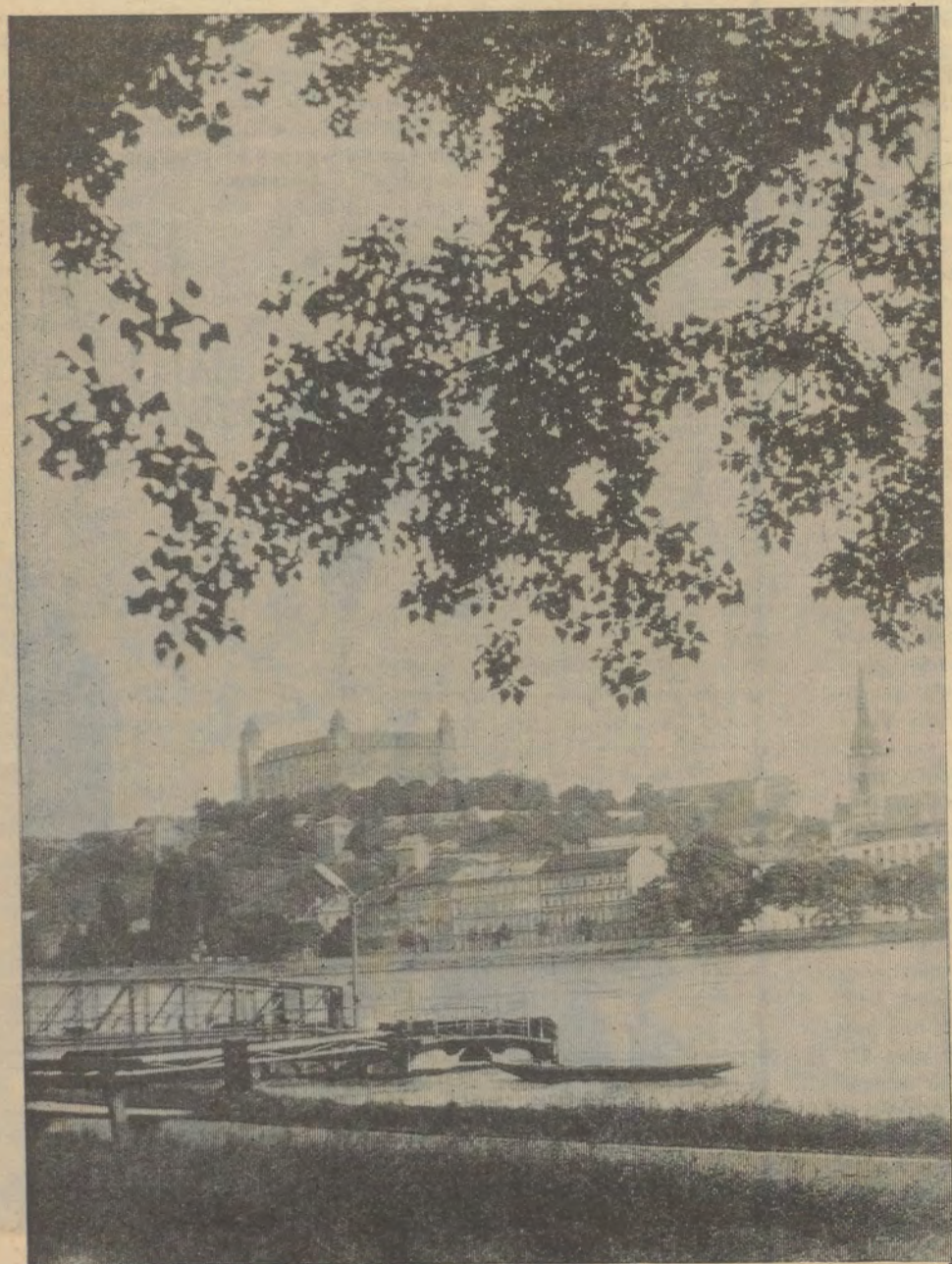
De tsjechoslovaakse staat ontstond vijftig jaar geleden, na de eerste wereldoorlog, op de puinen van de habsburgse monarchie. Niettegenstaande de overeenkomst van Pittsburgh tijdens de eerste wereldoorlog kregen de Slovacen in de nieuwe staat niet de beloofde autonomie. Evenmin werd er voor het nog talrijker duitse element (3 miljoen Sudeten tegenover 2,5 miljoen Slovacen) enige tegemoetkoming voorzien. Voeg bij deze volksgroepen nog de oekraïense Roetenen, naast kleinere groepen Hongaren en Polen, en u hebt een beeld van de gemengde samenstelling van deze staat, waarin diverse nationale verzuchtingen vanwege het tsjechisch centralistisch staatsgezag steeds een afwijzend antwoord kregen.

Door zijn samenstelling en zijn strak unitarisme droeg de tsjechoslovaakse staat zoals hij in 1918 werd opgevat de kiemen van zijn eigen ondergang in zich. Na de gebeurtenissen van 1938 en de aanhechting van de duitstalige gebieden bij Duitsland, bleek de tsjechische regering nog niets geleerd te hebben. De strakke houding tegenover de Slovacen werd niet verminderd: dit leidde dan tot de uitroeping der slovaakse republiek en verschafte de Duitsers het voorwendsel voor de bezetting van Bohemen en Moravië.

Na de oorlog werd het probleem der Sudetenduitsers opgelost: door uitroeiing en uitdrijving. Het slovaakse probleem echter bleef bestaan, ook nadat de kommunisten door de staatsgreep in 1948 de macht aan zich hadden getrokken.

De jongste gebeurtenissen hebben de tsjechisch-slovaakse dualiteit meer en meer beklemtoond en geleid tot de federalisering van de unitaire staat. In hoeverre het slovaakse volk zijn vrijheid erdoor verworven heeft in een staat die — ook zonder sovjetrussische bezetting — door een kommunistische minderheid diktatoriaal geregeerd wordt, valt te bezien. Het is echter wel tekenend dat niettegenstaande zulk regime de nationaliteitskwestie zich op zulke scherpe wijze blijft stellen, dat een structurele aanpassing nodig blijkt. Het bevestigt nogmaals de onverminderde kracht der Europese nationalismen. En daarenboven weerlegt het, in het geval Tsjecho-Slovakije, het « argument » van Tindemans dat een federalisme met twee onmogelijk is omdat het niet bestaat...

na vijftig jaar: federal

Zicht op Bratislava, het vroegere Pressburg, de hoofdstad van Slovakije.

Wij horen vaak spreken over « Tsjecho-slovaken » wanneer men de bewoners van Tsjecho-Slovakije wil aanduiden. Deze benaming is in feite foutief: het is hetzelfde als zou men de bewoners van België « Waal-vlamingen » noemen.

De tsjechoslovaakse staat, zoals hij in 1918 ontstond, omvatte een diversiteit van volkeren — waarbij Tsjechen, Duitsers en Slovacen de grote bestanddelen leverden: ca. 6 miljoen Tsjechen, 3 miljoen Duitsers en 2,5 miljoen Slovacen.

Tsjechen en Slovacen zijn slavische volkeren, wier talen nauw verwant zijn.

Deze verwantschap naar afstamming en taal werd na 1918 door de Tsjechen ingeroepen om een slovaakse volkspersoonlijkheid te loochenen en het praagse centralisme te rechtvaardigen. Maar de taal is niet de enige faktor die de volkspersoonlijkheid uitdrukt. Andere belangrijke factoren, zowel van primaire als van sekundaire aard, kunnen een onderscheid beklemtonen of een eenheid verstevigen: afstamming, godsdienst, geschiedenis, vermenging met andere volkstammen, met andere volksgroepen. Wij zien bijvoorbeeld hoe bij Serviërs en Kroaten, wier taal zodanig verwant is dat er één kultuurtaal uit ontstond nl. het Servo-Kroatisch, de geschiedenis en de oriëntatie naar het Westen bij de Kroaten, naar slavendom en orthodoxe godsdienst bij de Serviërs een verscheidenheid (die elders tot volkseenheid zou kunnen gevoerd hebben) nog sterker beklemtoond werd en een eigen volkspersoonlijkheid vormde zowel bij de eenen als bij de anderen.

Wij zien dat bij Tsjechen en Slovacen, hoe nauw verwant ook naar taal en afstamming, hetzelfde is gebeurd. Maar hier past wel een woordje geschiedenis.

Beschouwen wij vooreerst het tsjechische volk in zijn ontstaan. Zijn huidige woongebied, dat ten tijde van Tacitus reeds door de Boïens bewoond werd, noemde deze Romeinse historicus « Boihaemum »; vandaar de naam Bohemen. Omstreeks 50 v. Kr.

kwamen de Germaanse Markomannen (mark: grens) de keltische Boïers verdrijven. Omstreeks 200 n. Kr. trokken deze Markomannen naar het zuiden, vielen Italië binnen en vestigden zich later in Zuid-Duitsland, om er als de Beieren bekend te worden.

Omstreeks 550 n. Kr. drongen de slavische Avaren de boheemse ruimte binnen en onderwierpen er de reeds aanwezige slavische stammen. Onder leiding van een Frankisch koopman, Samo, sloten de Slaven van de Regnitz en de Saale zich aan bij de Cechen, Lemusi, Karwaten en Psovanen en wierpen het juk der Avaren af. De slavische stammen vermengden zich met de achtergebleven Germanen: dit zou de basis leggen voor het ontstaan van het tsjechische volk. Maar niet alle Germanen in de boheemse « ketel » werden opgeslorpt in de slavische stammen. Hoewel van tsjechische zijde beweerd werd, dat de Sudeten-duitsers afstammelingen zouden zijn van kolonizators uit een latere periode, moet de waarheid wel tussen beide liggen; hetgeen er aan Germaanse vestiging overbleef werd later vanuit Frankisch en Beiers gebied versterkt, zodat er een gesloten, aan de Duitse gebieden aanleunend duitstalig gebied ontstond binnen de boheemse ruimte.

Hiermede zien wij reeds de twee belangrijkste volksgroepen in Bohemen ontstaan. Hun strijd om de hegemonie in Bohemen zou heel hun geschiedenis tekenen en zou eindigen met de verdrijving en uitroeiing van het duitstalig element in Bohemen, na de jongste wereldoorlog.

Maar aan de oostgrens van Bohemen en Moravië strekte zich een gebied uit tussen Polen en Hongarije, dat eveneens in de zesde en zevende eeuw door slavische stammen was bewoond geworden. De aldaar gevestigde stammen, die eerst door de Avaren en daarna door de Franken waren onderworpen geworden, kwamen in de tiende eeuw onder Magyaars gezag en het gebied der Slovacen werd een deel van het ma-

gyaarse rijk. De oostelijke slavische stammen in Slovaakije waren zowel met de zuid-slavische Slovenen als met de westslavische Polen en Tsjechen verwant. Toch is er, bij de vorming van een volkspersoonlijkheid uit de diverse stammen, een andere evolutie waar te nemen als bij de nauwverwante Tsjechen. Werden deze laatste sterk door het germaanse element beïnvloed — bij zoverre dat de tsjechische historicus Prokes schrijft dat, van het eerste duizendtal der kristelijke jaartelling af, de kruising met het germaanse element nooit heeft opgehouden — dan was dit bij de Slovaken niet het geval. Indien er al van enige invloed sprake kan zijn, dan is die veeleer magyaars geweest.

Wat de taal betreft is het Slovaaks de brug of liever de draaischijf tussen verschillende dialecten en talen. Zijn westelijke dialecten, naar Moravië toe, vormen een verbinding met het Tsjechisch, zijn oostelijke en noordelijke met het Roeteens (Oekraïens), terwijl er eveneens aanrakingspunten zijn met het Sloveens en Servokroatisch. Hieruit besluiten de taalkundigen zelfs dat er vroeger één aaneengesloten slavisch taalgebied moet geweest zijn.

De vroeg met kristendom en frankisch rijk in aanraking gekomen Tsjechen en het reeds zeer vroeg ontstane tsjechisch nationaliteitsbesef waren er de oorzaak van, dat reeds zeer vroeg een eigen tsjechische schrijftaal ontstond, die ook voor het aanverwante Slovaaks gebruikt werd.

Pas in de achttiende eeuw zou Anton Bernolak een eigen schrijftaal ontwerpen. En in de negentiende eeuw zou Ludovic Stur, de slovaakse nationalist, het centrale dialect tot schrijftaal voor de Slovaken maken en daarmee de basis leggen voor een eigen literatuur.

Hiermede was de kulturele basis er: de volkspersoonlijkheid kon zich uiten in een eigen literatuur, beschikte over een eigen

den het huis van Luxemburg de boheemse kroon ontving: Praag werd bisschops- en universiteitsstad, een der eerste van Europa.

Belangrijk in het verzet tegen vorsten en Rijk was het religieus element. Jan Hus, hofkapelaan, rektor magnificus, bewonderaar van Wycliff, voorloper der latere hervorming, stierf in 1415 op de brandstapel. Zijn anti-katholicisme was meer door het katholicisme der Duitsers ingegeven dan door theologische overwegingen en zijn ideeën waren sterker nationaal dan religieus geïnspireerd.

Tengevolge van toegevingen van keizer Sigismund ontstond een onderdrukking van het duitse element door de Tsjechen: zelfs het erfrecht werd hen ontzegd, op haar beurt riep dit weer anti-tsjechische reacties op. Ferdinand II versloeg een Hussietenleger nabij de Witte Berg; tienduizenden verlieten toen het land.

De duitse hegemonie nam, na deze nederlaag der Tsjechen, nog toe en de Habsburgers lieten zich wel met de « boheemse koningskroon » kronen, maar Bohemen bleef, niettegenstaande de theoretische autonomie, een deel der « duitse erflanden » en werd geregeerd vanuit Wenen. Pas in de negentiende eeuw en na het absolutisme van Franz II en Ferdinand I, zou een groeiend verzet ontstaan dat — en dit mogen wij niet vergeten — in zijn extreemste vormen niet verder ging dan de eis tot een autonoom rijksland in een federale monarchie. Deze eeuwenlange tsjechische konfrontatie met het duitse element had zijn nadelen gehad, maar bood aan de Tsjechen ook menig voordeel. Het contact met het Westen en met de cultuur van West-Europa onderscheidde het tsjechische volk van de andere slavische volkeren, ook van de Slovaken.

Zowel volkswording als geschiedenis verliep voor de Slovaken heel anders.

Dorp in Slovaakije met spelende kinderen in plaatselijke klederdracht.

natie als volkspersoonlijkheid, erkenning der slovaakse taal en stichting van een slovaakse academie.

Na de bekende deklaratie der tsjechische afgevaardigden in 1868 en het ontstaan van het duitse keizerrijk herzag de oostenrijkse regering ook haar politiek tegenover de Tsjechen: zo werd er o.m. een speciale minister voor Bohemen in de regering opgenomen. Sommige auteurs, die over de tsjechische onderdrukking door Oostenrijk spreken, worden weerlegd door andere die — zoals T. von Sosnosky in « Die Politik des Habsburger Reiches » — erop wijzen

sche soldaat was alles behalve een « brave Schwejk ».

Mazaryk reisde in 1914 reeds naar Nederland om contact op te nemen met Fransen en Engelsen en richtte bij zijn terugkeer in Praag een informatiedienst voor de geallieerden op. Een geheime organisatie, de Maffia, bedreef spionage en sabotage: de te Parijs verblijvende Benesj speelde er een grote rol in. Aldra moest Mazaryk naar Zwitserland vluchten. Vandaar ondernam hij reizen naar Frankrijk en de Verenigde Staten. Benesj had reeds contact gezocht met franse regeringskringen. De idee van

alisme

het lot van slovaakije

1. volk en land

kultuurtaal. Eisen tot erkenning door de hongaarse staat werden geformuleerd: ook daar was taalstrijd eerste etappe in de strijd voor de nationale bevrijding!

Het slovaakse volk, als derde belangrijkste element in de tsjechoslovaakse staat van 1918, had bij zijn wording tot volk een — hoewel sekundaire — maar toch belangrijke faktor gekend die de differentiatie met de verwante Tsjechen nog sterker ondestreepde. Deze faktor was: een eigen geschiedenis, verschillend van die der Tsjechen. Hoe verliep nu die geschiedenis in het ene en het andere geval?

Bij een kort overzicht der tsjechische geschiedenis zien wij, wat wij reeds hoger vermeldde: een strijd om de hegemonie in Bohemen tussen de beide volkeren die het gebied bewoonden. Nabij Praag wees men in de nabijheid van de Vysehrad-rots de puinen aan, die volgens een overlevering van het kasteel van prinses Libuse zouden zijn. Deze prinses huwde met een eenvoudige boer, Premysl en dit zou het begin geweest zijn der eerste boheemse dynastie der Premysliden. Vanaf de negende eeuw waren zij eerst bondgenoten van het Rijk, daarna vorsten van een — weliswaar autonoom — rijkdeel. Koning Wenzel de Heilige had de verscheidene staatjes in de tiende eeuw verenigd, het opgezegd van keizer Hendrik I erkend, het kristendom ingevoerd, veelwijverij, slavernij en heidendom bestreden... en zijn hervormingsplannen met de dood betaald. In 1198 werd de boheemse koningstitel erfelijk. De duitse invloed werd zeer groot, maar toch bleek de tsjechische natie reeds sterk en volksbewust genoeg om — in tegenstelling met Kasjoegen en Mazoeren in Polen — aan de verduitsing te kunnen weerstaan. Minnezangers als Wolfram von Eschenbach kwamen aan het praagse hof.

De reactie tegen de duitse gezinde Premysliden deed een scherp tsjechisch nationalisme ontstaan. Een bloeiperiode kende Bohemen, toen na het uitsterven der Premysliden

In tegenstelling tot Bohemen, dat al zeer vroeg Rijksgedebied was, behoorde Slovaakije vanaf zijn eerste stappen in de geschiedenis tot het magyaarse rijk (vanaf de negende eeuw): bij het oprukken der Turken naar Centraal-Europa bleef Slovaakije het enige deel van het magyaarse rijk dat niet door de veroveraars bezet werd. De toestand op taalgebied was er ook heel anders dan in Bohemen, waar het duits-tsjechisch konflikt eeuw na eeuw opdook. Er was een betrekkelijke verdraagzaamheid op taalgebied: het gebruik van het Latijn als officiële taal was hier niet vreemd aan. Het magyaars nationalisme ontwaakte op het einde der achttiende en begin der negentiende eeuw. Toen de strijd tegen het centralisme van Wenen, na de opstand van 1848, bekrond werd met de « Ausgleich »-oplossing, waarbij Hongarije een autonoom koninkrijk werd met eigen administratie en regering onder de habsburgse kroon, werd het Hongaars ook staatstaal. De magyaarse nationalisten droomden ervan, het hele grondgebied te magyarizeren en de slovaakse komitataten van het hongaarse koninkrijk kregen het daarbij hard te verduren.

Toch zouden vooral onder Franz Josef, dus vanaf de helft der achttiende eeuw, de akties voor autonomie loskomen zowel van tsjechische als van slovaakse zijde. En het zou juist het hongaarse sukses zijn, dat de autonomisten zou moed geven en het nationalisme aanwakkeren.

In 1848 richtten de Tsjechen een petitie aan de keizer en datzelfde jaar eiste de reeds genoemde Ludovic Stur op een slavisch kongres te Praag autonomie voor de Slovaken; op dat kongres bleek echter ook de verdeeldheid der slavische volkeren. Een slovaaks kongres in 1848 richtte een memorandum aan de keizer en vroeg de schepping van een zelfstandig kroonland uit de onder Hongarije resorтерende slovaakse komitataten. In 1861 brachten de Slovaken hun politieke eisen voor de hongaarse landdag: ze eisten de erkenning der slovaakse

hoe van het einde der negentiende eeuw tot aan de eerste wereldoorlog de oostenrijkse politiek eerder pro-slavisch te noemen was. De Tsjechen bestrijden natuurlijk dit standpunt. Wat er ook van zij: bij het begin der twintigste eeuw vormden de slavische afgevaardigden de meerderheid in de Rijksdag, zodat een officiële anti-slavische politiek praktisch onmogelijk was. Wij wezen er reeds op hoe zelfs de ekstreme liberalistische Jong-Tsjechen (Mazaryk en Benesj behoorden tot de meer gematigden) niet aan een eigen staat dachten, maar aan een statuut zoals dat van Hongarije.

In Slovaakije werd het verzet tegen de hongaarse verdrukking ook scherper, nadat de eisen van het slovaaks nationalisme gesteld waren en het nationaal bewustzijn versterkt door de ontwikkeling van eigen taal en cultuur: op korte tijd ontstond een eigen literatuur. Dichters zoals Sldkovic en Tomasik (die het volkslied « Hej Slovaci » dichtte) maar ook toneelschrijvers als Vklolinsky en een humoristisch heimatschrijver als Kukucin gaven niet alleen aan de jonge kultuurtaal prestige, maar verstevigden ook het volksbesef — zoals bij ons, waar ook de letterkunde bijdroeg tot taal- en volksbewustzijn. De verplichting van het gebruik van het Hongaars, volgens de wet van 1825, in heel het openbaar leven en in de school, en de strenge maatregelen van regeringswege belemmerden wel deze opbloei maar konden hem niet verhinderen. De Slovaken konden daarbij bogen op een schat aan oude naar tekst als naar melodie zeer mooie volksliederen.

In 1896 was uit de nationalistische bestrevingen een slovaakse Volkspartij ontstaan: een der stichters was de 32-jarige priester Hlinka.

Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog stonden tsjechische regimenten van het oostenrijks leger tegenover de « slavische broeders »: Serviërs en Russen. Reeds in 1914 was de dezerter en het vrijwillig in krijgsgevangenschap gaan groot: de tsjechi-

de tsjechoslovaakse staat won veld, ook bij de geallieerden. Tsjechische legioenen werden opgericht in Frankrijk en Rusland, waar Mazaryk sprak te Kiev voor 9000 tsjechische soldaten... hoewel de russische tsaar niet erg veel over had voor deze « verraders ».

Kontakten tussen de geallieerden en Oostenrijk in 1917, om tot een aparte vrede te komen, dreigden de plannen van Mazaryk en Benesj te doorkruisen. In mei 1918 werd te Pittsburgh (V.S.) een konventie tussen Tsjechen en Slovaken getekend, waarbij autonomie voor Slovaakije voorzien werd. Op 14 oktober werd een voorlopige regering gevormd: te Praag was reeds een Nationale Raad bijeengekomen. De oostenrijkse keizer Karel stond de afgevaardigde ervan toe naar Zwitserland te reizen. Beide voorlopige regeringen smolten nu samen. Op 18 oktober had Mazaryk reeds de onafhankelijkheid uitgeroepen. Op 14 november kwam de nationale vergadering bijeen; ze koos Mazaryk tot eerste president.

De voorzitter van de vergadering, dr. Kramer, deed een beroep op de Sudetenduitsers tot samenwerking.

Tsjecho-Slovaakije was geboren. Mazaryk — die voor zijn volk hetzelfde gedaan had als Borms — had het geluk gehad aan de zijde der overwinnaars te staan.

Zijn houding tegenover Oostenrijk werd bestempeld als die van een staatsman, die van Borms als verrader.

Het vijfde van de beruchte veertien punten van Wilson vermeldde: « De volkeren van Oostenrijk-Hongarije, wier plaats tussen de naties wij wensen te zien verzekerd en beveiligd, dienen de grootst-mogelijke kansen te krijgen tot een autonome ontwikkeling ».

Hoe in het pas-ontstane Tsjechoslovaakije aan de niet-tsjechische volkeren die autonome ontwikkeling verleend werd, zullen wij in een volgend artikel zien.

LIJN N

Parijs lanceerde vorige week het kapsel Napoleon. We zullen zeker niet verbaasd zijn dat de Lijn N straks naar onze kontreien overwaait. Vooral de brusselse dames zullen met «maarschalkfavoris» rondlopen want hoe eigenaardig het ook klinkt, deze napoleonische coiffure is vooral geïnspireerd op de haardracht van de maarschalken van het eerste franse keizerrijk.

Aanleiding tot deze creatie is de tweehonderdste verjaardag van Napoleons geboorte. «Napoleon et les femmes» krijgt een zakelijke toepassing. Of de westeuropese vrouwen nu voor een soort (frans) Europa der Vaderlanden zullen paraderen, laten we het in het midden. Maar dat de Fransen uit alle hout pijlen snijden weten we al lang.

Technisch gesproken komt de Lijn N neer op het volgende: Haarlengte boven op het hoofd 10 tot 14 cm., 6 tot 12 cm. op de zijkant, 5 tot 6 cm. in de hals.

Of het ook praktisch om dragen is, is niet helemaal zeker: vooral in de hals zal Lijn N wel eens tot «wrijvingen» aanleiding geven. Voor het overige komt bij deze haartooi meer de borstel dan de kam te pas al zijn er veel krullen. De parijse Haute Coiffure beveelt als tinten zacht blond en getemperd koper aan. De N-lijners zullen ook kleine en smalle diademen of een stukje kant bij hun kapsel kunnen dragen, maar dat geldt dan meer voor de variëteit van de N-lijn, geïnspireerd op Joséphine en Marie-Louise (de twee echtgenoten van «l'Empereur»).

Ziezo, we weten het weer. Lijn N zal niet voor iedereen passen en als u het ons vraagt: als u naar de kapper gaat, wenst dan niet persé één of andere gedekteerde lijn maar informeer eerst of die lijn wel bij uw hoofd past. Er zijn moderne en mooie kapsels genoeg om zich niet op één of andere voorbijgaande mode blind te staren.

«Nuisette», één der pronkstukken van het salon van het ondergoed te Parijs, vervaardigd uit sluierstof in davron met blauw en rose bedrukt.

De kolchose van Baikal in Siberië schoot 1650 zwarte en 1500 witte vossen neer. Hier een gedeelte van deze pelzenverzameling. Wat zeggen de kontesteersders van de slachting van de zeehondbabies in Kanada daarvan?

De 70-jarige gepensioneerde werktuigkundige David Wilson, vervaardigde in zijn woonplaats te Preesall (Engeland) enkele spinnewielen en spint tans zelf de wol, die zijn vrouw voor haar breiwerk nodig heeft. De boeren uit de streek leveren hem overvloedig schapenwol. Wilson kopieerde zijn eerste spinnewiel naar een authentiek exemplaar. Goed bestede oude dag, zouden we zeggen.

Mevrouw Trebaol, een Bretoense uit Plouvien, Finistère, ontving van de streekjournalisten de titel van «modernste boerin». Te Parijs — waarom niet in Brétanje zelf, nu de Gaulle toch zelf het «regionalisme» predikt? — ontving ze haar geschenk: een gloednieuwe traktor.

BAD ONDER BED

Op het huishoudelijk salon te Parijs zijn tans de jongste snufjes op gebied van woning en huishoudelijke inrichting te zien. De nadruk ligt op het streven in kleine ruimten zoveel mogelijk onder te brengen onder vermindering van opeenstapeling: men wenst onder behoud van leefruimte ook zoveel mogelijk efficiency. De huishoudelijke toestellen die door een eenvoudige duw op een knop uit de wand wentelen of schuiven, en na een tweede knopdruk opnieuw in de wand verdwijnen zijn legio op dit salon. Nieuw was echter het bad dat onder het bed staat: men kan het

eenmansbed gemakkelijk in de kamerwand wentelen en na gebruik en schoonmaak van het bad komt alles weer netjes op zijn plaats. Dit alles onder het motto «Ieder Fransman zijn bad». Voor wanneer een dergelijke campagne in ons land, waar de private badgelegenheid nog veel te wensen overlaat?

KONTROLEUR

Zweden heeft zijn eerste vrouwelijke luchtkontroleur gekregen in de persoon van de 24-jarige Gabriella Rendlund op de luchthaven Arlanda van Stockholm.

IRENE HERON NYREE DAWN PORTER

Bij ons oeter bekend als Irene Forsythe, de vrouw van Soames Forsythe. Wij hebben haar in het reuze B.B.C. feuilleton «Forsythe Saga» leren kennen als een hoovaardig en eigenzinnig dametje dat er alleen schijnt te zijn om het leven van een man lastig te maken. De kijkers herinneren zich de bedscene nog toen Soames, kokend van woede, zich op haar wierp om «zijn rechten te laten gelden».

Gans Vlaanderen en voordien Nederland en Groot-Brittannië was uit de fauteuil rechtgerazen en één ogenblik is het in alle huiskamers stil geweest.

De scène was pijnlijk maar menselijk en meteen was het feuilleton aan een van zijn dramatische momenten toe. Van dat

ogenblik is Irene Soames «een slechte» geworden.

Soames, in de wereld Eric Porter, kreeg brieven van simpatie en de verdedigers van Irene raadden haar echtscheiding aan. De kijkers waren zo meegesleurd met het televisiespel dat ze niet eens meer het verschil tussen werkelijkheid en toneel zagen.

Eric Porter is een zeer gewaardeerd en fijngevoelig akteur van de Royal Shakespeare Company. Nyree Dawn Porter, geen familie van haar tegenspeler, is elf jaar geleden uit Nieuw-Zeeland naar Engeland gekomen. Ze mocht er een rondreis maken als Miss Cinema en is er gebleven.

Wie is deze vrouw in de rol van slechte echtgenote, later minnares van de verloofde van de dochter van haar mans neef, met wie zij

na de dood van zijn tweede vrouw in het huwelijk zal treden?

Op 22 oktober 1958 is juffrouw Porter als een schoonheid naar Europa gekomen: wit van huid en haar, groene ogen en grote gestalte. Ze huwde te Londen een landgenoot-filmspeler.

Toen wij voor het eerst Irene zagen, leek ze ons een lief, verstandig en aangenaam meisje. De story maakte van haar een gesloten en onbegrijpelijke vrouw.

«Ik heb getracht Irene zo goed mogelijk te spelen, zoals ze in het boek van Galsworthy beschreven staat. Ze is het onbegrepen beel van goedheid, schoonheid en warme liefde. Irene heeft wat Soames niet heeft, daarom is hij jaloers en eng tegenover zijn vrouw. Voor Soames is Irene enkel een verworven reubelstuk een fraai bezit dat hij met list en geld heeft verkregen. Irene kan geen echtscheiding vragen omdat dat in die tijd onmogelijk was» Aldus Nyree Porter over Irene Forsythe.

Over haar akteren zegt Eric Soames Porter: «Ik kan onmogelijk akkoord gaan met de manier van spelen van Irene. Wij hebben elkaar vermoeid, gehaat en opgejaagd alsof alles echt was!»

Regelmatig stelt men vast dat bepaalde figuren en hun werk een tijdlang in vergetelheid geraken, om dan geleidelijk of plots een periode van herwaardering te beleven. Dat houdt nauw verband met de wisselende smaak, men kan er geen maatstaven voor aanleggen, het gebeurt nogal grillig, zeker in de kulturele sektor waar vandaag schrijvers of musici of beeldende kunstenaars met een soms

fritz van den berghe

aan vrouwelijke grilligheid grenzende afwisseling in vergeetputten terecht komen om er na korte of lange tijd weer uitgehaald te worden.

Men kan niet zeggen dat de vlaamse expressionist Fritz Van den Berghe werkelijk in een vergeetput heeft gezeten, maar in de waardering voor de zogenaamde school van Latem (en daarbuiten) nam hij niet steeds de plaats in waarop hij ontegensprekelijk recht heeft. Hij is de geschiedenis ingegaan als een «peintre maudit» (een vervloekt schilder) welk etiket hem reeds tijdens zijn leven tekende, niet altijd terecht.

Dat schrijft toch Emile Langui in zijn kort geleden verschenen boek over Fritz Van den Berghe, die hij persoonlijk zeer goed gekend heeft. Het was wel zo dat Fritz Van den Berghe geen «kommercant» was en zelfs minder dan «geen kommercant» in tegenstelling met sommigen zijner kollega's, die het qua artistieke eerlijkheid ook niet altijd zo nauw namen. Hij kon zich wat de behoeften van het dagelijks leven betreft moeilijk uit de slag trekken en heeft in zijn overigens zeer actief leven enkele bevestigingen gehad, die juist door zijn tekort aan praktische zin fakkant zijn uitgevallen. Zo zijn verblijf in Amerika, die een mysterieus gebleven periode in zijn leven is gebleven en waarvan hij even berooid is teruggekeerd als hij was vertrokken. Nochtans getuigt de auteur van Van den Berghe dat men met dit «vervloekt zijn» niet mag overdrijven: indien de kunstenaar dan al een van die «weerlozen» is geweest, zijn behoeften waren ook niet groot. Fritz Van den Berghe was bescheiden als verschijning, hij was ook zeer bescheiden in zijn behoeften. Indien hij het nooit breed heeft gehad, hij heeft dit gemis minder scherp gevoeld dan de verguizing of onderschatting, waarvan hij het slachtoffer is geweest. Dat geldt onder andere voor de periode, waarin hij aan het socialistische dagblad «Vooruit» verbonden was. Dit gebeurde op het einde der twintiger jaren, toen de economische crisis uiteraard zware gevolgen had in de kunsthandel en het voor vele kunstenaars erg moeilijk werd, het hoofd boven water te houden. Fritz Van den Berghe aarzelde niet, een betrekking als tekenaar bij de socialistische krant te aanvaarden, wat hem de spot en de minachting opleverde van bepaalde «kunstbroeders» die het nog zonder vast maandinkomen konden stellen en van kritici, wier naam ons vandaag niets meer zegt. Zij vonden het een devaluatie van het beroep! Men kan tans gerust stellen dat deze periode het werk van Fritz Van den Berghe in positieve zin heeft beïnvloed, niet alleen omdat ze hem zeer mooie bladen heeft ingegeven doch ook omdat zijn schepend werk een sociale inslag verkreeg, die men bij velen van zijn tijdgenoten-kollega's tevergeefs zoekt. Van den Berghe slaagde er in, het sociale element in zijn werk te sublimeren. Dit werk kan men feitelijk als een sinteze beschouwen van het leven, met zijn elementen van pijn en vreugde en vooral met de droomwensen en droomvoorstellingen van de gewone man. Dit laatste vormt de zogenaamde surrealistische periode van Van den Berghe waarbij onmiddellijk dient opgemerkt dat de kunstenaar altijd schilder is gebleven en dat ook in zijn surrealistisch werk het piktorale, het plastische de voorrang had en behield. Bij Van den Berghe geen literaire anekdotiek, geen afgelichte detaillering, alles blijft krachtig geborsteld, de stijl blijft trouwens expressionistisch.

Men heeft beweerd dat Van den Berghe een luiaard was en men wijst daarvoor op zijn betrekkelijk geringe produktie. Dit verwijt werd ingegeven door een zekere afgunst, want het blijkt dat Van den Berghe zeer zorgvuldig werkte. Hij maakte tal van studies en werkte meer dan één onderwerp twee- of driemaal uit, met lichte of ingrijpende variaties. Bovendien zijn de jongste tijd een aantal tot voor kort «verdwenen» schilderijen aan het licht gekomen, die een verrijking van het totale oeuvre betekenen. Dat viel trouwens samen met een hernieuwde belangstelling voor zijn werk, wat niet alleen uit het boek van Langui blijkt doch ook uit de snel stijgende verkoopcijfers. Eens te meer worden we geconfronteerd met het verschijnsel van de kunstenaar die tijdens zijn leven zijn werk tegen spotprijzen moet afstaan en een stijging van de marktprijs na zijn dood die dan abnormale hoogten bereikt zoals dat nu weer met Van den Berghe het geval is. Voor de zoveelste keer is de kunsthan-

del hier te voorschijn gekomen als een geldwolf.

Van den Berghe was zeer vernoocht aan zijn geboortestad Gent. Dat merkt men niet aan het gering aantal stads-impressies in zijn werk, zoals bij de ironische en dramatiserende etser Jules De Bruycker, men merkt het aan de sfeer, de hoekigheid van de figuren bij Van den Berghe evenwel gemilderd door een grote liefde voor de mens, bij deze mens, die zelf een zeer sterke behoefte aan sympathie had.

Fritz Van den Berghe is slechts twee keer voor langere tijd uit ons land weggegaan, één keer naar Amerika, vanwaar hij ontgoocheld terugkeerde en tijdens de eerste wereldoorlog toen hij naar Nederland uitweek en er onder andere met Gust De Smedt samenwerkte. Wel nam hij deel aan het gezelschapleven onder de kunstenaars van zijn tijd en dan zien we hem bij Stijn Streuvels of bij De Sadeleer, zo op het eerste gezicht een keurig burgermannetje. Niemand zou achter deze «bedeesde verschijning» een artiest vermoeden hebben. Van den Berghe's geestelijke bagage was overigens groter dan de meesten van zijn kollega's, wat verklaarbaar is uit zijn afstamming (zijn vader Rafael Van den Berghe was een zelfmade-geleerde, die ruime waardering in academische kringen genoot), die nochtans het kleinburgerlijk milieu niet te buiten ging. Tussen de kleine en de hoge burgerij gaapte een kloof, ook een taalkloof, maar Fritz Van den Berghe heeft nooit een inspanning gedaan om deze kloof te overbruggen. Hij voelde meer «proletarisch» en was overigens bevriend met de flamingantische dichter René De Clercq van wie hij twee prachtige portretten heeft geschilderd.

Het oeuvre van Fritz Van den Berghe komt in het boek van Langui prachtig aan bod, niet alleen door de talrijke kleurenreproducties en de vaak royale weergave van zijn grafisch werk, doch ook door de tekst, die van een mild en toch scherp inzicht in mens en werk getuigt.

We hoeven de lof niet meer te zingen van de koloristische en plastische gaven van de schilder Van den Berghe. Hij hoeft werkelijk niet onder te doen voor Permeke, De Smedt en de andere vlaamse expressionisten, tegenover sommigen onder deze grote namen is hij zelfs koloristisch de sterkere, de subtielere. Men kan wel stellen dat de

expressionistische werken uit de aanlooperperiode soms wel eens tot verwarring toe met deze van anderen gelijk lopen, doch het sociaal-erotische motief onderscheidt Van den Berghe vrij spoedig van zijn richtingsgenoten. Reeds in 1929 komt de breuk met de geest van Latem. Van zohast hij in het fantastische domein belandt neemt Van den Berghe een heel andere vlucht. Het is niet zo merkwaardig dat men tegenover deze werken bij voorbeeld spontaan aan een Jean Ray denkt. In deze cirkel heeft Van den Berghe een andere techniek aangewend, een soort biologische en mineralogische techniek en stijl, die qua koloriet naar de parelgrijzen, de diepe blauwen en de gitzwarten terugrijpt. Ze worden tot symbolendragers van de angsttoestanden en de schemerige werelden van de droom, nu eens poëzie dan weer nachtmerrie. De materiebehandeling wordt korrelig, de onderlagen beginnen mee te spelen, men zou kunnen spreken van een soort droge of harde glacijs.

Veelal betrof Van den Berghe zich zelf in zijn werk het bekende ver-

schijnsel van het narcisme bij de kunstenaar (cfr. de hier onlangs besproken Beckmann). Wanneer de lichamelijke aftakeling begint ontstaan aldus tragische doeken (cfr. laatste zelfportretten van Rembrandt), bijwijlen neerkomend op een zelfkwelling. En toch is dit de zelfde Van den Berghe die mooie dingen verzamelde, bewondering voor de volkskunst en de naieven koesterde, honkvast was doch af en toe eens uitvloog naar Parijs of Nederland, daarvan totaal gescheiden betrokken was in de jacht van krant en weekblad (De Koeke) en zich als karikaturist van formaat ontwikkelde.

Fritz Van den Berghe is een der meest menselijke figuren uit de expressionistische pleijade, die Vlaanderen recente piktorale roem uitmaakt. Het is verwonderlijk dat zovelen, waaronder schitterde geesten, daarvoor blind zijn gebleven. Blijkbaar is vandaag toch de tijd gekomen voor een erkenning op volle waarde, tegenover een oeuvre, dat zijn ontstaanstijd vooruit was en waarvan men mag zeggen «dat niets menselijks het vreemd is». R.C.

MOMENT - OPNAME

LAATSTE
TENTOONSTELLINGEN

De laatste tentoonstellingen in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel zijn deze van Cremonini, Dewasne, Soto, Capacci en Hoffmeister. De als belangrijkste aangekondigde is deze van Cremonini (van 7 maart tot 4 april), aan wie in deze periode een eerste retrospectieve is gewijd. Dewasne exposeert muurschilderijen voor de universiteit van Rijsel, Soto schilderijen en environnements.

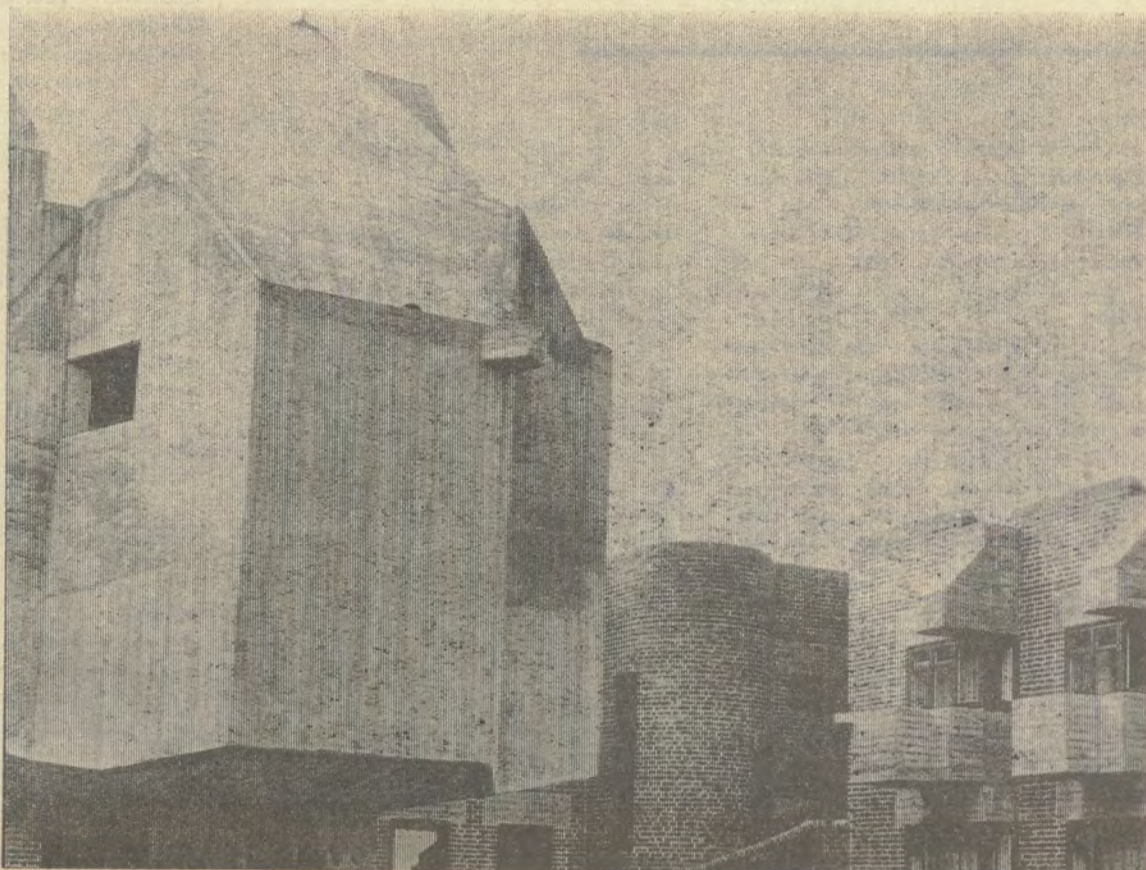
In Celbeton, Dendermonde, is het de beurt aan kunstschilder Antoon De Clerck (tot 3 april), in de Galerie Rive Gauche, Grote Zavel 32, Brussel is tot 3 april een selectie

gouaches van 30 hedendaagse kunstenaars te zien; in Galerij Trio, Kortrijkse Steenweg 223, Gent stelt Jurgens Schneider tot 26 maart zijn Pyrografieën voor.

K.V.S. BRUSSEL

Op 19 maart heeft in de K.V.S. Brussel de première plaats van een draaischijfproductie, die tot 24 februari in de antwerpse K.N.S. liep. Het gaat om een vlot boulevardstuk van Garillet en Grédy. Herinneren we er aan dat Fons Janssen te Brussel op 18 maart om 20 uur in de K.V.S. zijn derde one-man-show «Driemaal andermaal» presenteert. Toegangsprijzen van 80 tot 150 fr.

In de K.V.S. Brussel wordt op 8 april het Zuidelijk Toneel Globe uit Eindhoven verwacht met «Ceremonie voor een vermoorde neger» van Arrabal; van 16 tot 27 april Centrum uit Amsterdam met «Centrum vermoordt pianiste» van Pörtner.

In de moderne architectuur is er een terugkeer naar de soberheid van «eerlijk materiaal»: beton en baksteen worden naakt en zonder opsmuk gebruikt. Professor Böhm bouwde te Düsseldorf dit bejaardenhuis dat, in al zijn moderne vormgeving, harmonisch aansluit bij enkele historische gebouwen uit de buurt.

Milovan Djilas

Milovan Djilas gold tot in 1953 in het kommunistische Zuid-Slavië als de rechterarm van Tito. De in 1911 geboren Montenegrijn, zoon van een officier, werd met 21 jaar lid van de illegale zuidslavische kommunistische partij en in 1940 lid van het Politbureau. Tijdens de oorlog partizanenleider, werd hij na de oorlog een der vier invloedrijkste mannen der regering.

Tengevolge van « ideologische afwijkingen » en van de publikatie van artikels waaruit deze afwijking bleek, viel hij in ongenade. Na zijn ballingschap en terugkeer in 1957 werd hij omwille van zijn publikaties in het buitenland — en inzonderheid omwille van zijn boek « De nieuwe Klasse » dat een afrekening was met het kommunistisch systeem — veroordeeld tot gevangenisstraf.

Van 1957 tot 1961 verbleef hij in de gevangenis. Nadat in 1962 zijn « Gesprekken met Stalin » verschenen waren, bekam hij opnieuw gevangenisstraf.

Deze tien jaar verblijf in de gevangenis van Tito (en Djilas is niet de enige : waar blijft daar het protest?) hebben zeker zijn politieke inzichten niet ten gunste van het zuidslavisch communisme gewijzigd. Zij hebben wel een zekere wijziging in zijn literair werk teweeg gebracht. Bij de politikus die « De nieuwe Klasse » en « Gesprekken met Stalin » schreef, was het subjectieve element der eigen beleving zeer sterk (subjectief dan in literaire vertrekende konfrontatie met de gebeur-

zin, niet wat de objectiviteit der feiten en vaststellingen betreft).

Maar het literaire werk dat in de gevangenis ontstond, werd sterker geobjectiveerd, hoewel evenzeer door de politicus en mens Djilas getekend als zijn vorig werk.

Die verhalen, die in duitse vertaling verschenen, werden nu ook in pocket uitgegeven in een DTV-uitgave, onder de titel « Die Exekution und andere Erzählungen ». Het onderwerp dezer verhalen is terug te brengen op de gemeenschappelijke noemer van een van uit de individualiteit

Deze gebeurtenissen berusten gedeeltelijk op echtgebeurde feiten, gedeeltelijk op fictie en zij hebben alle in mindere of meerdere mate te maken met de oorlog en met extreme situaties : wreedheid, honger, angst, executie.

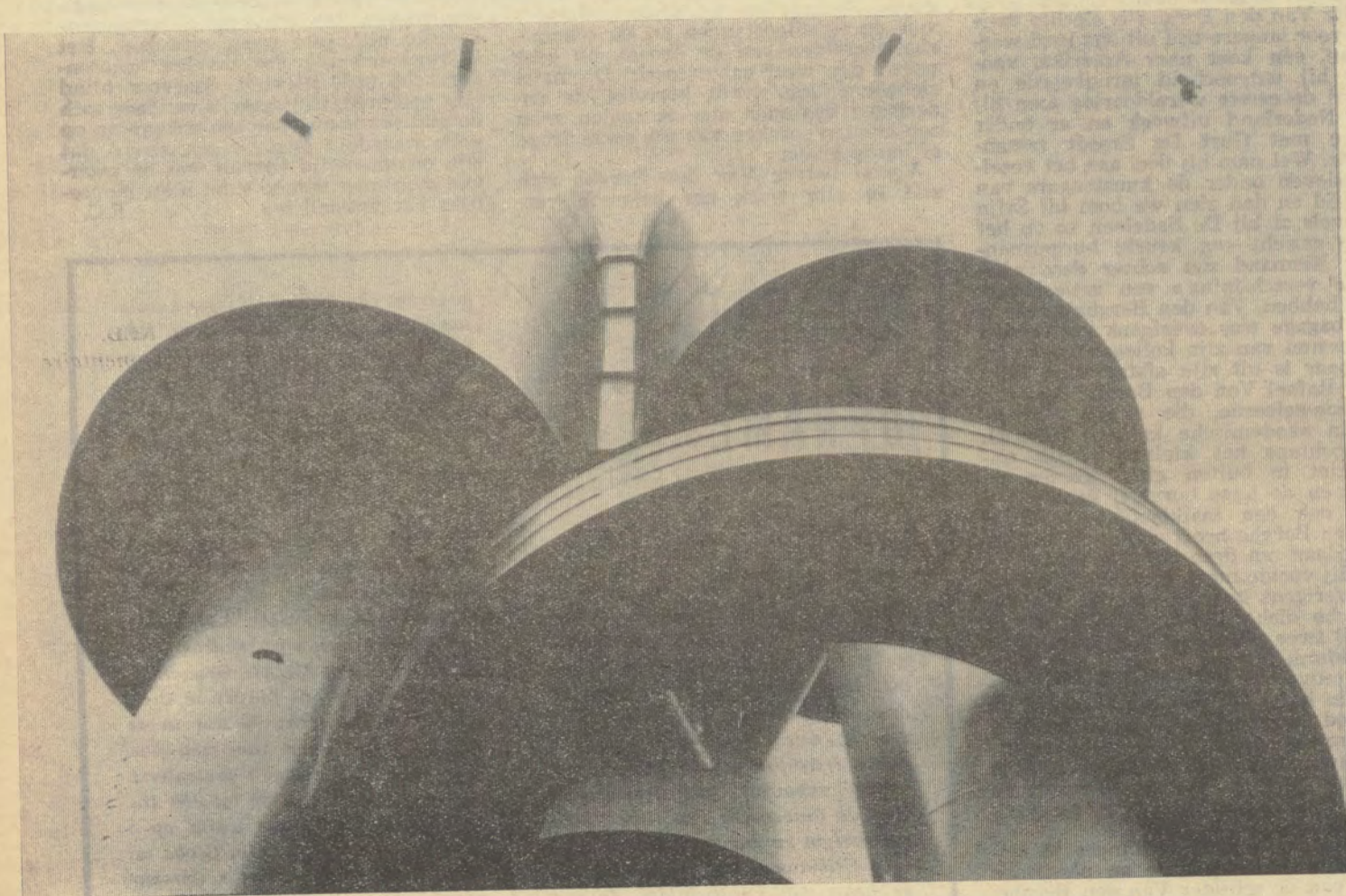
Tegenover Bulatovic, die in zijn « Held op de Ezel » een bijna groteske schildering gaf van de oorlog, het verzet en de bezetting — een heiligschennis bijna in een land waar de kultus van de partizaan tot staatsgodsdienst werd — doen deze verhalen van Bulatovic's landgenoot (eveneens Montenegrijn) eerder orthodox aan. Toch verwijderd hij zich verder van de « grote » politiek en keert zich naar de eenvoudige mensen en naar de weerslag van de oorlog — in al zijn wreedheid — op het leven van de gewone man. Dat ook hier haat en wreedheid, fanatisme en moord beoefenaar en slachtoffer vinden, ligt niet alleen aan het volkskarakter en aan de scherpe tegenstellingen in dit Balkanland maar ook aan de menselijke natuur die in uitzonderlijke situaties, van haar remmen ontdaan, overal dezelfde is gebleken.

Ook waar in deze verhalen de gebeurtenissen fictief zijn, lijken ze in hun extreme uitzonderlijkheid nog echt.

Wat na lezing van deze verhalen overblijft van de feitelijke gegevens — bij een algemene indruk van deernis met het lot der vrijwillig of onvrijwillig betrokkenen — is de vaststelling, dat de partizanenoorlog tot aberraties leidt waarin de grenzen van wraak en weerwraak, recht en onrecht, schuld en onschuld weggewist zijn.

In Zuid-Slavië was dit nog méér dan elders waar : daar moordden partizanen van links en rechts, kollaborateurs van de ene en de andere volksgroep elkaar uit — bij zover dat de britse auteur F. Voigt in zijn studie « Pax Britannica » schreef dat Zuid-Slavië minder vernieling doch meer wreedheid moest ondergaan van binnenlandse dan van buitenlandse vijanden.

Een glimp van deze wreedheid, een blik op de gruwel van de partizanenoorlog, op verraad en vergelding, geeft Djilas ons in deze verhalen, die gewild of niet een aanklacht zijn tegen de oorlog in het algemeen en deze oorlogvoering in het bijzonder.

Platenrubriek

Richard Wagner « Der Fliegende Holländer » — Cassette met tekstboek en volledig libretto (3 LP) — EMI — Stereo — SMA 191763-65 — Intekenaktie : najaar 1968 — tot 31 januari 1969 : 675 fr. Normale prijs : 1050

Mag ik U met dit jeugdwerk van R. Wagner binnenleiden in de wel heel eigen wereld van deze grote « vernieuwer ».

Dit werk, waarvoor Wagner het idee vond bij H. Heine, werd geschreven in 1841, na een woelige reis, en dit in een tijdsbestek van amper 7 weken. Wagner was toen 28 jaar.

Waar in dit werk nog zeer welbaar de invloed van de « grote opera » naterkt, (Finales van Akt I en II) bespeurt men toch reeds zeer duidelijk hier en daar een glimp van het genie dat zich in de latere werken

meer en meer zal manifesteren. Een zeer duidelijk voorbeeld hiervan is Senta's Ballade in Akt II : « Trast ihr das Schiff im Meere an », waarvan Wagner zelf zegde dat het de kern was van het hele oeuvre. Nog duidelijker treedt de latere Wagner naar voor in de grote monoloog van de Holländer in Akt I : « Die Frist ist um, und abermals verstrichen sind sieben Jahre ». Hier vinden we de gemoedstoestand van de Holländer, zijn Weltschmerz, zijn doodsvragen terug, niet zozeer in de tekst dan wel in de muzikale partituur. En het is deze kunst, die Wagner in zijn latere werken (« De Ring — Parsifal — Tristan — De Meesterzangers ») tot kwasi-volmaaktheid zal gaan beheersen.

Zo mogen we dan « Der Fliegende Holländer » beschouwen als een eerste stap op de niet altijd gemakkelijke

weg tot het begrijpen en dus genieten van de muziek van deze geniale kunstenaar.

De platen welke U tans tegen uitzonderlijk voordelige voorwaarden worden aangeboden, zullen hiertoe in niet geringe mate bijdragen. Voor eerst is daar de kwaliteit, die bij Electrola uitstekend is. Dan hebben we de vertolking die werkelijk buitengewoon is. Als solisten horen we Anja Silja, Theo Adam, Annelies Burmeister, Mariti Talvela en nog vele andere. De drie eerste zijn gewaardeerde solisten te Bayreuth, wat dus wel een waarborg is voor echte Wagner-vertolking. De koren (dit vaak bij Wagner een grote rol toebedeeld krijgen) benaderen de perfectie, terwijl de lof van het New Philharmonic Orchestra van Londen niet meer hoeft gezongen.

Het geheel wordt magistraal geleid door de meer dan 80-jarige doch « eeuwige-jonge » Otto Klemperer, die hier zijn rijk kunstenaarstempelament volledig ten dienste stelt van dit mooie romantische werk.

Een aanbevelenswaardig en niet te versmaden geschenk, te meer daar de voordelige prijs nog geldt tot einde januari 69.

W.

DE NEDERLANDEN IN FRANKRIJK

Met de regelmaat van een klok worden de leden van V.T.B.-V.A.B. door hun vereniging bedacht met een kanjer van een geschenk : voorzitter J. van Overstraeten schreef voor hen in de voorbije jaren reeds een « Gids voor Vlaanderen », een « Gids voor Wallonië » en een « Gids voor Nederland ».

Begin van dit jaar verscheen — terug van de hand van de V.T.B.-V.A.B.-voorzitter — een gids « De Nederlanden in Frankrijk ».

Een toeristische gids in de eigenlijke zin van het woord is het niet geworden; het is véél meer dan dat. De auteur noemt het een beknopte encyclopedie, en het woord « beknopt » zouden we voor dit werk van 605 blz. alleszins een « understatement » willen noemen. In alfabetische volgorde zijn alle gemeenten opgenomen uit het huidige Frans-Vlaanderen en uit de gebieden die — geschiedkundig navijnsbaar — ooit diestellig zijn geweest. Daarnaast zijn absoluut alle bezienswaardige gemeenten en landschappen opgenomen uit heel het « Nederland in Frankrijk » dat gaat tot aan de Zomme en dat op zijn zuidergrens Moerenland, Ponteland, Vermandland en Tierasse omvat. Een kort historisch overzicht is een welkome aanvulling en de zeer uitgebreide biografie moge een aansporing voor velen zijn, om zich nader in te laten met de zuidelijke Nederlanden.

De gids werd door drs. van Overstraeten opgedragen aan wijlen Jean-Marie Gantois, de onlangs overleden heraut van onze zuidelijke volksgebieden.

Voor vele Vlamingen zijn de in de gids behandelde gebieden nog al te zeer « terra incognita ». We zijn er van overtuigd dat het boek daaraan zal verhelpen en dat het zal gehanteerd worden als de sleutel om een van de rijkste schatkamers van onze cultuur en ons volksleven te openen. Alhoewel geen eigenlijke toeristische gids is het werk als dusdanig toch zeer bruikbaar en bevat het alle elementen — o.m. ook de praktische gegevens betreffende hotels en restaurants — die men zich bij een kortere of langere uitstap « beneden de schreef » kan wensen.

Alle hoofdsteden van V.T.B.-V.A.B. hebben de gids gratis aan huis gekregen; in de handel is hij verkrijgbaar aan 75 fr. (95 fr. voor de luxe-uitgave). Enkele fraaie foto's verhogen er nog de waarde van.

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

Bert en Bertje, van het gelijknamige tienerfeuilleton, hier tijdens een rondvaart in de 3de aflevering van hun avonturen. Dinsdag 18 maart om 18.55 u. Brussel Ned.

LAND VAN MIJN JEUGD EN MIJN HUIS...

Een documentaire waarin de in Engeland wonende maar van ierse afkomst zijnde journalist Patrick O'Donovan een beeld ophangt van het land van zijn voorvaderen. Ergens in zijn inleiding zegt O'Donovan: Ierland is geen rustig land waar nooit iets gebeurt. Het is een oord met te veel geschiedenis van het verkeerde soort. Zo wordt deze documentaire niet enkel een prangend essay over het hedendaagse Ierland, maar ook over de ongelooftelijke sociale ellende van een eeuw terug, toen meer dan een miljoen Ieren met scheepsladingen naar Amerika uitweken.

Maandag 17 maart om 21.15 u. (Brussel Ned.)

VEROVER DE AARDE

In nauwelijks 20 jaar tijd is de komputer één van de meest karakteristieke werktuigen van onze tijd geworden. Wat is een komputer? Hoe werkt hij? Daarop trachten de makers van dit programma een antwoord te geven in deze eerste uitzending.

De komputer is een superrekenmachine. Het is tevens ook een bibliotheek, waarin je een ontzettende hoeveelheid (cijfer) gegevens kan vastleggen. Verder is de komputer een geordend en onfeilbaar geheugen. En het essentiële is wel dat men in de komputer informatie en een programma kan inbrengen: de komputer kan die informatie verwerken en men kan de verwerkte informatie weer terugkrijgen.

De elektronische komputer werd uitgevonden en verder ontwikkeld in de USA. Een groot deel van de opnamen van dit programma gebeurde daar. Dat gaf de makers van het programma meteen de kans om eens te praten met vooraanstaanden in die nieuwe wetenschap: dr. Ernest Nagel (Uni-

versiteit Columbia), dr. Richard Hanning (Bell Telephone Lab.), dr. Eckert, uitvinder van de ENIAC, (de eerste elektronische computer), dr. De Carlo (specialist van IBM). Ook met de medewerkers van het «Program for Technology and Society» van de Universiteit van Harvard werd gepraat.

Woensdag 19 maart om 21 u. (Brussel Ned.)

LEDEREN JONGENS

De bekende brits-kanadese kineast Sidney J. Furie (The Young Ones en The Ipcress File) draaide deze psychologische film enkele jaren geleden met in de hoofdrollen de jonge britse actrice Rita Tushingham, Colin Campbell en Dudley Sutton. Het is een realistische vizie op allerlei eigentijdse problemen zoals het tienerhuwelijk, homoseksualiteit en jeugdige delinquenten. De prent, naar een roman van Eliot George, werd gedraaid in de Londense voorsteden.

Ofschoon de titel enigszins in een andere richting zou kun-

nen wijzen, zijn niet zozeer de «lederen jongens» de spil van het verhaal dan wel het jonggetrouwde paar Dot en Reggie. Na niet zo bijster geslaagde wittebroodsweken dreigt het met het huwelijk mis te lopen: wederzijdse ontgoocheling en ontuchttering, onvolwassenheid, onbegrip en jaloezie verwijderen Reggie en Dot steeds verder van elkaar. Hij — Reggie, zoekt dan maar toenadering tot een homoseksuele vriend, Pete, één van de «Leather Boys» die hem al gauw doet inzien waarom zijn huwelijk in feite is mislukt. Wanneer het met Dot tot een definitieve breuk komt wil Reggie met Pete aanmonsteren op een schip maar ziet op het laatste ogenblik de realiteit in haar ware dimensie en krabbelt terug. Teruggaan naar Dot is onmogelijk, wat dan?... De kineast laat deze vraag in het midden. De indringende wijze waarop hij zijn personages en hun drijfveren observeert maakt deze film tot een interessant document.

Vrijdag 21 maart om 21.20 u. (Brussel Ned.)

Speelfilm «Jong van hart», komedie van Gordon Douglas met Doris Day, Frank Sinatra e. a. Zondag 16 maart om 20.40 u. Brussel Ned.

VLAAMSE T.V.

Zaterdag 15 maart

15.45 : Wielrennen : Parijs-Nizza — 16.30 tot 18.30 : Volksuniversiteit — 18.55 : Zandmanneetje — 19.00 : Doris Day-show — 19.25 : Dierenfilm : «Zo met de Zee in huis» — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Wij, heren van Zichem — 21.05 : Echo — 21.35 : Show van Julie Felix — 22.05 : Mannix : De afrekening — 22.55 : TV-nieuws

Zondag 16 maart

10.50 tot 11.30 : Wielrennen : Parijs-Nizza — 14.30 : Poly in Portugal — 14.45 : Kapitein Zeppos III : Tweng — 15.15 : Binnen en buiten — 18.15 : Klein, klein kleutertje — 18.35 : Sport-reportage — 19.05 : Ben de Beer : De stroopers — 19.30 : De geschiedenis van de XXe eeuw : De computerrevolutie (deel 1) — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sport-weekend — 20.40 : Speelfilm : Jong van hart — 22.35 : TV-nieuws

Mandag 17 maart

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmanneetje — 19.00 : Zorro : De man uit Spanje — 19.25 : Vergrootglas op de postzegel — 19.40 : Openbaar kunstbezit : «Het schaakspel» van Vic Gentils — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : High Chaparral : De scalpenjager — 21.15 : Land van mijn jeugd en mijn huis... Een onromantische kijk op Ierland door Patrick O'Donovan — 22.15 : Gastprogramma : De Katholieke gedachte — 22.45 : TV-nieuws

Dinsdag 18 maart

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 17.50 : Schooltelevisie — 18.50 : Zandmanneetje — 18.55 : Tienerklanken — 19.25 : Alledag — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 19.57 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : «Monoloog voor twee» : TV-

spel door John Finch — 21.30 : Het Meesterwerk. Uitvoering van de 9de Symfonie van Ludwig van Beethoven — 22.40 : TV-nieuws

Woensdag 19 maart

15.00 tot 16.30 : Wielrennen : Milaan - San Remo — 17.00 : Tip-top — 18.00 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmanneetje — 19.00 : Atelier — 19.25 : Arena — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Verover de aarde — 21.15 : Cabaret nu — 21.50 : «De muizen» : TV-spel van Gust Gils — 22.30 : TV-nieuws

Donderdag 20 maart

14.05 tot 15.15 : Schooltelevisie — 18.30 : Guten Tag — 18.55 : Zandmanneetje — 19.00 : Tienerklanken — 19.35 : Politieke tribune : De Christelijke Volkspartij — 19.50 : Keurig Frans — 19.52 : Zoeklicht — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : De Forsyte Saga : De geboorte van een Forsyte — 21.15 : Debat — 22.00 : Première — 22.40 : TV-nieuws

Vrijdag 21 maart

14.05 tot 16.00 : Schooltelevisie — 18.25 : Schooltelevisie — 18.55 : Zandmanneetje — 19.00 : Kopen tegen wil en dank. Documentaire — 19.30 : Ziet u er wat in? — 19.50 : Hier spreekt men Nederlands — 19.55 : Mededelingen — De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.35 : Panama en Trinidad. Documentaire — 21.20 : Speelfilm : Lederen jongens — 23.05 : TV-nieuws

Zaterdag 15 maart

17.50 u. : BRUSSEL NED. Negerkunst (Dokumentaire m.m.v. Leopold Senghor). 22.40 u. : DUITSLAND 1 Das Gesetz und die Faust (Poolse speelfilm).

Zondag 16 maart

20.35 u. : NEDERLAND 1 Les parents terribles (Speelfilm). 20.15 u. : DUITSLAND 1 Epitaph für einen Koenig (T.V.-spel).

Maandag 17 maart

21.15 u. : BRUSSEL NED. Land van mijn jeugd en mijn huis... (Dokumentaire over Ierland).

21.30 u. : BRUSSEL FRANS Pierrot le fou (Film van Jean-Luc Godard).

21.20 u. : NEDERLAND 1 Boorstin (Dokumentair programma).

22.30 u. : FRANKRIJK 1 Grand angle.

18.25 u. : DUITSLAND 1 Vlaanderer en Emile Verhaeren.

Dinsdag 18 maart

21.30 u. : BRUSSEL NED. Het meesterwerk (Uitvoering van negende simfonie van Beethoven).

21 u. : DUITSLAND 1 Vom Teufel geholt (van Knut Hamsun).

Woensdag 19 maart

20.25 u. : BRUSSEL NED. Verover de aarde (Dokumentaire over de komputer).

21.50 u. : BRUSSEL NED. De muizen (T.V.-spel van Gust Gils).

Donderdag 20 maart

21.15 u. : BRUSSEL NED. Debat.

Vrijdag 21 maart

20.35 u. : BRUSSEL NED. Panama en Trinidad (Dokumentaire).

23 u. : FRANKRIJK 1 Kontinent voor morgen : Kongo-Brazaville.

20.40 u. : FRANKRIJK 1 Cinéma d'auteur : Tomi (Film van Jean Renoir).

Wij sport

Vlaams nationaal

WERELDSCHOKKEND

«Ze» kunnen het toch niet laten waar het maar enigszins mogelijk is prikkjes uit te delen die de Vlamingen hopelijk zouden kunnen kwetsen. Nu ook weer Les Sports, dat in een interview met Pol Van Himst de man laat verklaren, naar aanleiding van zijn blikken jubileum bij Anderlecht en als antwoord op de vraag of hij ook nog een ander beroep kent dan voetballen: «Ik ben mijn ouders zeer erkentelijk omdat ze mij mijn studies (tot de derde moderne) in het Frans lieten doen. Van vlaamse afkomst (toch) en thuis alleen Vlaams sprekend, kreeg ik zo de kans volmaakt tweetalig te worden.» Natuurlijk een enorm voordeel, bij voorbeeld om in Sport 69 te schrijven en zo, maar over tweetaligheid hebben wij toch een andere mening. Pol, om over «parfait bilingue» nog te zwijgen. Maar wereldschokkend zijn dergelijke verklaringen wel.

NATIONAAL DRAMA

Jacques Lecoq verwondert er zich over dat de Britten zich helemaal niet druk maken wanneer de arbiters voor hun ploegen verdiende penalty's weigeren te fluiten. En hij vraagt zich af waarom wij daar altijd zo'n enorme hoop herrie moeten over schoppen en die onnozelheden uitroepen tot nationale drama's. Dat komt zegt hij, omdat onze spelers zichzelf zo graag in de rol van martelaar zien en het publiek zo gemakkelijk tot getuige maken van het hun aangedane onrecht. Wij wilden daar toch iets aan toevoegen. Namelijk dat het maar een klein stukje België is dat van een geweigerde penalty een nationaal drama maakt. Een klein gedeelte van de sportjournalisten, die bewust of onbewust (maar allebei erg) het sportje willen verheffen tot hoogste waarde, en

een klein gedeelte van het publiek, dat zich nu nog door genoemde journalisten zo zot laat razen als een kelderdeur. Ergens heeft het te maken met de opvoedende taak van de sporters en met de mate waarin ze daarin al geslaagd is of het probeert.

STAKING MET « RATTEN »

De spelers van Seraing eisten van de club 10.000 frank indien zij het behoud in tweede nationale afdeling zouden verwezenlijken. Het klubbestuur kon of wilde dit niet beloven en de spelers besloten daarop in staking te gaan. Het bestuur schorste voorlopig alle betrokken spelers en legde hun een boete op van 1500 of 3000 frank, en bovendien de verzekering dat er van een overgang naar een andere club geen sprake zou zijn. In principe — we kennen geen details echter — vinden we deze beslissing van het klubbestuur O.K., maar tamelijk onnozel vinden wij de bedoeling tegen de spelers een proces in te spannen, op grond van schade berokkend aan de club (wie is dat eigenlijk?) en de «ratten» en morele schade aan zowat jan en alleman.

Overigens blijven de bazen van de bond maar janken dat men zich niet moet bemoeien met hun «affaires», terwijl ze zelf om de haverklap het gerecht ter hulp roepen.

LEVENS LANG

De hasseltse zwemvereniging heeft een van haar leden, me-juffer Gisèle Deelen, levenslang geschorst, omdat deze zwemster in een wedstrijd de nederlaag van haar club zou in de hand gewerkt hebben, boos als ze was omdat ze moest starten in een proef die niet haar voorkeur wegdroeg. Als dit met de werkelijkheid overeen komt, kunnen we het gedrag van die juffrouw alleen afkeuren. Maar dat wil nog

lang niet zeggen dat we de beslissing van haar klubbestuur toejuichen. Moest men alle sportbeoefenaars, die, voor geld, of uit «koleire» of om welke reden ook, de belangen van de ploeg, waarvan ze deel uitmaken, wetens en willens benadelen, levenslang schorsen, het belgisch sportpark zou niet zo heel groot zijn. En ergens achteraan in ons koppeken ronken treiterig de namen van, bij voorbeeld, Merckx, Imola en de «belgische ploeg». Waarom zo vreselijk streng doen tegenover een amateurke, zeg, als men zo begrijpend staat tegenover «professionele belangen»?

Terwijl de grote vedetten reeds afgereisd waren naar Parijs-Nice, werd verleden zondag hard gevochten voor de bloemen in een paar wedstrijden over Vlaanderen wegen. Te Hoeilaart zegevierde Willy Vekemans voor Frans Verbeek.

MOET DAT ECHT ?

Onder de (naar wij hopen schromelijk overdreven) titel «H. knokt om het leven van zijn twee zoontjes te redden» vertelt Sport 69 dat een belgisch bokser, hoewel reeds 42 jaar, met de sport genoeg tracht bij te verdienen om zijn kinderen de nodige gezondheidszorg te laten verstrekken. Als dat zo is, nemen wij eerbiedig ons petje af voor die man. Maar dan zouden wij toch de aandacht willen vestigen op het volgende: met zijn werk zou de man slechts een 5.000 frank per maand verdienen. Hij bokste sedert 1965 precies 6 keer. Aan zijn laatste kamp (best betaalde?) verdiende hij 9.000 frank, en dat zou gemiddeld zo iets van een 10.000 frank per jaar maken. Enorme tegenstelling, zo komt het ons voor, tussen de nobele bedoe-

ling van de moedige man en het geschreeuw over onze welvaartstaat en het «grof geldgewin» in de beroepssportbeoefening.

STOEF

Crossing Molenbeek, volgens de enen tot over de oren in de «poef», volgens de anderen financieel in blankende gezondheid (of sluit het ene het andere niet uit?), heeft een «affaireke» gedaan dat in onze klein-burgerlijke oogskens toch niet getuigt van ware welstand. De club speelt op een terrein dat eigendom is van de gemeente, maar de installaties erop waren bezit van de club zelf. Waren, want verleden week heeft de gemeente Molenbeek die installaties aangekocht voor de som van 4,5 miljoen frank. Wij zeiden al dikwijls dat wij het «algemeen nut» van dergelijke aankopen — tenslotte alleen in het voordeel van de clubs — niet inzien. En van wat de voetbalbond altijd zingt — geen hulp van officiële instanties nodig — zullen wij ook maar vrijelijk denken dat het stoef is. Als men moest zien welk kapitaal al die terreinen door de gemeenten betaald en voor een appel en een ei ter beschikking (met monopolie) van de clubs gesteld, vertegenwoordigen

DE AMATEURS

«Sports Illustrated», een Amerikaans blad met reusachtige oplage, schreef dat de duitse fabrikanten van sportschoeisel, A. en R. Dassler, tijdens de laatste olympische spelen 5 miljoen frank betaalden aan atleten die hun schoenen wilden dragen, en voor 15 miljoen frank gratis materieel uitdeelden. Sommige atleten (vooral Amerikaanse) streken tot 500.000 frank op, en waren niet alleen de Amerikaanse atleten vergoed, dan is het toch zo dat niet veel olympische «madolles» in de States zouden blijven, als alle betaalde atleten de hunne moesten terugsturen.

De reacties varieerden van «onzin» naar «we zullen het onderzoeken»...

EINDE VAN HET SPROOKJE

J.G. Magnan, wereldkampioen schermen, zei tot een sportreporter: «Door ons, sportkampioenen, steeds maar voor te stellen als een soort benadigde wezens, plaatst gij ons op gelijke hoogte met sommige «idolen» van het lichte lied. Zo komt het dat de jeugd ervan droomt op zekere dag sportvedette te worden, in de zin zoals anderen ervan dromen eens het grote lot te winnen. De jeugd beseft immers niet dat het niet volstaat om een kampioen te worden, te wachten op het geluk een kans te kunnen grijpen, maar dat ze integendeel de handen uit de mouwen moet steken, en zich volledig moet inzetten. Een kampioen wordt niet «geprefabriceerd», wat met een vedette uit de showbiz wel het geval kan zijn. Een kampioen is simpelweg een kerel die jarenlang gewoegd heeft en volgehouden. Men moet in de sport niet beginnen met de idee «ik wil een vedette worden». Men moet

beginnen met te vechten en te zien wat men kan. Welnu, met de manier van de zaken voor te stellen zoals in een zekere sportpers, beginnen de jongeren precies met de idee «ik wil een vedette worden». En dat is dan het beste middel om vlug door de werkelijkheid ontmoedigd te worden».

Daarmee kan de sensatie-sportpers het weer eens stellen. Want J.G. Magnan heeft gelijk.

De sportpers heeft inderdaad de neiging, het allemaal veel te rooskleurig voor te stellen en zo een aantal jongeren tot de sport — de beroepssport — te lokken, hoewel ze daar helemaal niet op hun plaats zijn, nooit zullen slagen en er, zonder de geïdealiseerde voorstelling van de pers, nooit zouden aan gedacht hebben.

Het is zo gemakkelijk te vertellen dat de sportvedetten allemaal geld

verdienen lijk slijk; de «gepachte sportliefhebbers» slikken het maar al te graag — de mens heeft nu eenmaal behoefte aan sprookjes. Maar het zou in het belang van de sportbeoefenaars zelf en in het belang van de knapen die ervan dromen sportvedette-met-centen te worden, beter zijn te zeggen dat de sport doorgaans een zeer slecht betaalde stiel is, waarin men daarenboven jarenlang hard moet werken zonder iets te verdienen. En men zou ook al eens meer moeten wijzen op de vele «vedetten» die, eens dat het publicitaire vet van hun soepke is, in de grauweste ellende terecht komen, misschien omdat zij in zekere zin in het schijnwereldje van de sport zeer slecht werden voorbereid op de echte realiteit van het dagelijkse leven, dat tenslotte een zwaardere strijd en grote inzet vraagt dan om het even welke «keiharde» sportwedstrijd. Een instelling als HARIN bijvoorbeeld zou daar veel meer kunnen over vertellen en vele mensen de ogen kunnen openen, als hun — niet genoeg te prijzen — diskretie dat niet verbood.

Wij zijn het dus wel eens met J.G. Magnan, maar we menen toch enig voorbehoud te mogen maken. En we zijn er blij om. Dagelijkse omgang met «tieners» uit alle middens heeft ons namelijk stilaan doen geloven dat die «snotters» doorgaans skeptischer staan tegenover die sprookjes in rozige technicolor dan vele mensen van onze generatie. En het is nog niet zo lang geleden dat een van de voetbalbonzen uit ons land — tevens klubbdirigent — ons zei dat «de voornaamste activiteit van de voetbalsport (de grote) erin bestaat duizenden nietsnutten (in de sport begonnen en mislukte jongeren) het leven in te schoppen». Vandaag horen wij alle weken klubbirigenten klagen dat ze niet voldoende spelers vinden om hun jeugdstallen te bevolken. Teken aan de wand van een gewijzigde mentaliteit bij de jeugd?

Dit voorbehoud menen wij dus te mogen maken bij de goede uitspraak van J.G. Magnan: hij overschat, volgens ons, enigszins de invloed van de gazetters waarover hij het heeft, en hij onderschat de groeiende realiteitszin van de hedendaagse jeugd

ZWARTBOEK VAN DE VLAAMSE ACHTERSTAND IN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK
door senator
dr. M. Van Haegendoren
100 bladzijden stevige
dokumentatie tegen 100
fr. Bestellen **VOLKSUNIE-
SEKRETARIAAT** Volders-
straat 71, Brussel 1 - Post-
rekening nr. 1476.97.

Kamiel Verschraegen
INSTALLATEUR - LOODGIETER
SANITAIR - VERWARMING
Prijsofferte zonder verbintenis
Plaats en herstelt in gans
het land.
Tel. 28.45.05
**Dokter Emiel Maeyenstr. 36
ST. AMANDSBERG**

HERMES SCHOOL

Zuidlaan 54, Brussel

**Volledige
secretariaatcursussen**
STENO- en DACTYLOGRAFIE
in vier talen

BOEKHOUDEN

MODERNE TALEN

HANDELSCORRESPONDENTIE
ENZ.

DAG- EN AVONDLESSEN

M. Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02) 11.00.33

De school waar Vlamingen
zich thuis voelen

Dr. Elias

25 JAAR VLAAMSE BEWEGING

(1914-1940) 4 delen

★

Prijs : gebonden : 300 F per deel
genaaid : 245 F per deel

★

Storten op P.C.R. Kredietbank Elsene
127.29 t.v.v. rekening 3359/13662

★

Stort een voorschot van 150 F
en U ontvangt het eerste deel

★

Uw BOEK van het JAAR

LAAT DE VOERSTREEK NIET LOS !!

daarom moet U er nog dit jaar
op bezoek gaan !

NUTTIGE ADRESSEN :

Kampeerterreinen :

Rusticana, Voerenweg 16, Moelingen. Bergzicht, Varnstraat, Teuven.

Restaurant :

Rood bos, Varnstraat, Teuven.
(op 500 m. van grenspost De Planck).

Ontspanningscentrum :

« San Martino » (speeltuin, zwembad, solarium, feestzaal, enz...) Bergstraat 17, Sint Martens-Voeren.

Drankhuizen waar om pensioen kan gevraagd :

Hof de Voer, Kloosterstraat 84, 's Gravenvoeren, Hagelstein E., Boomstraat 141, 's Gravenvoeren. Plusquin G., Kerkplein, Moelingen. Deckers J., Withuis 136, Moelingen. Vroonen M., Dorp 24, Sint Martens-Voeren.

Nuttig voor uw bezoek :

« Toeristisch gidsje » 40 fr. (weltra uitgeput). « Overmaasblad : Grenzen Open » Abonnement : 125 fr. Steunabonnement : 250 fr. te bestellen bij : « Bond der Vlamingen van Oost-België » Hasseltsestr. 41 TONGEREN (P.R. 5338.48).

**VOOR UW GROEPSREIZEN
NAAR DE VOERSTREEK :**
Vraag ons een gids !

**EPEDA
IRELLI
Dunlopillo
STAR**

MATTHIEU'S BEDDENBEDRIJF

TURNHOUTSEBAAN 102, BORGERHOUT - TEL. 35.17.83
BIJMUZEN : Diepestraat 84-86, Antw. Tel. 31.01.18
Begijnestraat 39-41, Antw. Tel. 33.47.24 - Gallijfortel 60, Deurne, Tel. 36.23.22

Het vendel Cyriel Verschaeve en de schaar Kathelijne
nodigen U uit op hun derde bal

DE DANSENDE VENDELS

zaterdag 15 maart te 21 u. in de RIDDERHOEVE
te SCHOTEN (Kasteelhoeve) - Trefpunt van oudbekenden.

Algemene inkom : 50 fr.

ERASMUSSCHOOL

Schrijft een tweede B.T.W.-Informatiekursus uit.

Met als lesgevers : openbare ambtenaren, mede-ontwerpers
van het wetsbesluit !

Een UNICUM in het land !

Aanvang : woensdag 12 maart te 19 uur

Schrijf nu in :

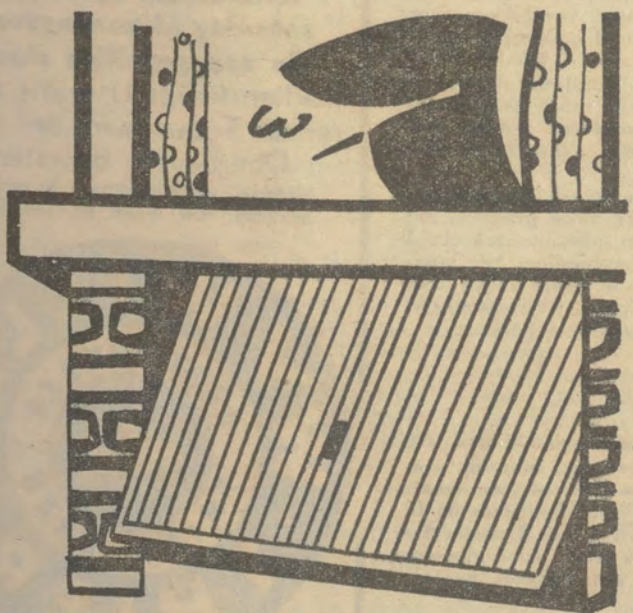
AALST :
Priester Daensplein 2 ; tel. 053/284.55

BRUGGE :
Gulden Vlieslaan 26 ; tel. 050/372.75

LEUVEN :
Bondgenotenlaan 84 ; tel. 016/224.85

MECHELEN :
Lange Ridderstraat 36 ; tel. 015/173.68

WENTELPOORT type ALUGA

Standaarduitvoering
Poort gans in aluminium. Omljsting **BREVET**
in gefosfateerde staalplaat. **23098**
Zeer lichte bediening.
Automatische sluiting.
Voordelige prijzen.

JEURCLOO

A. JEURISSEN - CLOOSTERMANS & ZONEN

ZONHOVEN

Weierstraat, 2 - Tel. 011/132.31 & 132.36

EEN GOEDE REIS IN VLAAMS GEZELSCHAP... EEN GROEPSREIS MET DE V.T.B. !

Vraag vrijblijvend de lijvige reisbrochure

« GROEPS- EN PRIVEREIZEN 1969 »

Daarin vindt u zeker uw keus !

Alle inlichtingen : V.T.B.-sekretariaat, St.-Jakobsmarkt 45, Antwerpen
en de V.T.B.-kantoren te Brugge, Brussel, Gent, Hasselt, Kortrijk,
Leuven, Mechelen, Oostende, St.-Niklaas, Roeselare en Vilvoorde.

Aanbevolen Huizen

HOME

Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon : (011) 741.96

AANBOUWKEUKENS

Specialist : **H. DOX** p.v.b.a.
Carnotstraat 133, Antwerpen
Standaard- en maatwerk
MULLER EN ZEYHER KEUKENS

AL AL KEUKENS - GLASAL

Fabrieken te Ramsdonk
tel. 015/714.47
Vochtbestand - Vuurvast
Matige prijs
Voor West-Vlaanderen :
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
tel 051/612.84

« PIET POT »

Antwerpen's gezelligste
Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Sulkerrul)
Open vanaf 8 uur 's avonds
Maandag en dinsdag gesloten.

REISBUREAU

Vlaams Reisbureau n.v.
Maatsch, zetel : Antwerpen 2
Tel. : (03) 49.30.45 - 49.15.94

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »

Kaal 26, St.-Amands a.d. Schelde
Tel. (052) 332.75
Mosselen - Paling
Uitbater : Jan Brugmans

De specialist der
standaarddeuren

J. LEEMANS, Deurne zuid
Van Havrelei 70, tel. 35.63.17
Agent : De Coene - Kortrijk

EURO-DOMI

Moderne wooninrichting
Kruidtuinlaan 6, Brussel 1
(tussen A. Maxlaan en
E. Jacqueminaan)
Tel. (02) 18.1717

3-2-68

Tapijten CASPERS

Mechanische en Perzische
Tapijten - Vloerbedekkingen
Gentsestraat 6, AALST
Tel. (053) 291.89

PERS spiegel

« Juicht, Belgen, juicht, want uw redder is daar », is het menselijk van Brabantonne en Messiaslied dat waarschijnlijk de himne zal worden van de « nieuwe politieke konstellatie » die Van den Boeynants als nieuwste « spécialité de la maison » heeft uitgesteld te Leuven en te Hoei. De brede volle akkoorden van de aanhang waarop V.d.B. wacht, klinken nog niet door. Wel een achterdochtig afwachten, dat nog achterdochtiger wordt als de oude farizeeers van de « Libre Belgique » de felste aanhangers van de nieuwe heilsleer blijken te zijn. En rond die andere regel van de Brabantonne « nooit zal men ons een morzel gronds ontvingen » gaan de polemieken verder, nu de Vlamingen dat beginsel willen toepassen op de kultuurraden en hun bevoegdheid over de vlaamse randgemeenten rond Brussel.

HET VOLK

Bij het begin van de discussie vatten we via de pen van Emiel Van Cauwelaert de essentie samen van wat de nieuwe Messias verklaarde in Leuven en Hoei.

« Op beide plaatsen verklaarde V.d.B. een aantal dingen, die, hoewel nog niet volkomen duidelijk en klaar, in de partijpolitieke kringen velen de oren zullen doen spitsen. Een voorbeeld: te Leuven verklaarde de oud-premier « dat het ogenblik aangebroken is om aan zijn medeburgers een nieuwe politieke constellatie voor te stellen met nieuwe politieke plannen ». Hij voegde er aan toe dat de bestaande politieke partijen niet in staat zijn om aan deze noodzaak te voldoen « omdat zij ziek zijn en omdat de politieke hergroeperingen die zij zoeken voorbijgestreefd zijn ».

Te Hoei verduidelikte V.d.B. zijn standpunt enigszins. Hij sprak ditmaal van « een noodzakelijke algemene mutatie » (een organische verandering) omdat de bestaande partijen vasthouden aan de traditionele scheidingen terwijl de oude begrippen, inzonderheid die van links en rechts, totaal verouderd zijn ». Volgens de h. Van den Boeynants moet een nieuwe hergroepering der politieke krachten plaats vinden met het oog op de grote en werkelijke problemen van de toekomst, waartoe, volgens V.d.B., de taalvraagstukken of de Vlaams-Waalse problemen in het algemeen niet behoren.

V.d.B. sprak zich heftig uit tegen elke vorm van federalisme en beweerde dat het land ermee gediend zou zijn « zo Brussel kan voortgaan met tussen de twee taalgemeenschappen een verzoenende en evenwicht scheppende rol (sic!) te vervullen ».

Na dergelijke uitlatingen gelezen of gehoord te hebben moet men besluiten dat de h. Van den Boeynants ofwel te veel of te weinig heeft gezegd. Wie klaarheid en de waarheid, aan zichzelf en aan zijn partij verschuldigd is moet al zijn kaarten op tafel leggen. Te Leuven werd hem de vraag gesteld: gaat u een nieuwe partij oprichten? V.d.B. ontweek de vraag, maar zei niet neen! ».

HET LAATSTE NIEUWS

Waar zitten de geestesgenoten van Paul Van den Boeynants vraagde deze krant. Spaak met zijn « Cercle gaulois » sprak vroeger reeds in de sterke « mannen — richting. Ook brusselse PVV-ers en Simonet de man van de « francisation irréversible ».

« Vrijdag was men in politieke kringen het gevoelen toegedaan dat de verklaring van Leuven geen toeval was en dat de gewezen eerste minister zijn woorden vooral gewikt en gewogen had. Zij zouden zodoende natuurlijk aansluiten bij vroegere standpunten en bij vroegere soms hardnekkige geruchten, over het samengaan van mensen uit de CVP-PSC met mensen uit de PVV. Ook werd gewezen op de gelijkluidendheid van de woorden van de h. Van den Boeynants en de woorden die voor kort werden uitge-

sproken door de h. Simonet, de leider der Brusselse socialisten.

De CVP en de PSC die de h. Van den Boeynants bij de jongste verkiezingen te allen koste heeft willen samenhouden, is nu door een diepe vertrouwenskrisis gescheiden waardoor hij in zekere zin met de rug tegen de muur komt te staan. Hij kon het Vlaamse standpunt als Brusselaar niet bijhouden en oordeelde, zich niet langer te kunnen verzetten tegen de indiening van het amendement de Stexhe. In feite bracht deze keuze zijn positie als verzoenende leider sterk in het gedrang. Mogelijk heeft deze vaststelling er hem toe aangezet het kordaat over een andere boeg te gooien.

In de zeer bijzondere Brusselse samenhang kan het vooruitzicht van de gemeenteverkiezingen in de herfst van 1970 van doorslaggevende aard zijn. Een eventuele nieuwe partijvorming zou kunnen voorafgegaan worden door de creatie van een Brussels front. »

LA LIBRE BELGIQUE

De eerste die komt aantrippelen op de « Reich mir die Hand » — aria van Paul V.d.B. is de oude vrijster van de Warmoes — berg Donna Libra Belgica.

« Ofwel heeft Van den Boeynants te weinig gezegd, ofwel heeft hij teveel gezegd. Maar het belang door de gehele pers gehecht aan de « toespraak van Leuven » getuigt van het krediet waarvan de oud-eerste-minister nog geniet. Het zou volstaan dat een vijftiental mensen uit de drie partijen en de drie « gemeenschappen » zich rondom V.d.B. zouden scharen en aan het land, boven het hoofd van de bestaande partijen uit, een duidelijk programma van nationaal herstel voorstellen, opdat een nieuwe wind zou waaien door ons politiek leven, en ons zou bevrijden van de middelmatigheid.

Indien die mannen vastbesloten zijn zich te meten met de Waalse en de Vlaamse extremisten, die het bestaan van België bedreigen, en als zij ons voldoende garanties geven voor een politiek van vrijheid en verdraagzaamheid, dan verdienen zij onze volledige steun. »

LINKS

Dit weekblad wijst op een ander «toeval». Juist voor zijn beweringen van Hoei en Leuven heeft Van den Boeynants de Twee-Kerkenstraat van de CVP verlaten, maar met meenemen van de financiën zou men zo zeggen als men volgend rekensommetje leest.

« In eigen land bereidt Paul Van den Boeynants zijn come-back voor, in de eerste plaats met het oog op de gemeenteverkiezingen van volgend jaar. De oud-premier heeft enkele maanden geleden het CVP-hoofdkwartier in de Twee-Kerkenstraat verlaten om zijn intrek te nemen in een eigen hoofdkwartier. Bovendien stuurde hij een medewerker naar de Verenigde Staten om er de kiescampagne van Richard Nixon te gaan volgen. Hij is ongetwijfeld met een rijk oogst aan nieuwe verkiezingsstunts uit de States teruggekeerd.

Sedert verleden week beschikt V.d.B. nu ook over een eigen (tweetalig) politiek orgaan: « Cap 80 — Kaap 80 ». De titel is blijkbaar geïnspireerd op het « Kontrakt 65-70 » dat V.d.B. voor de kiescampagne van vier jaar geleden lanceerde.

Het V.d.B.-blad zal om de twee weken kosteloos in de 380.000 brievenbussen van de 19 gemeenten van de Brusselse agglomeratie besteld worden. De oud-premier verklaarde dat geen enkele partij of politieke groep achter de nieuwe publicatie staat. Wel een « groep » die V.d.B. niet wou noemen. Naar het schijnt wordt het blad gedrukt door IMIFI, van de V.d.B.-vriend baron Josi (van de gelijknamige verzekeringmaatschappij). Volgens ingewijden zou zo'n blad wel een slordige 300.000 frank per maand kunnen kosten... »

LA WALLONIE

De waalse sindikalistische krant is zo vrij, het niet eens te zijn met de nieuwe profetie. Zij gelooft niet in zijn leer, die van de bourgeoisie is.

« Onze oude eerste-minister gelooft aan het unitaire België. Hij gelooft eraan zoals aan een dogma, zoals de kleine bourgeoisie van Brussel het doet, waarvan hij de vertegenwoordiger en het trouwe beeld is. Als Brusselaar weet hij dat de grootheid van zijn stad onbetwistbaar verbonden is aan het overleven van België. Als burger is hij normaliter conservatief, en als « kleine burger » is het voor hem natuurlijk onmogelijk een moedige visie te hebben op de toekomst. Hij begrijpt dus niet dat een nieuw systeem, zoals bijvoorbeeld het federalisme, zich kan inschakelen in de politieke structuren van ons land voor het welzijn van de gemeenschappen en van de hoofdstad. »

GAZET VAN ANTWERPEN

Bij de journalisten van de katholieke vlaamse dagbladers is het zeker De Witte die het meest ten gunste opvalt door zijn onafhankelijke en meest consequent vlaamse reactie op de problematiek van de jongste tijd. Na een vinnige uitval tegen de waalse CVP en de randgemeenten was hij ook het felst tegen het plan dat rattenranger V.d.B. komt voorschuielen en plaatst hij de vlaamse CVP voor haar verantwoordelijkheid!

« Ten slotte nog dit: de franstaligen, die zo graag praten over de eenheid van het land, over vlaams-waalse verstandhouding, zouden stilaan moeten beseffen dat hun revanche-metodes veel gevaarlijker zijn voor de door hen gewenste eenheid, dan de meest extremistische agitatie van federalisten. Hun gedoe zal voor gevolg hebben dat de kloof tussen Vlamingen en Walen weldra niet meer te overbruggen zal zijn, tenzij door een federale structuur. Als zij, en bepaald de Brusselaars, die niet wensen (of er bang voor zijn) is het moment aangebroken om redelijk te worden en alvast de randgemeenten los te laten.

Zal de CVP aanvaarden dat de PSC tot die coalitie toetreedt, en toch met de CVP een zelfde partij blijft uitmaken? Het is aan de CVP om duidelijk te zeggen wat zij wil. Met VdB naar een nog niet te bepalen avontuur, dat in elk geval geen pro-vlaamse perspectieven inhoudt? Of zal zij, radikaler dan vroeger, haar eigen weg gaan, los van de PSC en trouw aan haar vlaamse en kristendemokratische idealen? Het antwoord op die vragen is dringend en moet onbetwistelijk duidelijk zijn. Het kan volgens ons slechts gegeven worden op een kongres van de vlaamse CVP, dat hoogdringend zou dienen samengeroepen. »

HET BELANG VAN LIMBURG

Dat anders zo gemakkelijk uitvaart tegen « scheurmakers » en een van de weinige kranten is waar men zelfs de kristelijke eenheid er nog zou durven bijleunen had heel wat konsideratie voor unitarist Van den Boeynants. Heel wat meer in elk geval dan voor « de valse profeten » van de Vlaamse Volksbeweging, zoals ware profetie Tenax Leynen deze mensen betitelde na hun kongres (exkuzeer voor de vertraging, maar dolksteken in de vlaamse rug, zoals die van Leynen blijven het vermelden waard). Tenax (vrij vertaald: de konservatief) houdt het bij de klasiëken als hij in zijn slot zowat een Cassandrarolletje wil spelen.

« De Vlaamse Volksbeweging, die te Sint-Niklaas kongresseerde is een van deze verzamelingen van utopische perlektionisten, die in hoofdzaak bekommerd zijn om de radikalizing van de standpunten, d.i. de verwijdering van elke oplossing.

Deze organisatie, waarvan niemand weet wat zij konkrèet vertegenwoordigt, begint daarbij de grote fout dat ze zich totaal alligneert op de meest extreme politieke strekking, alleen maar om haar reputatie van radikalisme hoog te houden. In feite speelt zij de rol van gangmaker van de extremistische politieke frontvorming. Dit blijkt o.m. uit het feit dat ze, na vele jaren rond de hete brij te hebben getrappeld, de zogenaamde federalistische oplossing openlijk aanprijst, met als gevolg, dat alle nederlandsstalige landgenoten, die het federalisme als onrealistisch en zelfs als defaitistisch van de hand wijzen — en deze vormen zeker de overgrote meerderheid — een veilige afstand jegens deze radikaliserende moeten in acht nemen.

Wij zijn dubbel op onze hoede, wanneer we horen verkondigen, « dat aan de Vlaamse gemeenschap een eigen politieke structuur moet worden gegeven », of dat « de Vlaamse gemeenschap moet beschikken over een eigen regering, een afzonderlijke administratie en eigen middelen ». Hieruit blijkt dat het streven naar de kulturele autonomie als totaal voorbijgestreefd moet worden geacht en dat we gekonfronteerd worden met een separatisme, dat zijn naam (nog) niet durft noemen.

Het is onze plicht de bevolking tijdig op de hoede te stellen tegen valse profeten, die dit welvarend land met absolute zekerheid naar de anarchie, de ontbinding, het fanatisme, en het economisch verval zullen voeren. Men zal ons nooit kunnen verwijten, dat we niet op tijd gewaarschuwd hebben. »

LA DERNIERE HEURE

Wat een eerlijk federalistisch akkoord tussen Walen en Vlamingen zou mogelijk maken leren we misschien best uit een (voortijdige) reactie van PVV-er Mundeeler in dit brusselse blad waar hij « les Bruxellois » ten strijde roept tegen elke waals-vlaamse verstandhouding over het brussels centralisme heen.

« Vandaag ben ik verplicht te erkennen dat de kommunautaire mite zich langzaam maar zeker in de hoofden van zulk een aan-

tal van mijn medeburgers heeft vastgezet, dat men zich moet gaan afvragen of de tegenkanting van de twee schijnbaar onverzoenlijke groepen niet gemilderd wordt door een « dialoog » met opoffering van de derde groep... kortom dat mag gevreesd worden dat de Brusselaars het gelag betalen van een akkoord tussen Walen en Vlamingen. »

WALTER LUYTEN.

VAN DE V.U.-LEIDING

De partijraad van de Volksunie stelt vast dat de grondwetsherziening, door de grondige verdeeldheid van de regeringspartijen dreigt te onttaarden in beschemende en voor de Vlamingen nadelige compromissen.

Het blijkt steeds duidelijker dat de vlaamse C.V.P. en B.S.P. een zware vergissing hebben begaan door zich akkoord te verklaren met het zogenaamde akkoord V.D.B. waardoor hun onderhandelingspositie van in den beginne zeer zwak was.

Het blijkt eveneens steeds duidelijker dat zowel in de B.S.P. als in de vlaamse C.V.P. en de V.U. een zeer ruime overeenstemming bestaat over het beginsel van de kulturele autonomie en dat de grendels vrijwel uitsluitend geëist worden door de franstalige C.V.P.

Het is dan ook bevreemdend dat de vlaamse C.V.P. halsstarrig iedere samenwerking van de regeringsmeerderheid met de Volksunie inzake de grondwetsherziening onmogelijk blijft maken en de voorkeur geeft aan smadelijke pogingen om de partijeendheid met de onredelijke franstalige C.V.P. te redden.

Dit blijkt nogmaals zeer duidelijk uit het akkoord dat de C.V.P. en de B.S.P. met de P.V.V. hebben afgesloten voor de samenstelling van de vaste commissie voor taaltoezicht.

Dit akkoord heeft o.m. voor gevolg dat twee franstalige C.V.P.-ers in de vaste commissie werden opgenomen en geen enkele Volksunie-kandidaat of schoon de franstalige C.V.P.-ers in de Kamer slechts 19 in aantal zijn. Deze twee franstalige C.V.P.-ers zijn precies dezelfde die tevoren de werking van de commissie hebben gesaboteerd en nu hebben verklaard deze sabotage te zullen voortzetten.

De partijraad van de Volksunie meent dat aldus voor de publieke opinie duidelijk is uitgemaakt wie de P.V.V. en de franstalige C.V.P. ter wille is.

Groepen en maatschappijen allerhande !!!

Speciaal voor U bedacht. IEDER DORTMUNDER THIER BRAU HOF

kan U op ieder ogenblik van
de dag van het jaar middag-
en avondmalen aanbieden.

INTERESSANT

Avondmaal op vrijdag,
zaterdag of zondagavond
in een gezellige sfeer.
Nadien krijgt U gratis gedu-
rende 5 uur een der beste
Oberbayern orkesten.

Middag- en avondmaal in groep
gezellig fijn, goed en goedkoop

Inlichtingen ter plaatse
THIER BRAU HOF
Leuven Tel. (016)46311
THIER BRAU HOF
Hulst Tel. (056)71536
THIER BRAU HOF
Antwerpen Tel. (03)312037
DE KLAROEN
Aalst Tel. (053)22853
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1
Tel. (02)18.74.89

KOORDINATIEKOMITEE VAN VLAAMSE ZIEKENFONDSEN

Ben je reeds lid van een van onze ziekenfondsen?

Inlichtingen:

VLAAMSE ZIEKENKAS

Kipdorp, 50
ANTWERPEN
tel. (03)32.31.39

ZIEKENFONDS FLANDRIA

Keizer Karelstraat, 39
GENT
tel. (09)23.52.27

VLAAMS ZIEKENFONDS BRABANTIA

Steenweg op Ninove, 288
ANDERLECHT
tel. (02)23.87.77

ONVERMOEID TEGEN DE GRENDELS

AALST

Vrijdag 28 maart, zaal « Made-ion ». Sprekers dr. M. Coppieters en dr. Van Leemputten.

ANTWERPEN

Donderdag 20 maart om 20 uur zaal Majestic, Carnotstraat 90, met volksvert. F. Van der Elst en senator F. Baert.

BRECHT

Dinsdag 18 maart in zaal Sint Viktor om 20 uur met volksvert. Hugo Schiltz.

EIGENBILSEN

Zaterdag 22 maart te 20 uur gemeentesaal, met Hugo Schiltz.

EISDEN

Zaterdag 15 maart te 20 uur café Atlanta, met E. Raskin.

EINDHOUT

Donderdag 20 maart om 20 uur 30 in zaal Lambertus, Dorp, met volksvert. Belmans en sen. Jorissen (voor afdeling Vorst-Kempens).

KONINGSBLOK

Donderdag 20 maart. Sprekers zijn: Wim Jorissen, Ludo Sels en Edgar Bouwens.

MOL

Woensdag 26 maart om 20 uur 30 in zaal Goudbloem, met de heren Raskin en Belmans.

PEER

Zaterdag 15 maart om 20 uur in de zaal Linde, Peer, met W. Jorissen, E. Raskin en dr. Plas.

SINT-KATELIJNE-WAVER

Maandag 24 maart om 20 uur in de conferentiezaal van het Parochiaal Centrum, Clemenceastraat (Elzestraat), met sen. W. Jorissen en E. Bouwens en volksvert. L. Sels.

TURNHOUT

25 maart om 20 uur 30 Terminus, Markt, met volksv. Fr. Van der Elst.

WILLEBROEK

Donderdag 20 maart zaal Rubens om 20 uur met Ludo Sels en Michel Servaes.

ROESELARE

Vrijdag 21 maart om 20 uur in de zaal « St. Michiel », St. Michielstraat, met volksvertegenwoordigers M. Coppieters en Mik Babylon.

KONTAKTBLAD

De kopij voor het kontaktblad van Edegem wordt ingewacht voor donderdag a.s.

Ekeren

KOLPORTAGE

Onze maandelijkse kolportage met « Wij » gaat door heden zaterdag 15 maart 1969 te Ekeren-Centrum om 14 uur 30 namiddag. Bijeenkomst aan de kerk.

ANTI-GRENDEL MEETING

Deze gaat door te Antwerpen op donderdag 20 maart 1969 om 20 uur in de zaal Majestic, Carnotstr. 90.

Wij verwachten een talrijke opkomst van onze leden (zie tijdschrift V.U. in de branding voor verdere mededelingen).

Hoboken

AUTOKARAVAAN

Onder het motto « Geen Grendels » richt onze afdeling een autokaravaan in op zaterdag 15 maart. Verzamelen in de Nachtegaallaan wijk Meerlenhof te 14 uur.

Hoevenen

SUKSES

Ons eerste bal dat in het teken stond van verbroedering en kennis-making kende een groot succes. In een bomvolle zaal werd, tot in de kleine uurtjes gedanst door vrienden en bekenden uit het ganse gewest.

Onze dank aan de talrijke bekenden en onbekende steuners.

LEDENWERVING

Een speciale actie wordt voortgezet om ons ledental te vergroten. Leden en bekenden worden hierbij verzocht onze propagandaploeg in te lichten. Na onze geslaagde abonnementenslag gaat onze ledenslag opnieuw de goede richting uit.

Kapellen

FILMAVOND

Alle leden en simpatizanten worden uitgenodigd op 21 maart om 20 uur a.s. in de « zaal Starrenhof ». Op het programma : 1. Film over de mens en idealist Wim Maes. Met korte sprekkbeurt door volksvertegenwoordiger Hector Goemans; 2. Film over « Amnestie aktes van 1952 tot nu ». Met sprekkbeurt door erkend weerstander Alois Verbist, lid van het amnestiecomité. Inkom vrij. Ook inwoners van omliggende gemeenten zijn hartelijk welkom.

Kessel

SUKSES

Het plaatselijk bal deed zaal Alcazar eens te meer vollopen, ondanks rechtstreekse concurrentie. Op deze gemeente van 5.000 inwoners werd het 150ste lid ingeschreven (waaronder 25 nieuwe dit jaar).

Mechelen

ZWAAR VERLIES

Mechelen werd zwaar getroffen door het verlies van een van zijn uitstekende propagandisten, licentiaat Daniel Goossens, die na een slepende ziekte op 44 jaar overleed. Even binnemelk als radikaal was hij zeer geliefd in mechelse Volksuniekringen en erbuiten. Aan zijn weduwe en 9-jarig zoon-tje Koen ons innige deelneming.

Mortsel

WENSEN

Wensen voor een spoedig en algeheel herstel vanwege het bestuur en afdeling aan ons medelid André Veron. Dezelfde wensen van herstel gaan ook naar onze arrondis. sekretaresse mej. Mia Dujardin te Edegem.

PROFICIAT

Bij de geboorte van hun « eerste-ke » onze hartelijke gelukwensen aan dhr. en mevrouw Lamberts-Mattheyssens, alsook aan de gelukige grootouders. Voor volksvertegenwoordiger Reimond Mattheyssens en mevrouw, een supplement proficiat van afdeling en bestuur.

PRIVE-LENTE-AVOND

Leden die hun formuliertje en bijdrage niet inzonden voor deelname aan de « Privé-lente-avond » op vrijdag 21 maart e.k. in zaal Helle-mans, kunnen dit nog regelen t.e.m. zondagvoormiddag 16 dz. bij Wim Claessens, Liersesteenweg 197, Mortsel (tel. 55.39.09).

Merksem

SEKRETARIAAT

Bericht aan alle vrienden, leden en simpatizanten van de Volksunie te Merksem en daarbuiten dat Karel Van Bockel verhuist en dat het sekretariaat vanaf 1 april zal overgebracht worden naar de St. Lugardisstraat 56, Merksem.

Ranst

KONTAKTAVOND

De onlangs door onze afdeling gegeven kontaktavond was een waar succes.

De bovenzaal van het gildenhuis hee vol. Onder de aanwezigen, een schep en der gemeente, enkele onderwijzers en opvoeders, jeugdleiders, studenten en ouders. De spreker Drs. M. Coppieters was zoals steeds in zijn beste dag en voor veel een ware revelatie.

De heer Jan Bergmans verwelkomde de talrijke aanwezigen en stelde hen het nieuwe bestuur voor. Vervolgens ontvoude M. Coppieters het onderwerp van de avond — Jeugd en wetenschap.

Na een versnapering volgde nog een vinnige bespreking.

Met een dreumende Vlaamse Leeuw werd deze geslaagde vergadering besloten.

ALGEMENE

LEDENVERGADERING

De algemene ledenvergadering heeft plaats op vrijdag 28 maart, om 20 uur in het lokaal « De wacht-zaal ». Wij krijgen bezoek van volksvertegenwoordiger Mattheyssens.

BRABANT

Brussel (Arr.)

ARR. RAAD

De volgende arrondissementale raad heeft plaats op 15 maart om 14 uur 30 bij Stan Philips, Arduinkaai te Brussel (bij de KVS).

VIERDAGSE

BREUGELKERMIS

Op vrijdag, zaterdag, zondag en maandag 21-22-23 en 24 maart traditionele jaarlijkse Breugeliaanse smuldagen telkens te 12 uur 's middags tot 24 uur 's avonds. Gerechten naar keus en buikje vol. Eenheidsprijs 50 fr. voor onze leden, 60 fr. voor de niet-leden. Alle Vlamingen uit het Brusselse hartelijk welkom.

Gaat door in ons lokaal : Uilen-spiegel, Pletinckxstraat 38 te Brussel.

BEZOEK AAN WALTRA TEATER

Vrijdag 28 maart zullen onze leden in samenwerking met de Breugelvrienden en andere vlaamse verenigingen van Brussel Hoofdstad een bezoek brengen aan het Waltra theater, Arduinkaai 2-3 (Stan Philips) Brussel I en aldaar de pikante opvoering bijwonen van « Een opgemaakt bed » door Dimitri Frenkel; regie : Vik Moeremans en met J. Bisschops, V. Moeremans en Alex Cassiers. Wie zal er op die voorstelling willen ontbreken. Kaarten en plaatsbespreking op voorhand te bekomen bij de leden en Stan Philips. 40 t b prijsvermindering !

Hofstade - Muizen

AMNESTIE-AVOND

Op 21 maart richt onze afdeling in samenwerking met Werc-Di-Vil voorde een amnestie-avond in met als sprekers : Walter Luyten en Amedee Verbruggen.

Oudergem

OPROEP

Wij hebben reeds enige leden. Wie helpt er Lodewijk Bellen, Eenhoornlaan 156 te Elsenne om een afdeling van de Volksunie in Oudergem te stichten ?

St Pieters-Leeuw

SOCIAAL DIENSTBETOON

Elke 2de zaterdag bij de heer Frans Adang, Ruisbroeksestweg 109 te Zuun (St. Pieters-Leeuw) van 11 tot 12 uur, in samenwerking met de volksvertegenwoordiger Eugene De Facq.

Tervuren

VOLKSUNIEBAL

Zaterdag 22 maart 1969 : 4de groot lentebal van de Volksunie-Tervuren. Zaal Marik, Hoornzeelstraat 63. Orkest : de grote formatie van Stan Philips (10 uitvoerders). Eerste dans 21 uur.

Ukkel

NIEUWE LEDEN

Het bestuur der V.U. afdeling Ukkel - Vorst - St. Gillis doet een beroep op zijn leden om zoveel mogelijk adressen te bezorgen voor kandidaat-leden of lezers van Wij. Hartelijk dank bij voorbaat. Zich wenden tot voorzitter Armand Verlinden. Egide Van Ophemstraat 178, Brussel 18.

Vrijwillige medewerkers eveneens welkom.

Lezers die niet regelmatig hun blad ontvangen mogen zich aldaar wenden, eveneens voor proefnummers.

DIENSTBETOON

Volksvertegenwoordiger E. DEFACQ

Dinsdag 18 maart 1969 Dilbeek (samen met provincieraadslid M. Panis) in Moeremanslaan 86.

Donderdag 20 maart 1969 St. Martens-Bodegem bij F. De Rijbel, café, Stationstraat of via R. Hellinckx. Terna in V.U. lokaal bij J. Meert, Keizerstraat 15.

Woensdag 26 maart Dworp in De Leeuwewik, Kerkplein van 18 tot 19 uur.

Buizingen in De Welkom, de Kerchovestraat van 19 uur tot 19 uur 45.

Halle in De Sleutel, Markt, van 20 tot 21 uur.

Donderdag 27 maart Asse in Het Kummelhof van 19 tot 20 uur.

Opwijk bij Berghmans, Nanovestraat van 20 tot 21 uur.

zoekertjes

Gepensioneerde zoekt bijverdiens- te, administratief of gelijkaardig werk, Antwerpen of omgeving.

Julifrouw met ervaring zoekt plaats als doktersassistent, Antwerpen of omgeving.

Ongeschoold arbeider zoekt werk, Antwerpen of omgeving.

Zich wenden dr. R. Roosens, senator, Markgravelei 28, Antwerpen (tel. : 380137) — T 17.

Jonge man, vrij van militaire dienst einde maart, lager middelbare plus avondlessen plus stenodactylo : sociaal geval zoekt betrekking bediende : Brussel - Mechelen - Antwerpen. Schrijven of opbellen : Wim Jorissen, Astridlaan 80, Mechelen. Tel. : 015-49994. — T 26.

Vlaamse huisvrouw zoekt als bijverdiens- te thuiswerk of verkoop van stoffen voor rokjes en kleedjes, ook breiwo. Schr. blad — T 25.

Te koop : goedgelegen bouwgrond te Steenhuffel 22a, kan ook gedeeltelijk verkocht worden tegen interessante prijs. Tel. 02-528349 — T 24.

Spanje, Costa-Brava, Llansa, 20 km. over franse grens, machtig zicht op middell. zee, mooie omgeving, gratis zwemkom en solarium, villa 3 sl. k. bevragen tel. 03-553630 — T 27.

Hootredacteure

I van Overstraeten

Alle briefwisseling voor redactie naar Rotatyp Sylv Dupuislaan 110 Brus 7 Tel 23 11 98

Beheer

Voldersstraat 11 Brussel 1 Tel (02)125 160

Alle klachten voor niet ontvangen v blad op dit adres.

Jaarabonnement 300 fr
Halfjaarlijks 170 fr
Driemaandelijks 95 fr
Abonnement buitenland 480 fr

Steunabonnement 820 fr (minimum)
Losse nummers 8 fr

Alle stortingen voor het blad op postrekening 1711.39. « Wij » Vlaams-nationaal weekblad

Verantw. uitg. Mr F. Van der Elst, Beizemestraat 20, Brussel 12

bewegings **WIJ** zer
vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen

ANTI-GRENDEL

Donderdag 20 maart grote volksvergadering georganiseerd door het arrond. bestuur met als thema « Geen Grendel ». Alhoewel de vergadering hieraan gewijd in de afdeling Antwerpen Stad reeds plaats greep kunnen we toch niet genoeg onze leden en simpatizanten de belangrijkheid van dit onderwerp onder ogen brengen en roepen we hen op in massa met vrienden en kennissen ook op deze vergadering aanwezig te zijn.

ABONNEMENTENSLAG

Nog steeds vergaten enkele oude abonnees op het blad « Wij » te hernieuwen. Wacht de propagandist die aan huis moet komen niet af. Stort dadelijk uw hernieuwing.

LEDEN

We willen niet alleen de afdeling zijn met het grootst aantal leden, we willen dit jaar nog naar het volgende duizendtal oprukken. Maak zelf leden bij. Voorwaarde : minstens 18 jaar, programma onderschrijvend en tucht aanvaardend, 60 fr. voor een hoofdlijd en 25 fr. als bijlid (echtgenote of kinderen of andere familieleden uit hetzelfde huisgezin).

OPENBARE BIBLIOTHEEK ST. HUBERTUS

De openbare bibliotheek St. Hubertus nodigt uit op een voordracht- en eventueel debatavond « Energie-verspilling in België » op maandag 24 maart 1969 te 20 uur in het Ontmoetingscentrum, Ferd. Coosemansstraat 127, Berchem.

Spreker : Dr. G. Kortman uit Eindhoven.

Karten : 50 fr. groepen van minstens 10 personen : 30 fr., studenten : 25 fr.

Telefonisch bestellen nr. 30.26.18 of 30.30.

ZITDAG

SENATOR DR. H. BALLET

Donderdag 17 maart van 18 uur 30 tot 19 uur 30 bij hem aan huis, Jan van Rijswijklaan 74, Antwerpen of na telefonische afspraak (nr. 38.05.77).

Berchem

LEDENVERGADERING GEZELLIG EETMAAL

Vrijdag 28 maart 1969 te 20 uur (en niet op 14 maart).

Anti-grendel-meeting

Antwerpen 20 maart (donderdag) om 20 u. in zaal Majestic (Carnotstraat 90)

Sprekers :

Volksvertegenwoordiger F. Van der Elst en Senator F. Baert

De meeting zal opgeluisterd worden door muzikale omlijsting.

bewegings **Wijzer**

vlaams nationaal

OOST-VLAANDEREN

Aalst (Arr.)

ZITDAGEN

SENATOR DIEPENDAELE

Herzele : café St-Martinus, Dorp, maandag 17 maart, te 18 uur.

Mere : « Elcerlick », aan de kerk, maandag 17 maart, te 18 uur 45.

Nieuwerkerken : café « Bierfontein », Schoolstraat, maandag 17 maart, te 19 uur 30.

Lede : café « Reinaert », Dreef, maandag 17 maart, te 20 uur 15.

Aalst : bierhuis « De IJzer », Vlaanderenstraat, maandag 17 maart, te 21 uur.

Burst - Ressegem - Bambrugge

SOUPER

Op zaterdag 29 maart te 19 uur in het lokaal : jaarlijkse souper van de vlaams - nationale spaarkas : Wij reizen om te leren. Leden gratis. Niet-leden 50 fr.

DANKBETUIGING

Het bestuur en de leden van de afdeling Burst-Ressegem Bambrugge geven hiermede uiting aan hun oprechte gevoelens van grote erkentelijkheid tegenover hun om praktische redenen ontslagnemende voorzitter kameraad Omer De Naeyer. Wij danken hem voor al zijn inspanningen de afdeling en Vlaanderen ten bate. In de moeilijke na-oorlogse periode was vriend Omer een van de weinigen die de vlaams-nationale werking in ons gewest weer op dreef bracht. Wij mogen dit niet vergeten.

NIEUW BESTUUR

Het bestuur van de afdeling werd als volgt samengesteld : voorzitter : Geert Mallefroy, Nieuwstr. 24, Burst; sekretaris : Hein Mallefroy; penningmeester : Emiel Van Lierde; propaganda : Julius Van Droogenbroek en Maurits Lefevre; organisatie : Hector Van Hauwe; pers- en cultuur : Herman Hermie en Juliaan Govaert; ondervoorzitter en afgevaardigde arrondissementsraad : Edward Beurns; kantonaal gevolmachtigde : Daem Benoit, Provinciebaan 14, Herzele.

Andere bestuursleden : Roger Verhoeven, Omer De Naeyer, mevr. De Bièvre, mevr. Maréchal, Renaat R. en Remi Beerens.

Het sekretariaat der afdeling is gevestigd : Nieuwstraat 24, te Burst, telefoon : 053-630.92.

Denderleeuw

EETMAAL

Het tienjarig bestaan der afdeling wordt gevierd op zaterdag 19 april in het lokaal De Klok.

MEETING

De meeting gepland voor 28 maart wordt afgelast aangezien op die avond dr. Van Leemputten en volksvertegenwoordiger Coppieters te Aalst in de zaal Madelon spreken. Ieder die zich vrij kan maken verwachten we te Aalst.

ZANGFEEST

Bespreek tijdig uw kaart voor de bus naar het zangfeest op 1 juni. Prijs : 110 fr. (zitplaats van 50 fr. inbegrepen).

Dendermonde (Arr.)

SOCIAAL DIENSTBETOON

Appels : « Oost-Vlaams Centrum voor Dienstbetoon » gewestelijk sekretariaat : Stuifstraat 7, tel. 052-24776, elke woensdag van 20 tot 22 uur, elke zaterdag van 13 tot 15 uur.

Elke woensdag van 20 tot 22 uur, elke zaterdag van 13 tot 15 uur, op het gewestelijk sekretariaat, Stuifstraat 7, Appels. Tel. 052-24776.

SOCIAAL DIENSTBETOON VOLKSVERTEGENWOORDIGER DR. DECOMMER

Iedere dag van 17 uur 30 tot 19 uur 30, zaterdag van 9 uur tot 12 uur staat een afgevaardigde te uwer beschikking voor het oplossen van uw problemen.

Tel. 23760, Ridderstraat 24, Dendermonde.

SOCIAAL DIENSTBETOON

Speciale zitdagen : voor het invullen der belastingaangiften 1968 worden door het « Oost-Vlaams Centrum voor dienstbetoon » met gespecialiseerde medewerkers ingelegd in volgende gemeenten.

ZATERDAG 15 MAART

Lebbeke : in de zaal « t Palingshuis », grote plaats, van 14 tot 16 uur.

St-Gillis-Dendermonde : in de herberg « De Vriendenkring », hoek Kon. Albertstr. 82, van 17 tot 18 uur.

Dendermonde : op het V.U. sekretariaat, Ridderstraat 24, van 19 tot 20 uur.

ZONDAG 16 MAART

Wieze : in de herberg « De Alspanning », Kapellestraat, van 9 tot 10 uur.

Denderbelle : bij de heer Van der Poten, R. Visstraat, van 11 tot 12 uur.

Op het sekretariaat Appels, Stuifstraat 7 (tel. : 052-247.76) elke woensdag van 20 tot 22 uur, elke zaterdag van 13 tot 15 uur.

Eeklo

NIEUWE START

Na een periode van volledige rust zijn we met een nieuwe en vernieuwde V.U.-afdeling van de grond geraakt. Op amper twee weken konden we aan de bestaande ledenlijst niet minder dan 34 nieuwe leden toevoegen. Voor de gemeenteverkiezingen van 1970 staan we reeds klaar met een eigen lijst. Het bestuur ziet er als volgt uit : voorzitter : W. Steenbeke; ondervoorzitter : E. De Lattier; sekretaris : R. Cauwels en propaganda : R. Mortier.

Impe

SOCIAAL DIENSTBETOON

Zitdag sociaal dienstbetoon van provincieraadslid Urbain de Grave in café « Edelweiss » op het dorp, heden zaterdag 15 maart te 15 uur.

Lebbeke

SOCIAAL DIENSTBETOON VOLKSVERTEGENWOORDIGER DR. DECOMMER

Ieder vierde zaterdag van de maand van 11 tot 12 uur in 't Palingshuis, Grote Plaats.

Mariakerke

DEBATAVOND

Donderdag 27 maart a.s. om 20 uur gaat een debatavond door in de zaal Kwalidra, Mimosastraat 192, Gent.

Het paneel zal bestaan uit sprekers van de C.V.P., B.S.P., V.U. en P.V.V. Massale opkomst verwacht.

Merelbeke

BAL

5de lentebal van de afdeling op zaterdag 22 maart om 20 uur in de zaal « Regi », Hundelgemsesteenweg, wijk Molenhoek.

Temse

2de PRE-LENTEBAL

Volksunie Temse nodigt al zijn leden en simpatizanten uit op zijn 2de pré-lentebal heden zaterdag, 15 maart om 20 uur 30 met orkest Peter Philips in de zaal Tamsica, Witfordkaai, Temse.

Inkom 40 fr. Kaarten te bekomen t' het bestuur en aan de zaal.

BESTUURSSAMENSTELLING

Voorzitter : Marcel Blommaert, Haesdonkse steenweg 66, (tel. 71.02.08); ondervoorzitter : René De Tobel, Blindstr. 3, tel. 71.12.85; sekretaris : Alex Svanet, K. Boudevijnlaan 64, tel. 71.11.20; penningmeester : Simon Wattens, Houtkaai 31; organisatie : Eddy Boyteant, St. Amelbergalaan 26, tel. 71.13.74; propaganda : Jos Colman, Cauwenberg 14, tel. 71.06.43 en raadslid : H. Boetens, Azalealaan 49.

Wortegem

GEZELLIG SAMENZIJN

Zaterdag 29 maart om 20 uur houdt de afdeling een democratisch avondmaal. Deelname in de onkosten 50 fr. Leden en simpatizanten (ook van buiten de afdeling) kunnen reeds inschrijven bij de voorzitter Jan Van Cauwenberghe, Dorp 59, Wortegem. Muzikale omlijsting. Gastspreker is volksvertegenwoordiger Luk Van Steenkiste.

WEST-VLAANDEREN

Brugge - Torhout

KADERDAG

De arrondissementsale kaderdag werd een succes, met 55 aanwezige bestuursleden uit de 14 afdelingen. Arr. sekretaris Vanhouteghem hield een korte uiteenzetting over organisatie en administratie in het arrondissement.

Vervolgens hield Raf Declercq, een referaat over de prospectie van de gemeentepolitiek en de taak van een gemeenteraadslid waarop een zeer levendige bespreking volgde. Er werden een achttal zeer merkwaardige tussenkomsten genoteerd, waarmee van nu af tot 1970 terdege rekening zal worden gehouden. Tenslotte was het de beurt aan prov. raadslid Guido Van In om de politieke toestand in het arr. te belichten. De debatten in een vierstal gespreksgroepen waren een echte praktische oefening in de politiek.

KOLPORTAGES

Ingevolge een beslissing van de arr. raad, werd een nieuw plan voor de kolportages opgesteld. Een tiental propagandisten meldden zich reeds voor de vaste veertiendaagse ploeg. Begin april wordt gestart met de nieuwe « Ronde van het Arr. Brugge-Torhout ».

VLAAMSE KLUB

Heden zaterdag 15 maart tegenbezoek aan onze kortrijkse vrienden, in het kader van de verbroedering tussen Brugge en Kortrijk.

Een autocar vertrekt 's avonds aan de Vismarkt te Brugge voor de gezamenlijke verplaatsing.

Inschrijven in het Breydelhof tegen 40 fr. voor de reis.

DANSFEEST 29 MAART

U wordt vriendelijk uitgenodigd tot het jaarlijks arrondissementsaal dansfeest van de Volksunie, op zaterdag 29 maart te 21 uur in het « Jagershof » te Sint-Andries, lustmieviering in het teken van 3 x 5 jaar V.U. Kaarten tegen 60 fr. bij alle afdelingsbesturen, of bij Maurits Stevens, Doornstraat 42, Sint-Andries (tel. 136.06).

Bredene

KARAVAN

Verleden zondag trok door de drie delen van onze gemeente : Duine, Sas en Dorp een geestdriftige antigrendelkaravaan die veel opzien baarde te Bredene!

Op talloze plaatsen kwamen de mensen aan de deur om te wuiven en aan te moedigen.

Diksmuide - Veurne

Oostende

KOLPORTAGE

Onze arrondissementsale kolportage gaat door morgen zondag 16 maart te Klemsterke. Samenkomst aan de kerk op het gebruikelijke uur.

ARRONDISSEMENTSRAAD

De raad wordt samengeroepen op zondag 30 maart te Diksmuide om 9 uur 30 met o.a. belangrijke beslissingen over de ziekenkas en voorbereiding van het partijcongres.

Kortrijk (Arr.)

AUTOKARAVAN :

GEEN GRENDELS !

Een anti-grendel autokaravaan trekt door het arrondissement op zaterdag 22 maart a.s. Verzameling te 13 uur 30 op het Gevangenisplein.

KOLPORTAGE

Eerstkomende kolportage te Harelbeke op zondag 23 maart aanstaande. Bijeenkomst te 9 uur aan de Sint-Salvatorkerk (Markt).

VOLKSUNIEJONGEREN

Zaterdag 22 maart vanaf 18 uur 30 : denderende Vujo-T-dansant, in bovenzaal van lokaal « 1302 » te Kortrijk.

GESPREKSNAMIDDAG VUJO

Heden namiddag organiseert de Vujo arr. Kortrijk te 16 uur in lokaal 1302 een gespreksnamiddag

met als thema : « Vlaanderen, de Nederlanden en Europa ». Inleider : Karel Crombez.

Toegang vrij.

ARRONDISSEMENTSRAAD

Heden namiddag heeft om 17 uur 30 de maandelijkse bijeenkomst van de arrondissementsraad plaats, ditmaal te Wevelgem in lokaal St. Barbara (tegenover het gemeentehuis).

VLAAMSE KLUB

Hedenavond in lokaal « 1302 » : tweede etappe van de verbroedering Vlaamse-Klub Brugge met Vlaamse-Klub Kortrijk. Vandaag treedt Kortrijk als gastheer op. In een kameraadschappelijke sfeer ontvangen we onze strijdgenoten uit Brugge.

Marke

VOLKSUNIEBAL

Hedenavond om 20 uur eerste dansavond van de jonge Volksunie-afdeling te Marke in de zaal « Luxor », Rekkemestraat te Marke. Orkest : « Los Martinos ».

Menen

KOFFIEKRANS

Alle dames worden vriendelijk uitgenodigd naar de 1ste koffiekranen in de bovenzaal van « De Beiaard », Kortrijksestr. 3, maandag 17 dezer te 19 uur 30. Doel : aangename kennismaking.

NAAR MARKE

Een der jongste afdelingen steken wij 'n hart onder de riem door talrijk deel te nemen aan haar 1ste bal, in de zaal « Luxor », Rekkemstr., hedenavond te 20 uur.

Oostrozebeke

BAL

Om de kas te spijzigen nodigen wij u allen uit op ons eerste halfvastenbal op zaterdag 15 maart 1969 in zaal Zwarte Leeuw, Markt 4, te Oostrozebeke. Orkest Frank Combo.

Oostende

VOLKSUNIEWEEK

Vooraf een woord van dank voor de omringende afdelingen voor de degelijke steun die zij ons verleend hebben bij het welslagen van deze onderneming ! Wij in Oostende zullen zeer gaarne tegendienst bewijzen.

BOEKENBEURS

De beurs, die slechts open was van 16 tot 20 uur werd zaterdag afgesloten met 1538 bezoekers. De 1500ste bezoeker, toevallig een mevrouw uit Antwerpen, kreeg gratis een abonnement op « Wij ».

JEUGDRALLY

Op maandag werden acht prijzen op de boekenbeurs uitgedeeld en ging meteen de prijsuitreiking door van de zaterdag gehouden zoektocht voor de jeugd. De eerste prijs werd weggekaapt door J. Ooghe met 74 punten op 100.

ESKULAPERIJEN

Dinsdag was senator Elaut te gast in hotel « Guido », waar meer dan honderd aanwezigen konden genieten van een zeer luimige toespraak.

Woensdag, waren er weeral meer dan honderd aanwezigen, met zeer vele niet-VU-leden, om senator Van Haegendoren te beluisteren over de economische democratie !

PANNEKOEKEN

Met de angst in het hart wachtten wij af of ook de « gepensioneerden » de stem van de V.U. zouden willen aanhoren ! Tot onze grote verrassing kwamen er in het te kleine Koninginnehof niet minder dan 293 zogenaamde « ouden van dagen » proeven hoe lekker de pannenkoeken waren die onze vrouwen gebakken hadden !

Kris Lambert verwelkomde onze aanwezigen en Pipa de Klown zorgde voor het lolijt.

Dank vooral aan organisator Bert Vergote weliswaar geholpen door vele vrouwen uit onze afdeling.

DE ROL VAN DE VROUW

Maurits Coppieters werd hartelijk welkom geheten in de zaal de Noordzee door ongeveer 90 dames en daarbuiten nog een hele groep mannen. Coppieters had het o.m. over het « partnership » van de vrouw in de politiek, en ook hier kwam er een uitvoerig debat los !

ANTIGRENDELBAL

In de Wiener Weinstube werd de VU-week afgesloten met een reusachtig bal. De tombola verdeelde 225 prijzen. Bravo voor het ensemble Keremans, waarvan meerdere VU-leden deel uitmaken.

TOEMAATJE MET MINISTER TINDEMANS

Op 9 maart kwam minister Tindemans op een CVP-vergadering de grendels eventjes verdedigen, nadat wij er een week tegen gevochten hadden ! De ingang van de zaal en de straat werden, na het bal, netjes versierd met antigrendelaffiches. Op de ca 70 aanwezigen waren er 15 VU-leden.

Nadat geen enkele aanwezige CVP'er zich wilde mengen in het debat, vroeg onze afdelingsvoorzitter het woord, wat hem geweigerd werd, zodoende kwam er helemaal geen debat tot stand in de openbare vergadering ! Een zeer vinnig doch hoffelijk debat vond dan wel plaats in de gelagzaal.

OVERLIJDEN

Zaterdag 8 maart, laatste dag van de VU-week ontsliep de heer Rik Demoen, in het ziekenhuis, gewezen burgemeester van Roeselare, lid van onze afdeling en auteur van het bekende boek over Jerom Leuridan.

Voor onze dokumententoonselling had hij nog talloze bijdragen uit zijn rijke kollektie afgestaan.

Aan mevrouw Demoen, aan Dries en de familie onze kristelijke deelneming.

Roeselare

DEBATAVOND

GEEN GRENDELS

Vrijdag 21 maart te 20 uur, zaal Sint-Michiël, Sint-Michiëlstraat, Roeselare, met Maurits Coppieters en Mik Babylon.

Tielt

BAL

Het jaarlijks bal van de Vlaamse Vriendenkring gaat door op zaterdag 12 april.

KOLPORTAGE

Zondag 23 maart kolportage te Tielt. Wij rekenen op een sterke afvaardiging van alle afdelingen.

Vissegem

ANTIGRENDELMEETING

Donderdag 27 maart om 20 uur 30 gaat in deze gemeente de eerste VU-samenkomst door namelijk een antigrendelmeeting in café Van Haeck, Kerkstraat. Iedereen welkom.

Zarren

NIEUWE AFDELING

Heden zaterdag 15 maart wordt te Zarren in het café Beuprez in de Stationsstraat een nieuwe afdeling van de VU gesticht, welke de gemeenten Zarren, Houthulst en Werken zal omvatten.

Tijdens de stichtingsvergadering zullen kamerlid Lootens en de heer Toon van Overstraeten het woord voeren. Iedereen is welkom !

MEDEGEDEELD

Landen

KULTUREEL OPBOUWPROJECT

Het regionaal komitee van de Stichting-Lodewijk de Raet richt op 19 en 20 april een studieweekende in over « het cultureel werk in vereniging en gemeente ».

Op 17 maart worden al de verantwoordelijken van culturele verenigingen, gemeenteoverheden en alle geïnteresseerden van Landen om 20 uur in het stadhuis uitgenodigd om het programma van het studieweekende te bespreken.

Sint-Niklaas

JONG-TALENTENJACHT

De kandidaturen voor de jongtalentenjacht op vrijdag 28 maart worden nog steeds ingewacht. En dit tot 19 maart bij « Het Vrije Waasland », Parklaan 9, Sint-Niklaas. Op dit adres zijn tevens ook al de inlichtingen te bekomen voor het afscheidsoptreden van Boudevijn de Groot op 28 maart in feestzaal Serwir.

Gent

MET BROEDERBAND NAAR HET GRAF VAN CYRIEL VERSCHAEVE

Van 19 tot en met 26 juli reist Broederband Gent naar het graf van de vlaamse priester-dichterschrijver te Solbad Hall in Oostenrijk. Alle inlichtingen betreffende de reis op volgend adres : sekretariaat Broederband, lokaal 't Steen, Steendam 41, Gent. Tel. (09)250013.

WEINIG GELD? VEEL GELD?? GELDZORGEN!!!

koop arbeidsuren....

Niet alleen uit solidariteit met de arbeider uit Genk, Gent, Leuven of Antwerpen maar omdat men zowel in Parijs als in Brussel, zowel in Engeland als Amerika weet hoe degelijk onze arbeiders werken.

De steeds snellere stijging van de loonkosten in de bouwsector en de groeiende behoefte aan comfort verzekeren U niet alleen een **veilige belegging in eigen land**, maar ook weldra een **stijgende méérwaarde**.

Bovendien wint of spaart U een huishuur. Wij leverden in 1968 méér dan één miljoen arbeidsuren = zes eeuwen werk!

maak zelt uw berekening....

Hoewel de index van de kleinhandelsprijzen van december 66 tot 67 slechts steeg van 131,18 tot 135,35 bedroeg de meerwaarde van onze eigendommen volgens het nationaal instituut voor huisvesting meer dan 9%. Tel daarbij slechts 5% opbrengst min 20% lasten en U heeft 13% NETTO!

U zult tevergeefs dergelijke belegging zoeken in binnen- en buitenland.

Na jaren ondervinding en jaren studie zijn wij er in geslaagd met het oog op beleggingen het comfort van een miljoenvilla te kondenseren in appartementen van 555.000 F tot 1.190.000 F.

Wij hebben ook de woonkosten kunnen verlagen met 50%.

konservatief of progressief

Inzake eerlijkheid, degelijkheid, prijsbeleid en service zijn wij nogal konservatief... daarom werden wij erkend voor het uitvoeren van werken voor de Staat in categorie 6D d.w.z. dat wij werken mogen uitvoeren tot 50.000.000 F. Wij bouwen ook in landelijke, rustieke en klassieke stijl en gebruiken nog steeds echte Yale-slotten. Maar voor het overige zijn wij zeer progressief. Onze appartementen bv. zijn berekend op de bewoners van 1980 die natuurlijk een binnen- en buitenthernostaat verlangen, liften met 2 versnellingen en een selectief geheugen, aluminium ramen, thermopane beglazing, TV-antenne, pushvalve, parlefoon, SAUNA, open haard, droger voor kleine was, enz... Wij weten dat U de dienst verlangt van een concierge, die niets mag kosten en dat u een inkomhall wenst in marmer... en wij weten nog veel meer!

reeds bij aankoop 20 t.h. winst!

U handelt inderdaad niet met een tussenpersoon. Er gaat in een goed georganiseerd bedrijf weinig geld verloren... de aankooprijzen liggen laag, de omzetcijfers hoog, de winstmarge is klein en er gaat geen tijd verloren dankzij planning en weergaloze team-spirit. Daarom kunnen wij op verzoek de wederverkoop waarborgen. Er zijn voldoende liefhebbers. Onze beste cliënten zijn trouwens diegenen, waarvoor wij gisteren reeds bouwden.

fiskale, administratieve of financiële zorgen

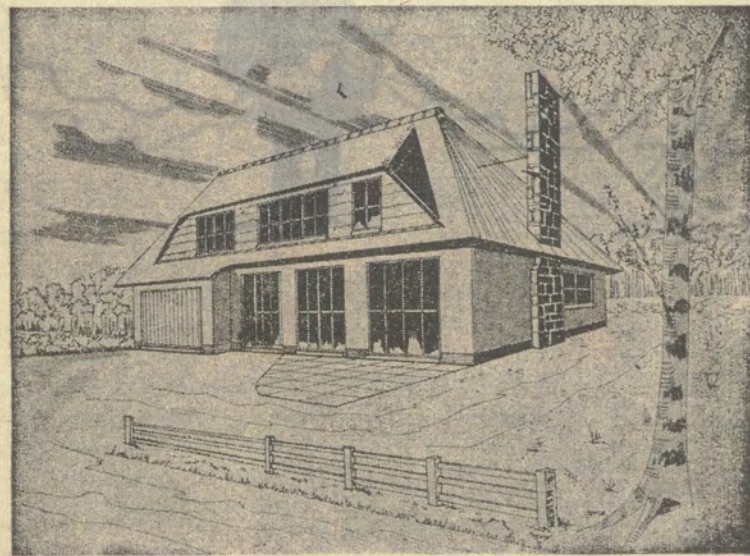
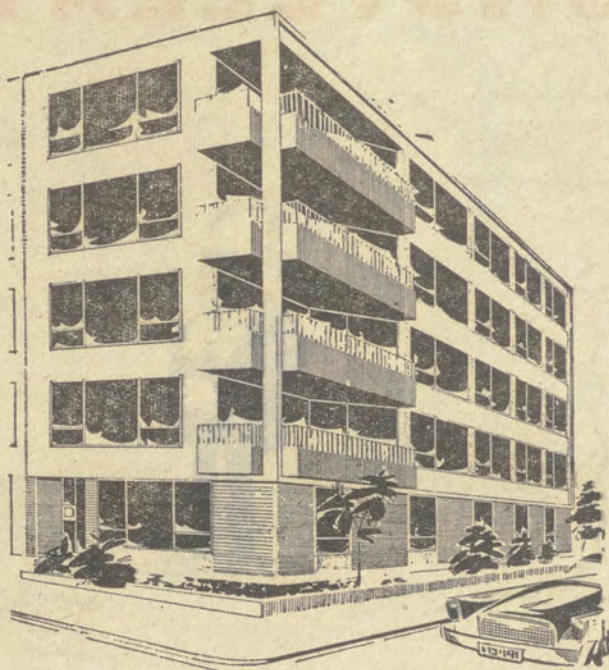
Née! Dat besparen U onze adviseurs en experts, die U gratis kan raadplegen en... vrijblijvend! Wij weten natuurlijk ook dat de BTW op komst is. Wij weten wat uw moeilijkheden zijn... Uw geval zal bestudeerd worden, zodat u werkelijk geen zorgen zal kennen, geen last met het beheer van uw bezit en vooral geen avonturen!

reeds met 150.000 fr. kontant kunnen wij uw helpen!

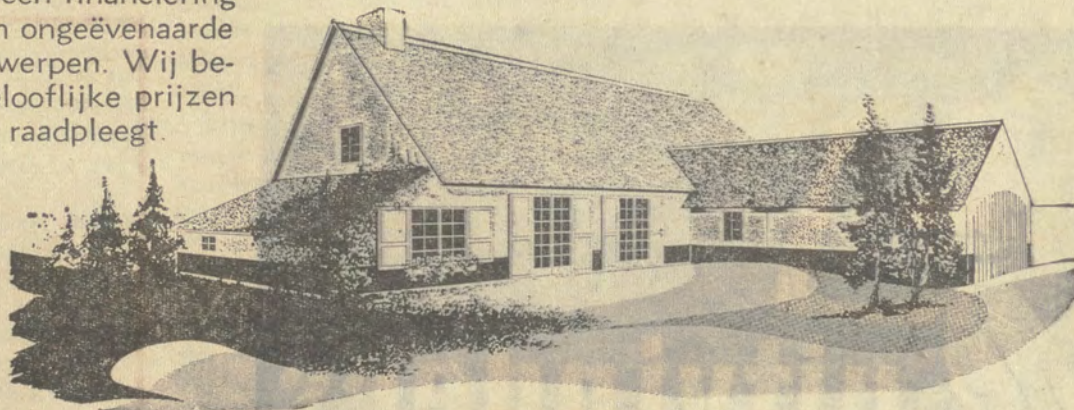
Of u nu een bouwgrond zoekt, een belegging, een buitengoed, een bungalow of landhuis, een tower-building of een fabriek... Wij bieden U een financiering tot 90 à 100% van de bouwkosten. Wij bieden U eveneens een ongeëvenaarde keuze van de Maas tot aan de Noordzee, van Brussel tot Antwerpen. Wij beschikken immers over méér dan 1000 bouwgronden aan ongelooflijke prijzen en op de beste ligging. U spaart heel wat tijd als U ons tijdig raadpleegt.

meer dan 6000 tevreden cliënten

kunnen wij met U bezoeken! Dat is een referentie! Wij zijn daar fier op! Wij verwachten U graag, liefst op afspraak op een van onze vier zetels!

van 850.000 F af

van 750.000 F af

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20
vijf lijnen

GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

GENK
Winterslagstr. 22
tel. 011/54.442

LEUVEN
Brusselsestr. 33
tel. 016/33.735

"DE NIEUWE KONSTELLATIE"

Eeuwenoud probleem opgelost door V.D.B.

« DE WITTE VAN ZICHEM » SIMBOOL VAN VLAAMSE RAKKERS..

De jongen op de foto is natuurlijk Lewie uit « De heren van Zichem ». Hij heeft kijkend Vlaanderen gemakkelijk op zijn hand gekregen, niet alleen omdat hij « de witte » van Ernest Claes verbeeldt maar omdat hij het symbool is van de kwajongen, de rakker, de held, de plezierste-thuis en vooral van de grappenmaker.

Het ligt niet in onze bedoeling een studie te maken over « de jongen », maar wel eventjes te wijzen op het verschil tussen « de witte » door Alfons Exelmans gespeeld en « de witte » van nu.

« De witte » van Ernest Claes was eerder een sukkelaartje, een door zijn oudere broers verstoten kleine jongen, die voor zichzelf moest zorgen en zo heelwat avonturen op zijn paden ontmoette. Nee, « de witte » was helemaal niet zo'n gelukkige knaap. Alhoewel hij in vele zaken het plezier ontdekte en veel deugd beleefde aan zijn fratsen. « De leeuw van Vlaanderen » in het kolenkot lezen moet een feest geweest zijn. In zijn blote gaan zwemmen, het stapeltje bruine boterhammen naar binnen spelen tussen de papavers en een appel op zijn vest doen blinken moeten hoogtepunten geweest zijn in zijn grauwe leventje.

« De witte » van nu, heel wat mooier gekleed (men heeft voor hem een heel modebedrijf opgezet) is met bosjes te vinden. Alhoewel zijn kwajongensstreken met de tijd meegeëvolueerd zijn zie je hem meer dan eens langs de straat slenteren, ik weet niet op welke ideeën broedend.

« De witte » van nu vindt ge in de zwemklub waar hij rekords verbetert, of in de jeugdbeweging waar hij het zeel trekt. Of ook nog, nijdig van zich afbijgend, in de schoolvoetbalploeg. « De witte » van nu staat op de eerste rij langs het auto-rodeo-parkoers in zijn handen te knijpen. Hij droomt van een witte racewagen en een rode helm om de bochten van Le Mans te nemen.

Hij blijft overal gekend als slecht geld en mensen, dieren en dingen langs zijn weg zijn niet veilig. Hij wordt geschuwd als de tifus en de grendels gaan dicht als hij op de kim verschijnt.

Maar wanneer « de witte » wat overkomt — gebroken been en neus zijn de meest koerante dingen — stromen geschenkjes uit alle richtingen naar zijn huis.

Want eigenlijk is hij de meest geliefde van de straat, de jongen van het ganse volk.

